

KF
KUNGÖRELSE
2023-01-24

HEDEMORA
KOMMUN

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **tisdag den 24 januari 2023 kl 18.00 i Vasateatern.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgänglig för allmänheten i kommunreceptionen, Hökargatan 6, och på kommunens hemsida, www.hedemora.se. Sammanträdet är offentligt (öppet för allmänheten) och direktsänds i Hedemora närradio på 93,9 Mhz, med början kl. 18.00. Det är också möjligt att följa mötet via webb-radio, www.radiohedemora.com samt via webb-TV, se kommunens hemsida, www.hedemora.se.

Ärenden

1. Öppnade av kommunfullmäktiges sammanträde
2. Upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare
3. Val av justerare
4. Fastställande av dagordning
5. Utdelning av Kulturpris 2022
6. Behandling av motion om fria mensskyddsartiklar
7. Behandling av motion om införande av 80-90-100 modellen för lärare
8. Förslag från bildningsnämnden om omfördelning av investeringsmedel Vasahallen
9. Förslag från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsbudget för investeringen vid Henemoren
10. Förslag från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsmedel
11. Överföring av investeringsmedel gällande infrastruktur till 2023
12. Antagande - detaljplan för del av Born 1:6, industriplan, Pilbacken, Långshyttan
13. VA-plan för Hedemora kommun
14. Anmälan av motioner
15. Anmälan av interpellationer och frågor
16. Anmälan av medborgarinitiativ
17. Valärenden
18. Delgivningar
19. Avslutande av kommunfullmäktiges sammanträde

Jan Bergqvist (M)
Ordförande

Jennifer Berglund
Kommunsekreterare

Kommunfullmäktiges ledamöter	Närva- rande	Omröstn		
		Ja	Nej	-
Madeleine Gray (KD)				
Ers				
Kerstin Lundh (MP)				
Ers				
Daniel Kåks (V)				
Ers				
Kerstin Starck (V)				
Ers				
Allan Mattsson (KL)				
Ers				
Per Bengtsson (KL)				
Ers				
Inga-Britt Johansson (KL)				
Ers				
Joakim Svedlund (KL)				
Ers				
Erica Drugge (C)				
Ers				
Lillemor Gunnarsson (C)				
Ers				
Leif Hedlund (C)				
Ers				
Anette Granegård (C)				
Ers				
Marit Andersson (SD)				
Ers				
Åke Törnqvist (SD)				
Ers				
Tommy Nilsson (SD)				
Ers				
Ylva Lundberg (SD)				
Ers				
Rickard Henriksson (SD)				
Ers				
Ulf Bertilsson (SD)				
Ers				

Kommunfullmäktiges ledamöter	Närva- rande	Omröstn		
		Ja	Nej	-
Göran Hoffman (S)				
Ers				
Anja A. Hedqvist (S)				
Ers				
David M. Aura (S)				
Ers				
Anna Maria S. Carlsson (S)				
Ers				
Henrik Selin (S)				
Ers				
Agneta Andreasson-Bäck (S)				
Ers				
Stefan Norberg (S)				
Ers				
Annette Wicksell (S)				
Ers				
Fredrik Rooslien (S)				
Ers				
Lennart Mångs (M)				
Ers				
Mikael Gråbo (M)				
Ers				
Britt-Inger Remning (M)				
Ers				
Tamara Zuljevic (M)				
Ers				
Åsa Ljungqvist (M)				
Ers				
Jonas Fafara (M)				
Ers				
Torbjörn Dahlström (M)				
Ers				
Jan Bergqvist (M)				
Ers				

Ä 1

Öppnande av kommunfullmäktiges sammanträde

Mötet öppnas av ordförande Jan Bergqvist (M).

Ä 2

Upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare

Ordförande förrättar upprop av kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare.

Ä 3

Val av justerare

Ordförande meddelar kommunfullmäktige om vilka som står på tur att justera kommunfullmäktiges protokoll.

Ä 4

Fastställande av dagordning

Dagordningen presenteras enligt utskickat förslag.

Förslag till beslut

Dagordningen fastställs enligt presenterat förslag.

Ä 5

Utdelning av Kulturpris 2022

Bildningsnämndens kultur- och fritidsutskotts ordförande överlämnar Hedemora kommuns kulturpris för 2022.

Priset tilldelas i år xx. Dessutom utdelas diplom och blommor.

Motivering till utdelningen av priset:

”xx”

Ä 6

Dnr KS287-22 750

Behandling av motion om fria mensskyddsartiklar

Sammanfattning

Följande motion av Ann-Marie Stenberg Carlsson (S) anmäldes som inkommen till kommunfullmäktige den 22 november 2022:

”Det kan fortfarande vara känsligt att prata om mens och mensskydd, speciellt i yngre tonåren. Det kan dessutom vara svårt att veta när den kommer varje månad, men när det inträffar behöver man snabbt få tag i mensskydd. Något man inte alltid kan förväntas ha med sig vid alla tillfällen. Därför är det viktigt att det finns tillgängligt på toaletterna i skolan.

Mensskydd är även en stor kostnad för många familjer varje månad och det skulle därför vara en trygghet och en stor hjälp att veta att det finns tillgängligt under skoltid

Ett medborgarinitiativ som föreslår gratis mensskydd i kommunens skolor och eventuellt även arbetsplatser har lämnats in till kommunen 2021-10-11.

Förslag:

Att bildningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten och kostnaden för att tillhandahålla kostnadsfria mensskydd på toaletterna för elever i Hedemoras kommunala skolor.”

Motionen remitterades till bildningsnämnden.

Bildningsnämnden behandlade motionen den 5 december 2022 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anse att motionen vara besvarad med hänvisning till bildningsnämndens ärende ”införande av fria mensskydd i kommunens skolor”, BN771-22 750. Bildningsnämnden beslutade att snarast införa fria mensskydd i kommunens skolor, dock senast under våren 2023.

Kommunstyrelsen behandlade motionen den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen vara besvarad med hänvisning till bildningsnämndens ärende ”införande av fria mensskydd i kommunens skolor”, BN771-22 750.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Motion från Ann-Marie Stenberg Carlsson (S) den 18 november 2022

Kommunfullmäktige den 22 november 2022 § 167

Bildningsnämnden den 5 december 2022 § 112

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 december 2022 § 124

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 6

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen anses vara besvarad med hänvisning till bildningsnämndens ärende ”införande av fria mensskydd i kommunens skolor”, BN771-22 750.

Ä 7

Dnr KS526-22 600

Behandling av motion om införande av 80-90-100 modellen för lärare

Sammanfattning

Följande motion av Allan Mattsson (KL) anmäldes som inkommen till kommunfullmäktige den 15 februari 2022:

”Fram till år 2035 kommer det att saknas 35 000 behöriga lärare och förskolelärare, visar Skolverkets nya prognos. Störst väntas bristen bli på yrkeslärare inom gymnasieskolan och ämneslärare inom grundskolans årskurs 7 – 9.

Det är mycket allvarligt att det råder stor brist på lärare och att bristen väntas fortsätta. Den viktiga frågan om likvärdighet bygger på att alla elever får samma chans till undervisning av utbildade och behöriga lärare. För att en lärare ska få tillsvidareanställning och självständigt kunna sätta betyg krävs legitimation. Kravet på legitimation för lärare och förskolelärare infördes i skollagen 2011.

Enl. Skolverket är pensionsavgångar huvudorsaken till framtida rekryteringsbehov. Behovet bedöms vara störst de närmaste åren.

En dellösning vore att behöriga lärare ges möjlighet att trappa ner, samtidigt som man jobbar lite längre i yrket och samtidigt föra över sina kompetenser och erfarenheter till efterträdare.

Vi föreslår följande:

Att man arbetar 80 %

Att man får lön 90 % av en heltid

Att tjänstepension tjänas in till 100 %

Att överenskommelsen är frivillig och individuell

Att överenskommelsen påbörjas från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen

Att Bildningsförvaltningen snarast utreder kostnaderna för detta och tar det med i kommande års budgetram.”

Motionen remitterades till bildningsnämnden.

Forts. §

Forts. §

Bildningsnämnden behandlade motionen den 5 december 2022 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Kommunstyrelsen behandlade motionen den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen. Allan Mattsson (KL) och Per Bengtsson (KL) reserverade sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

Motion från Allan Mattsson (KL) den 15 februari 2022

Kommunfullmäktige den 15 februari 2022 § 15

Bildningsnämndens arbetsutskott den 28 februari 2022 § 18

Bildningsnämnden den 14 mars 2022 § 25

Bildningsnämndens arbetsutskott den 17 oktober 2022 § 64

Plan för strategisk kompetensförsörjning skola den 24 mars 2022

Rapport från bildningsförvaltningen den 21 november 2022

Bildningsnämndens arbetsutskott den 21 november 2022 § 69

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 1 december 2022

Bildningsnämnden den 5 december 2022 § 115

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 december 2022 § 125

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 7

Förslag till kommunfullmäktige

Motionen avslås.

Ä 8

Dnr KS041-21 041

Förslag från bildningsnämnden om omfördelning av investeringsmedel Vasahallen

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen har framfört förslag om att omfördela beviljade investeringsmedel till skötselrobot för Vasaliden till vändkorslösning till Vasahallen.

Fritidsenheten fick 2021 investeringsmedel beviljade med 375 tkr till en städ/skötselrobot till konstgräsplanen på Vasaliden. Medlen blev överflyttade till år 2022 och under året har kontakt med leverantörer tagits. I inventeringen har endast ett alternativ framkommit som finns tillgängligt i landet idag och den roboten hade ett betydligt högre pris än beviljade medel. Bildningsförvaltningen anholder därför om att få omfördela investeringsmedlen till vändkors/passerkontroll till entrén till Vasahallen. Detta utifrån att det vid renoveringen plockades bort vändkors och kortläsare sattes enbart på dörrar till omklädningsrum. Denna lösning har medfört att många besökare ej registrerar sina biljetter eftersom dörrarna står öppna samt att en del kunder väljer att smita in utan biljett.

Bildningsnämnden beslutade den 5 december 2022 att föreslå kommunfullmäktige att:

1. Omfördela investeringsmedel avsedda för skötselrobot till entrélösning till Vasahallen.
2. Överflytta investeringsmedel för vändkors samt inventarier i Vasahallen till 2023.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att ställa sig bakom bildningsnämndens förslag i två punkter.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 31 maj 2022 § 75

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 9 november 2022

Bildningsnämndens arbetsutskott den 21 november 2022 § 42

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 5 december 2022

Bildningsnämnden den 5 december 2022 § 117

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 december 2022 § 126

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 8

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beviljar omfördelning av investeringsmedel avsedda för skötselrobot till entrélösning till Vasahallen.
2. Kommunfullmäktige beviljar överflytt av investeringsmedel för vändkors samt inventarier i Vasahallen till 2023.

Ä 9

Dnr KS041-21 041

Förslag från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsbudget för investeringen vid Henemoren

Sammanfattning

Henemoren är ett område där en planutredning pågår och förslag på ny utformning kommer att tas fram.

Aktuell investering gällande Henemorens parkering kan därför omdisponeras och inköpt parkbelysning i stället monteras där behov av utbyte av utjänt park/ gång- och cykelvägsbelysning finns i Hedemora kommun.

Därtill kan investeringsmedel även nyttjas till att bygga om outnyttjade delar av Vasahallens omklädningsrum (de så kallade "ligghytterna") och på så sätt möta önskemål från näringslivet om rum att hyra i Vasahallen.

Omdisponeringen innebär också att hela investeringsbudgeten inte kommer att nyttjas.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 9 november 2022.

Motivering till beslut:

Då belysning inköpts finns valen att antingen avsluta investeringen och låta kostnaderna belasta driftbudget alternativt omdisponera enligt förslag och därmed aktivera inköpt belysning och montering i kommunens anläggningsregister.

En ombyggnation av rum i Vasahallen omfördelar outnyttjad yta till attraktiv och aktiv yta. Det kan resultera i att flera av Vasahallens verksamheter får ett högre besöksantal och genererar en kontinuerlig hyresintäkt till kommunen.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att inte godkänna omdisponeringen med hänvisning till riktlinjerna för investeringar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 26 oktober 2022

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 9 november 2022 § 112

Kommunstyrelsens strategiutskott den 19 december 2022 § 90

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 9

Forts. §

Forts. §

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår presenterat förslag gällande omDispositionering av medel för investeringen vid Henemoren med hänvisning till riktlinjerna för investeringar.

Ä 10

Dnr KS041-21 041

Förslag från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden om omfördelning av investeringsmedel

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har i sin investeringsbudget ett antal investeringar som ännu inte genererat några kostnader år 2022 och önskar därmed en omdisponering av investeringsmedlen till kommande budgetår. Investeringsprojekten som önskas överflyttas avser Kallbadhuset, lekplats Långshyttan samt Henemoren.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 7 december 2022 att föreslå kommunfullmäktige att ej påbörjade investeringar överflyttas till år 2023:

1. Projekt 49291 Kallbadhuset, 2,0 mkr
2. Projekt 49337 Lekplats Långshyttan, 0,5 mkr
3. Projekt 49307 Henemoren

Omdisponering av budget för projekt 49307 Henemoren till år 2023 är under förutsättning att KF fattar ett positivt beslut angående föreslagen omfördelning till nya ändamål i väntan på planutredning för området Henemoren.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige beslutar att ej påbörjade investeringar överflyttas till år 2023:
 1. Projekt 49291 Kallbadhuset, 2,0 mkr
 2. Projekt 49337 Lekplats Långshyttan, 0,5 mkr
2. Projekt 49307 Henemoren, omdisponeringen avslås med hänvisning till kommunstyrelsens strategiutskotts beslut den 19 december 2022 § 90.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 21 november 2022

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 7 december 2022 § 133

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 december 2022 § 127

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 10

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att ej påbörjade investeringar överflyttas till år 2023:
 1. Projekt 49291 Kallbadhuset, 2,0 mkr
 2. Projekt 49337 Lekplats Långshyttan, 0,5 mkr
2. Projekt 49307 Henemoren, om disponeringen avslås med hänvisning till kommunstyrelsens strategiutskotts beslut den 19 december 2022 § 90.

Ä 11

Dnr KS041-21 041

Överföring av investeringsmedel gällande infrastruktur till 2023

Sammanfattning

Investeringsmedel finns avsatt för infrastrukturändamål för 2022 då flera detaljplaner beräknades vara klara. På grund av omprioritering av ordningen för dessa planer är det osäkert om investeringen påbörjas under 2022 och förvaltningen behöver därför få ett beslut om överföring av dessa pengar till 2023.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 9 november och föreslår kommunfullmäktige att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att besluta att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 27 oktober 2022

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 9 november 2022 § 113

Kommunstyrelsens strategiutskott den 19 december 2022 § 91

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 11

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Ä 12

Dnr KS277-22 214

Antagande - detaljplan för del av Born 1:6, industriplan, Pilbacken, Långshyttan

Sammanfattning

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan och därför detaljplaneras nu mer mark för industri. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan.

Planenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (2022-05-23) att ta fram en detaljplan för industrimark för del av fastigheten Born 1:6. Fastigheten ägs idag av Sveaskog AB.

Planområdet har valts ut med hänsyn till efterfrågan på större markområden för industri. Planen ligger inte inom område för riksintresse eller har något annat skyddsvärde. I huvudsak tas ca 6 Ha produktionsskog i anspråk för planen. Endast en liten hörna av jordbruksmark tas i anspråk.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 7 december 2022. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår till kommunfullmäktige att detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anta detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan.

Den 16 januari 2023 meddelar miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen att en mindre justering behöver göras i det underlag som kommunstyrelsen den 10 januari 2023 tog beslut på. Förändringen i underlaget innebär en liten justering av detaljplan gällande stycket om strandskydd på sid 7-9 i planbeskrivningen. Det är ett förtydligande mot länsstyrelsen men slutsatsen är densamma att strandskydd inte råder inom planområdet. Plankartan har uppdaterats med digitala länkar som inte är synliga eller påverkar innehållet men bör ersätta den tidigare plankartan.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 24 november 2022 med tillhörande bilaga, planhandlingar

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 7 december 2022 § 138

Kommunstyrelsens strategiutskott den 19 december 2022 § 88

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 12

Skrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 16 januari 2023

Förslag till kommunfullmäktige

Detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas med presenterade förändringar i skrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 16 januari 2023.

Ä 13

Dnr KS289-22 303

VA-plan för Hedemora kommun

Sammanfattning

En VA-plan har arbetats fram av Hedemora energi AB och är nu redo för Antagande efter att ha varit ute på samråd. Planen innehåller *kommunens långsiktiga planering* av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt en *bedömning av nödvändiga åtgärder* för hur va-anläggningarna ska klara skyfall.

VA-planen syftar till att ge en översikt över nuvarande VA hantering i kommunen samt hur man bör planera framöver utifrån ett VA perspektiv.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet den 10 januari 2023 och beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anta VA-planen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 22 november 2022, med tillhörande bilagor

Kommunstyrelsens strategiutskott den 19 december 2022 § 89

Kommunstyrelsen den 10 januari 2023 § 16

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige att antar presenterad VA-plan.

Ä 14 a

Dnr KS314-22 029

Anmälan av motion om att införa språkrav i svenska för anställning inom omsorgen

Sammanfattning

Följande motion av Marit Andersson (SD) anmäls:

”Sju procent av landets kommuner har börjat använda språktester för personalen inom äldreomsorgen. Ytterligare sex procent har beslutat att införa tester. Nu anser vi att det är dags även för Hedemora.

Det är positivt att personer med utländsk bakgrund väljer att arbeta inom äldreomsorgen men då måste också språkkunskaperna i svenska räcka till. Den som behöver vård och omsorg ska känna sig trygg i att förstå vad personalen säger och menar och att själv bli förstådd. Så är inte alltid fallet och bristfälliga kunskaper i svenska språket hos personalen kan innebära en risk för att brukaren inte får den vård hon/han behöver.

Utöver detta utgör otillräckliga kunskaper i svenska en risk för att allvarliga misstag kan inträffa när det gäller medicinering och vårdplan. Dessutom riskerar befintlig personal ett merarbete när de utöver sina ordinarie arbetsuppgifter får extraarbete som kommunikatörer mellan brukare och personal som brister i svenska språket. Ett merarbete som i sin tur ökar risken för ökad arbetsbelastning för personalen med utbrändhet och sjukskrivningar som följd.

Det råder brist på personal inom äldreomsorgen och personalbehovet kommer att öka då andelen äldre i befolkningen också ökar. Hedemora och Omsorgsförvaltningen ska vara en attraktiv och integrationsskapande arbetsgivare. För att öka möjligheterna att rekrytera ny personal med utländsk bakgrund bör specifika språkrav genom ett obligatoriskt språktest enligt ett språktest, att kunskaperna i svenska ska motsvara den nivå som Socialstyrelsen rekommenderar för personal inom äldreomsorgen.

Sverigedemokraterna yrkar på:

Att - ge omsorgsförvaltningen i uppdrag att ta fram en plan tillsammans med bildningsförvaltningen för att genomföra ett obligatoriskt språktest med språkrav.”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Motion från Marit Andersson (SD) den 15 december 2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av åtgärden, att kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Utdrag till

Omsorgsnämnden

Ä 14 b

Dnr KS017-23 732

Anmälan av motion om projekt inom hemtjänsten för att skapa en bättre arbetsmiljö

Sammanfattning

Följande motion av Lillemor Gunnarsson (C) anmäls:

”Med hänvisning till de rådande problemen inom hemtjänsten i Hedemora och med egen erfarenhet så ser jag det som mycket angeläget att dela mitt förslag till utredning för att avhjälpa problemen som växer för var dag. Vårdtagare och personal räcker inte till och upplever en ohållbar situation. Problemen idag ligger vid bristande vikarieförsörjning och med ordinarie personals utsatthet för långa pass och ensamarbete, personal med ansvar som gör allt för att ge en god omsorg! Dessa problem leder till uppsägningar och det drabbar de människor som är beroende av ett gott kvalitativt stöd i sin vardag.

Jag vill se en förändring och att problemen ses med största allvar. Jag vill se att något görs i närtid.

Jag har följande förslag till modell för att skapa en bättre arbetsmiljö, men framför allt en bättre upplevd vård och omsorg för de som är utlämnade i våra händer. Förslaget är en temporär ökad kostnad, men som förhoppningsvis långsiktigt ger en god kvalitet med en stabil personalstyrka som känner sin stora betydelse för Hedemora kommun och särskilt för dem med behov av vård och omsorg.

Förslaget är att fast anställda svensktalande undersköterskor (har inget att göra med etnicitet) inom hemtjänsten ansvarar/är mentor för en ”vikarie” under ett år. Tanken är att ”vikarien” ska ha en fast person som mentor och följa dennes schema. ”Vikarien” som inte är ordinarie personal ersätts med en lägre timpenning enligt de avtal som finns. ”Vikarien” ersätter alltså inte en anställd under detta år. Den tjänstgörande undersköterskan får ett relevant lönepåslag under perioden. Ett lönepåslag som påvisar betydelsen och vikten av hens arbete.

Grundtanken är att icke svensktalande ”vikarier” lär sig att förstå och tala det svenska språket genom praktiskt arbete samt att samtidigt lära sig rutiner, bemötande och allt vad det innebär att arbeta med människor som behöver hjälp. Den bästa metoden att lära sig ett nytt språk är att verka i den praktiska vardagen.

Forts. §

Forts. §

Jag föreslår kommunfullmäktige att

- Motionen skickas till Omsorgsnämnden för utredning om möjligheterna att genomföra ovanstående projekt.
- Utredningen ska innefatta en ekonomisk kalkyl och genomförandekapacitet av projektet.
- Utredningen ska innehålla prognostiserade humanitära och ekonomiska vinster ur ett långsiktigt perspektiv
- Utredningen ska vara klar för redovisning till Kommunfullmäktige inom tre månader
- Arbetet ska utvärderas efter 6 månader respektive 12 månader.”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Motion från Lillemor Gunnarsson (C) den 10 januari 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av åtgärden, att kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Utdrag till
Omsorgsnämnden

Ä 14 c

Dnr KS022-23 739

Anmälan av motion om anhörigsmordnare

Sammanfattning

Följande motion av Lillemor Gunnarsson (C) och Allan Mattsson (KL) anmäls:

”Med hänvisning till mötet med äldreorganisationer den 10 augusti 2022 i Långshyttan där frågan från dem angående anhörighetssamordnare i Hedemora kommun väcktes. Irritationen med att det inte finns en tydlighet var stöd och hjälp för anhöriga finns att få var och är stor!

I Centerpartiets förslag till budget 2023 fanns fördelade resurser med för att snabbt rekrytera en anhörighetssamordnare som stöd för dig som vårdar närstående.

Idag har kommunen enligt uppgift lagt ansvaret på en demenssjuksköterska vilket inte kan vara hållbart arbetsmässigt i förlängningen.

Demenssköterskan har idag ett omfattande uppdrag som innefattar bl.a. stöd och råd till vårdpersonal, utbildning- fortbildning – handledning av vårdpersonal, delta i demensutredningar m.m.

Detta är för mig tillräckligt med arbetsuppgifter och ansvar för en demenssjuksköterska!

En anhörigstödjares uppdrag är att ge dig stöd som vårdar eller stödjer en närstående, som är långvarigt sjuk eller funktionsnedsatt. Här ska anhöriga få stöd för t.ex. ett sjukt barn, förälder, syskon eller andra närstående i familjen som vårdas i hemmet.

Stödet kan ges i olika former till så som avlösning, växelvård och dagverksamhet, vilket också ges i vår kommun, men här behövs en tydlighet med en anhörigsmordnare som kan ge hjälp till en anhörig att få tillgång till detta.

Förslag till kommunfullmäktige

- Att uppdra till omsorgsnämnden/förvaltningen att snarast rekrytera en anhörigsmordnare i Hedemora kommun
- Att finansiering tas från den buffert som majoriteten beslutade om i budget 2023”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Forts. §

Forts. §

Beslutsunderlag

Motion från Lillemor Gunnarsson (C) och Allan Mattsson (KL) den 13 januari 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av åtgärden, att kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Utdrag till

Omsorgsnämnden

Ä 14 d

Dnr KS024-23 739

Anmälan av motion om att införa lagen om valfrihet (LOV)

Sammanfattning

Följande motion av Marit Andersson (SD) anmäls:

”Hedemora behöver valfrihet inom omsorgen. Vi ser behovet av att ge medborgarna rätten att välja i större utsträckning. Som läget just nu ser ut inom omsorgsförvaltningen måste stora förändringar ske.

Vi i Sverigedemokraterna ser även konkurrensen som skulle uppstå som något positivt och skulle ge våra medborgare ett bättre välbefinnande då man själv kan styra över sin egen omsorg i större omfattning. Den offentliga verksamheten kanske inte passar alla.

Det tillämpas redan inom barnomsorg, skola och LSS.

Sverigedemokraterna yrkar på;

Att: Hedemora kommun inför LOV inom övrig omsorg i Hedemora.”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Motion från Marit Andersson (SD) den 15 januari 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av åtgärden, att kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Utdrag till

Omsorgsnämnden

Ä 14 e

Dnr KS025-23 700

Anmälan av motion om vård- och omsorgsboende

Sammanfattning

Följande motion av Marit Andersson (SD) anmäls:

”Hedemora kommun har för närvarande, enligt uppgift ingen kö till särskilt boende. Däremot visar demografin att fram till och med 2040 kommer andelen invånare i ålder 65+ att vara 31%. 2020 var antalet invånare i åldern 65+ att vara 26%. Det innebär en ökning med 5%.

Hur kommer behovet av särskilt boende att utveckla sig? Har omsorgsförvaltningen kapacitet att erbjuda sökanden ett särskilt boende?

Vi föreslår därför följande:

Tyllingsstrand hyrs alternativt köps. Granen byggs om till ett mittemellan/trygghetsboende. Granen är direkt olämplig som särskilt boende i sin nuvarande form. Tungarbetat, osäkert ur brandsynpunkt samt vid ev. elavbrott.

Trygghetsboende på Granen kan innebära att villor blir till salu-ökad tillgång till villor i Långshyttan med omnejd. Det är viktigt när företag i Långshyttan nyanställer.

En ev. ökad inflyttning till Långshyttan av barnfamiljer ger ringar på vattnet för förskolor samt Jonsboskolan.

Vi yrkar därför att:

Kommunfullmäktige uppdrar till berörd nämnd att undersöka om detta skulle vara genomförbart.”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Motion från Marit Andersson (SD) den 15 januari 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av åtgärden, att kommunsekreteraren har remitterat motionen till omsorgsnämnden.

Ä 15

Dnr KS

Anmälan av interpellationer och frågor

Vid utskicket av kallelsen fanns inga interpellationer eller frågor inkomna!

Sammanfattning

"[Skriv text här]"

Beslutsunderlag

"[Skriv text här]"

Förslag till beslut

"[Skriv text här]"

Utdrag till

"[Skriv text här]"

Ä 16

Anmälan av medborgarinitiativ

Sammanfattning

Följande medborgarinitiativ anmäls som inkomna för perioden 2022-12-06--2023-01-16:

- a) KS293-22 829 Medborgarinitiativ om plats för spontanidrott i Hedemora
- b) KS321-22 759 Medborgarinitiativ om att ge familjehem en julklapp i form av ett presentkort
- c) KS020-23 315 Medborgarinitiativ om fler handikapparkeringar vid Vasahallen
- d) KS021-23 315 Medborgarinitiativ om fler handikapparkeringar vid Vasahallen
- e) KS026-23 732 Medborgarinitiativ om att flytta ut hemtjänsten till Smedby

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har ledamöterna i fullmäktige möjlighet att utifrån inlämnade förslag, stödja förslaget genom att skriva en motion i ärendet.

Beslutsunderlag

Underlag över inkomna medborgarinitiativ för perioden 2022-12-06--2023-01-16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av inkomna medborgarinitiativ för perioden 2022-12-06--2023-01-16.

Ä 17 a

Dnr KS488-21 100

Val av ledamöter och ersättare till arvodeskommitté

Sammanfattning

Den 13 december 2022 beslutade kommunfullmäktige att införa en arvodeskommitté. Kommunfullmäktige skulle därefter utse en ledamot och ersättare från respektive parti som finns representerat i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige kunde den 13 december 2022 utse representanter från Centerpartiet (ledamot Lillemor Gunnarsson (C) och ersättare Anette Granegård (C)) och Kommunlistan (ledamot Ulf Kindlund (KL) och ersättare Larz Andersson (KL)). Val ska därmed förrättas för resterande platser i arvodeskommittén,

Beslutsunderlag

Motion från Britt-Inger Remning (M) den 17 november 2021
Kommunfullmäktige den 23 november 2021 § 199
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 15 november 2022 § 108
Kommunstyrelsen den 29 november 2022 § 136
Kommunfullmäktige den 13 december 2022 § 177

Forts. §

Forts. §

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige utser följande ledamöter till arvodeskommittén:

1. Vakant (S)
2. Vakant (M)
3. Marit Andersson (SD)
4. *Lillemor Gunnarsson (C) – utsedd av kommunfullmäktige 2022-12-13*
5. *Ulf Kindlund (KL) – utsedd av kommunfullmäktige 2022-12-13*
6. Vakant (V)
7. Ronnie Sundqvist (KD)
8. Vakant (MP)

2. Kommunfullmäktige utser följande ersättare till arvodeskommittén:

1. Vakant (S)
2. Vakant (M)
3. Åke Törnqvist (SD)
4. *Anette Granegård (C) – utsedd av kommunfullmäktige 2022-12-13*
5. *Larz Andersson (KL) – utsedd av kommunfullmäktige 2022-12-13*
6. Vakant (V)
7. Gunilla Berg (KD)
8. Vakant (MP)

Utdrag till

x

Ä 17 b

Val av revisor till Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund, för tiden 1 januari 2023 – 31 december 2026

Sammanfattning

Till förbundsdirectionen för Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund ska Hedemora utse en revisor.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges valberedning den 30 november 2022 § 15
Kommunfullmäktige den 13 december 2022 § 198

Förslag till beslut

Revisor:

Vakant ()

Utdrag till

X

Ä 17 c

Val av ledamot och ersättare samt lekmannarevisor och ersättare till Utveckling i Dalarna Holding AB, 2023-2027

Sammanfattning

Bolagets styrelse ska väljas av Dalarnas kommuners fullmäktige och ska bestå av högst 15 och lägst sju ordinarie ledamöter och lägst sju personliga suppleanter.

Tidigare har uppdraget som ledamot i bolaget ingått i rollen som kommunstyrelsens ordförande och uppdraget som ersättare har tidigare ingått i rollen som oppositionsråd.

Styrelsen utses året efter det år då val till kommunfullmäktige enligt lagt hållits. Styrelsen utses för tiden närmast följande stämma och intill slutet av den ordinarie årsstämman som avhålls under andra kvartalet året efter det år då nästa val till kommunfullmäktige enligt lag hållits.

Till styrelsen för Utveckling i Dalarna Holding AB ska Hedemora även utse en lekmannarevisor och en ersättare. Enligt aktieägaravtal för Utveckling i Dalarna Holding AB utses två lekmannarevisorer, och deras respektive ersättare, i Visit Dalarna AB bland delägarkommunernas revisorer. Enligt punkt 1.6 i avtalet roterat uppdraget enligt fastställd ordning. För mandatperiod 3 (2023 – 2027) faller uppdraget på Hedemora kommun och på Leksands kommun.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Utveckling i Dalarna Holding AB den 13 oktober 2022

Förslag till beslut

1. Till ledamot i Utveckling i Dalarna Holding AB utses Lennart Mångs (M).
2. Till ersättare i Utveckling i Dalarna Holding AB utses Allan Mattsson (KL).
3. Till lekmannarevisor i Utveckling i Dalarna Holding AB utses
4. Till lekmannarevisorsersättare i Utveckling i Dalarna Holding AB utses

Ä 17 d

Dnr KS313-22 023

Befrielse från uppdrag som ersättare i valnämnden

Sammanfattning

Larz Andersson (KL) önskar befrielse från uppdraget som ersättare i valnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Larz Andersson (KL) den 14 december 2022

Förslag till beslut

1. Befrielse från uppdraget beviljas.
2. Till ersättare i valnämnden för tiden fram till den 31 december 2026, väljs Ann-Christin Johansson (KL).

Utdrag till

Larz Andersson

xx

Valnämnden

Löneförvaltningen

Matrikeln

Ä 17 e

Dnr KS325-22 023

Befrielse från uppdrag som vice ordförande i kommunrevisionen

Sammanfattning

Maria Nygårds (-) önskar befrielse från uppdraget som vice ordförande i kommunrevisionen, men att kvarstå som revisor.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Maria Nygårds den 24 december 2022

Förslag till beslut

1. Befrielse från uppdraget beviljas.
2. Till vice ordförande i kommunrevisionen för tiden fram till den 31 december 2026, väljs

Utdrag till

Maria Nygårds

xx

Kommunrevisionen

Löneförvaltningen

Matrikeln

Ä 17 f

Dnr KS027-23 023

Befrielse från uppdrag som ersättare i kommunfullmäktige och som nämndeman

Sammanfattning

Emilia Romboni (M) önskar befrielse från uppdraget som ersättare i kommunfullmäktige och från och med den 1 mars 2023 befrielse från uppdraget som nämndeman.

En anhållan har lämnats in till Länsstyrelsen Dalarna om att genomföra en ny sammanräkning för att utse ny ersättare för Moderaterna.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Emilia Romboni (M) den 16 januari 2023

Anhållan till Länsstyrelsen Dalarna den 16 januari 2023

Förslag till beslut

1. Befrielse från uppdragen beviljas.
2. Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.
3. Till nämndeman från och med den 1 mars 2023 fram till 31 december 2023, väljs

Utdrag till

Emilia Romboni

xx

Falu Tingsrätt

Löneförvaltningen

Matrikeln

Ä 18

Delgivningar

Följande delgivningar presenteras:

- a) KS418-16 735 Omsorgsnämndens beslut den 21 december 2022 § 244, att det i dagsläget inte finns behov av ett nytt äldreboende. Utökning av äldreboendeplatser görs i befintligt lokalbestånd utifrån kommande behov.
- b) KS175-21 820 Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut den 7 december 2022 § 134, att bifalla medborgarförslag om namnrättigheter i Vasahallen, det vill säga att tillåta reklamskyltning enbart invändigt i Vasahallen på anvisad plats.
- c) Anteckningar från KF-presidiets beredningsmöte den 13 januari 2023.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige har tagit del av informationen.

Ä 19

Avslutande av kommunfullmäktiges sammanträde

Mötet avslutas av ordförande Jan Bergqvist (M).

Från: Susanne Hoffman /Övergripande /Bildningsförvaltningen
Skickat: den 7 december 2022 11:12
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: Protokollsutdrag från BN
Bifogade filer: BN § 112.pdf; BN § 111.pdf

Hej Jennifer,

Motionen om fria mensskyddsartiklar i skolan (BN § 112) anses vara besvarad med hänvisning till BN771-22 750 (BN § 111).

Bifogar båda protokollsutdragen för att förtydliga.

Med vänlig hälsning

Susanne Hoffman
Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.se/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 112

Dnr BN788-22 750

Behandling av motion om fria mensskyddsartiklar i skolan

Sammanfattning

Följande motion av Ann-Marie Stenberg Carlsson (S) anmäls:

”Det kan fortfarande vara känsligt att prata om mens och mensskydd, speciellt i yngre tonåren. Det kan dessutom vara svårt att veta när den kommer varje månad, men när det inträffar behöver man snabbt få tag i mensskydd. Något man inte alltid kan förväntas ha med sig vid alla tillfällen. Därför är det viktigt att det finns tillgängligt på toaletterna i skolan.

Mensskydd är även en stor kostnad för många familjer varje månad och det skulle därför vara en trygghet och en stor hjälp att veta att det finns tillgängligt under skoltid

Ett medborgarinitiativ som föreslår gratis mensskydd i kommunens skolor och eventuellt även arbetsplatser har lämnats in till kommunen 2021-10-11.

Förslag:

Att bildningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheten och kostnaden för att tillhandahålla kostnadsfria mensskydd på toaletterna för elever i Hedemoras kommunala skolor.”

Kommunsekreteraren har remitterat motionen till bildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Motion från Ann-Marie Stenberg Carlsson (S) den 18 november 2022

Kommunfullmäktige den 22 november 2022 § 167

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse att motionen är besvarad med hänvisning till bildningsnämndens ärende ”införande av fria mensskydd i kommunens skolor”, BN771-22 750. Bildningsnämnden beslutade att snarast införa fria mensskydd i kommunens skolor, dock senast under våren 2023.

Forts. § 112

Forts. § 112

Förslag till kommunstyrelsen

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse att motionen är besvarad med hänvisning till bildningsnämndens ärende ”införande av fria mensskydd i kommunens skolor”, BN771-22 750. Bildningsnämnden beslutade att snarast införa fria mensskydd i kommunens skolor, dock senast under våren 2023.

Utdrag till
Bildningsförvaltningen
Kommunfullmäktige

§ 111

Dnr BN771-22 750

Införande av fria mensskydd i kommunens skolor

Sammanfattning

Hedemoras skolor saknar för närvarande fria mensskydd.

Många kommuner i länet har redan infört det i sina skolenheter.

Ordförande Gertrud Hjelte (C) föreslår att fria mensskydd införes i kommunens skolor.

Bildningsnämndens arbetsutskott behandlade ärendet den 21 november 2022 och beslutade att:

1. Föreslå bildningsnämnden att besluta att snarast införa fria mensskydd i kommunens skolor, senast under våren 2023.
2. Uppdra till bildningsförvaltningen att till bildningsnämndens sammanträde den 5 december 2022 redogöra för den ekonomiska kostnaden.

Beslutsunderlag

Bildningsnämndens arbetsutskott den 21 november 2022 § 73

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden uppdrar till bildningsförvaltningen att snarast införa fria mensskydd i kommunens skolor, senast under våren 2023.

Utdrag till

Bildningsförvaltningen
Elevhälsochef

Från: Susanne Hoffman /Övergripande /Bildningsförvaltningen
Skickat: den 7 december 2022 11:17
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: Protokollsutdrag - BN § 115
Bifogade filer: BN § 115.pdf; Tjänsteskrivelse gällande motion om brist på behöriga lärare.pdf

Hej,

Se bifogat protokollsutdrag och tjänsteskrivelse.

Med vänlig hälsning

Susanne Hoffman
Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.se/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 115

Dnr BN712-21 020

Behandling av motion gällande brist på behöriga lärare

Sammanfattning

Följande motion från Allan Mattsson (KL) anmäldes som inkommen vid kommunfullmäktige den 15 februari 2022:

”Fram till år 2035 kommer det att saknas 35 000 behöriga lärare och förskolelärare, visar Skolverkets nya prognos. Störst väntas bristen bli på yrkeslärare inom gymnasieskolan och ämneslärare inom grundskolans årskurs 7 – 9.

Det är mycket allvarligt att det råder stor brist på lärare och att bristen väntas fortsätta. Den viktiga frågan om likvärdighet bygger på att alla elever får samma chans till undervisning av utbildade och behöriga lärare.

För att en lärare ska få tillsvidareanställning och självständigt kunna sätta betyg krävs legitimation.

Kravet på legitimation för lärare och förskolelärare infördes i skollagen 2011.

Enl. Skolverket är pensionsavgångar huvudorsaken till framtida rekryteringsbehov. Behovet bedöms vara störst de närmaste åren.

En dellösning vore att behöriga lärare ges möjlighet att trappa ner, samtidigt som man jobbar lite längre i yrket och samtidigt föra över sina kompetenser och erfarenheter till efterträdare.

Vi föreslår följande:

Att man arbetar 80 %

Att man får lön 90 % av en heltid

Att tjänstepension tjänas in till 100 %

Att överenskommelsen är frivillig och individuell

Att överenskommelsen påbörjas från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen

Att Bildningsförvaltningen snarast utreder kostnaderna för detta och tar det med i kommande års budgetram”.

Motionen remitterades till bildningsnämnden och kommunstyrelsen (personalavdelningen).

Bildningsnämnden behandlade ärendet den 14 mars 2022 och det beslutades att bildningsnämnden uppdrog till bildningsförvaltningen att utreda förslaget i motionen.

Forts. § 115

Forts. § 115

Bildningsnämndens arbetsutskott behandlade ärendet den 17 oktober 2022 och beslutade att uppdra till förvaltningschef att lämna ett förslag till svar på motionen samt ta fram en nulägesbeskrivning och ett diskussionsunderlag gällande lärarförsörjning till bildningsnämnden den 5 december 2022.

Vid arbetsutskottets sammanträde redogör förvaltningschef för nuläget gällande kompetensförsörjning och ger en bild av förvaltningens löneläge avseende lärare samt vilka utbildningsinsatser som görs för att öka behörighetsgraden i Hedemoras skolor.

Bildningsnämndens arbetsutskott behandlade ärenden den 21 november 2022 och beslutade att lämna ärendet utan eget förslag till bildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Motion om brist på behöriga lärare från Allan Mattsson (KL) den 15 december 2021

Protokollsutdrag från kommunfullmäktige den 15 februari 2022 § 15

Bildningsnämndens arbetsutskott den 28 februari 2022 § 18

Bildningsnämnden den 14 mars 2022 § 25

Bildningsnämndens arbetsutskott den 17 oktober 2022 § 64

Plan för strategisk kompetensförsörjning skola den 24 mars 2022

Rapport från bildningsförvaltningen den 21 november 2022

Bildningsnämndens arbetsutskott den 21 november 2022 § 69

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 1 december 2022

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Utdrag till

Bildningsförvaltningen

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelseförvaltningen
Oksana Lukina
UtredareDatum
2022-12-01

BN712-21 020

Motionen om införande av 80-90-100 modellen för lärare

Sammanfattning

Allan Mattsson (KL) har inlämnat en motion om införande av 80-90-100 modellen för leg. Lärare i Hedemora kommun. Mattssons motion tar sin utgångspunkt i den kommande framtida lärarbristen och lärarnas stora betydelse för elevernas måluppfyllelse.

Kommunstyrelseförvaltning och bildningsförvaltningen har gemensamt tittat på ett flertal kommuner som infört systemet men kan konstatera att det konsekvenserna är bristande utredda. Vidare ser förvaltningarna att SKR inte rekommenderar 80-90-100.

Beräkningen visar att den faktiska kostnaden för den förlorade arbetstiden blir ca 72 000 kr/månad.

Förvaltningarna ser att modellen är relativt dyr och att det är redan idag svårt att rekrytera behöriga lärare och det finns en risk att den tjugoprocentiga nedsättning av tid som modellen innebär ytterligare försvårar bristen på behöriga lärare och rekommenderar därför avslag.

Ärendebeskrivning

Allan Mattsson (KL) har lämnat följande förslag genom den senaste motionen daterad 2021-12-15:

”Fram till år 2035 kommer det att saknas 35 000 behöriga lärare och förskolelärare, visar Skolverkets nya prognos. Störst väntas bristen bli på yrkeslärare inom gymnasieskolan och ämneslärare inom grundskolans årskurs 7 – 9. Det är mycket allvarligt att det råder stor brist på lärare och att bristen väntas fortsätta. Den viktiga frågan om likvärdighet bygger på att alla elever får samma chans till undervisning av utbildade och behöriga lärare. För att en lärare ska få tillsvidareanställning och självständigt kunna sätta betyg krävs legitimation. Kravet på legitimation för lärare och förskolelärare infördes i skollagen 2011. Enl. Skolverket är pensionsavgångar huvudorsaken till framtida rekryteringsbehov. Behovet bedöms vara störst de närmaste åren. En delöslösning vore att behöriga lärare

ges möjlighet att trappa ner, samtidigt som man jobbar lite längre i yrket och samtidigt föra över sina kompetenser och erfarenheter till efterträdare.

Vi föreslår följande:

Att man arbetar 80 %

Att man får lön 90 % av en heltid

Att tjänstepension tjänas in till 100 %

Att överenskommelsen är frivillig och individuell

Att överenskommelsen påbörjas från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen

Att Bildningsförvaltningen snarast utreder kostnaderna för detta och tar det med i kommande års budgetram.”

Bakgrund

Allan Mattsson, Kommunlistan (KL) har inkommit under 2016 med en motion angående införande av 80-90-100-modellen för lärare över 62 år. Att införa modellen skulle enligt bildningsförvaltningens beräkningar kosta ca 0,72 mkr per år. Bildningsförvaltningen, kommunstyrelseförvaltningen och att motionen avslås.

Kommunfullmäktige avslog motionen 2017-09-12.

Allan Mattsson (KL) har inkommit med en ny motion 15 december 2021 angående införande av 80-90-100 modellen för lärare som kan påbörjas från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen.

Allan Mattssons motion tar sin utgångspunkt i den kommande framtida lärarbristen och lärarnas stora betydelse för elevernas målpuppfyllelse.

Vidare uppges att Skolverkets nya prognos pekar på att fram till år 2035 kommer det att saknas 35 000 behöriga lärare och förskolelärare. Enl. Skolverket är pensionsavgångar huvudorsaken till framtida rekryteringsbehov. Behovet bedöms vara störst de närmaste åren. Deltösning som föreslås är att behöriga lärare ges möjlighet att trappa ner, samtidigt som man jobbar lite längre i yrket och samtidigt föra över sina kompetenser och erfarenheter till efterträdare.

Den i motionen föreslagna 80-90-100 modellen innebär att berörda lärares arbetstid minskar från 100 % till 80 % men att läraren får 90% av lönen samt att den pensionsgrundande lönen blir 100 % av ingångslönen. Att överenskommelsen är frivillig och individuell samt påbörjas från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen.

Ett beslut om införande av modellen skulle innebära att Hedemora kommun förhandlar med berörda arbetstagarorganisationer om ett lokalt kollektivavtal med denna innebörd, nämligen att behöriga lärare får möjlighet för arbetstidsminskningen. Utifrån förslaget påbörjas överenskommelsen från samma tidpunkt som gällande uttag för den allmänna pensionen.

Från och med år 2023 gäller nya pensionsåldrar som styr när allmän pension kan tas ut första gången. Enligt Pensions Myndigheten är det ett steg emot att införa det som kallas "riktåldern".

Riktåldern kommer från och med 2026 att styra när olika förmåner kan betalas ut. Eftersom befolkningen i genomsnitt kommer att leva längre framöver så kommer åldern för tidigast uttag av allmän pension och övriga förmåner att höjas stegvis. Tidigaste uttagsålder för allmän pension är 63 år från och med 2023. Det kommer att beröra arbetstagare som är född 1961 och 1962. Från 2026 när riktåldern 67 år gäller, ska även den lägsta åldern för att ta ut allmän pension ändras till tre år före riktåldern. Det innebär att arbetstagare som är född 1963 eller senare kommer kunna ta ut allmän pension vid 64 års ålder som tidigast.

Från och med år 2020 har arbetstagare rätt att vara kvar på jobbet till 68 års ålder och från 2023 kan vara kvar till 69 års ålder. Efter en överenskommelse med arbetsgivare kan man jobba längre än så.

Dvs. det kan variera i antal år för individerna som kan omfattas av modellen beroende på när individen är född och hur länge individen avser vara kvar i tjänst. Tex. en individ född 1961 kan omfattas av det erbjudandet mellan 2 och 6 år, beroende på om den väljer att gå i pension vid 65 årsålder eller 69 årsålder.

Varför 80-90-100-modellen?

Syfte med modellinförandet utifrån motionsförslaget – att behålla legitimerade lärare längre tid i yrket samt föra över sina kompetenser och erfarenheter till efterträdare.

80-90-100-modeller har genomförts för olika yrkeskategorier, i olika åldrar, på flera håll i Sverige. Många kommuner har tillämpat modellen under flera år, dock saknas det tydliga utvärderingar gällande modellens effektivitet i relation till syftet.

Nedan presenteras insamlad information om modellen 80-90-100.

Kontakt med Sveriges kommuner och Regioner (SKR) för att inhämta eventuell utvärdering av modellen den 20221025. SKR är en medlems- och arbetsgivarorganisation. Alla kommuner och regioner är medlemmar.

Följande är svaret från SKR:

SKR rekommenderar inte våra medlemmar att använda 80-90-100 modellen.

Vi har därför inget material på modellen och heller ingen kontaktperson i frågan.

Borlänge kommun har haft modellen i över 6 år, möjligheten gäller alla tillsvidareanställda som fyllt 63 år och har minst tio års sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till arbetstidsminskningen.

Vid kontakt med Borlänge kommun framkommer att någon riktig utvärdering inte har blivit gjort. Uppfattning finns att "Det är en bra förmån för de som arbetat länge i kommunen". Samtidigt ger det en del utmaningar för bland annat löneadministratörerna, det går inte att hindra att exempelvis

någon som fått det beviljat tar delpension, vilket innebär en hel del extraarbete för löneadministratörerna.

Sedan finns det en risk för godtycklighet när någon ansöker om 80-90-100, i Borlänge kommun är det ingen rättighet bara en möjlighet och kan nekas av chef då det inte fungerar för verksamheten. Finns svårigheter med bemanningen utifrån arbetstidsminskningen.

Helsingborgs stad har under flera år arbetat med projekt som en del av plan för generationsväxlingen. Skol- och fritidsförvaltningen har prövat det som kallas 80-90-100-modellen sedan 2009. Vård- och omsorgsförvaltningen har gjort det sedan 2015. Upplägget har sett lite olika ut i de två förvaltningarna, men för att komma i fråga ska den anställda ha fyllt 61 år och ha varit anställd i tio år i kommunen.

Pilotprojekten har haft positiv effekt för medarbetare, konstaterar HR-chef i Helsingborgs stad. Flera medarbetare säger att om de inte hade fått detta, så hade de varit mer sjuka, fått mindre återhämtning och haft sämre ork. De har känt sig utvalda av arbetsgivaren och har upplevt att man värdesätter deras erfarenhet. Vissa verksamheter har kunnat höja tjänstgöringsgraden för andra anställda som jobbar deltid, samtidigt som man kunnat ta vara på äldres erfarenhet. Det skapar mervärde för verksamheten.

Lärarförbundet anser att 80-90-100 modellen oftast fungerar mycket bra för de individer som får gå ner i arbetstid. Men det blir tungt för kollegorna om det betyder att de får ta över arbetsuppgifterna.

-Vi har sett att man ofta inte kunnat fylla upp med rätt kompetens på 20 procent, om en lärare går ner i tjänst. Då blir det som är bra för individen inte det bästa för verksamheten, säger ordförande för Lärarförbundet i Helsingborg.

Diverse fackförbunden nämner följande nackdel med en 80-90-100 tjänst, att arbetstagarens allmänna pension riskerar att minska något samt att SGI minskar och det kan därför bli ekonomiskt kännbart om arbetstagare skulle bli sjuk. Troligtvis gör detta att ca 60–70% avstår erbjudandet.

Modellen saknar i dag större vetenskapliga studier, men några uppsatser på kandidatnivå går att finna.

En studie genomfördes i Ljungby kommun, medelstor kommun på ca 30 000 innevånare. Undersökningen var avgränsad till barn- och utbildningsförvaltningen och genomfördes efter 2 års tid efter modellens införande.

Studiens syfte var, att med hjälp av främst medarbetares erfarenheter utvärdera hur 80-90-100 modellen genom arbetstidsminskning uppnått sina mål enligt Ljungby kommuns pensionspolicy, dvs. utvärdera hur denna modell bidragit till att:

- öka förutsättningarna för äldre anställda att arbeta till 65 års ålder
- underlätta generationsväxling
- trygga framtida rekrytering

- säkra kunskapsöverföring i organisationen

Det var 100 anställda inom Ljungby kommun som hade möjlighet att ansöka om modellen. 28 valde att minska sin arbetstid enligt 80-90-100 modellen, hela 72 avstod, dvs. nyttjandegrad på ca 28%.

Av de intervjupersoner som valt att gå in i 80-90-100 modellen är samtliga mycket tveksamma till om modellen underlättar generationsväxling och säkrar kunskapsöverföring i kommunen. Ingen av de berörda 20 procent har ersatts av ny anställd. De har därmed inte kunnat lämna över sitt arbete och förmedla kunskap. Befintlig personal har täckt upp arbetstidsnedsättningen genom att gå upp i tjänst. Därmed har ingen av intervjupersonerna lärt upp en ersättare genom bredvid gång eller mentorskap.

Utvärderingens resultat visar att modellen uppfyller sitt syfte gällande att öka förutsättningarna för äldre anställda att kunna arbeta fram till 65 års ålder. Däremot uppfyller modellen inte sitt syfte att underlätta generationsväxling, trygga framtida rekrytering och säkra kunskapsöverföring. Förslag ges avslutningsvis om förbättring av modellen, bland annat skulle mentorskap kunna möjliggöra att underlätta generationsväxlingen och bidra kunskapsöverföring i organisationen.

Ekonomi och antal potentiella mottagare

Kostnadsberäkning för 80-90-100 modellen är ganska svår utifrån en stor variation av månadslön för lärare, diverse pensionsavtal samt oklarhet om hur många arbetstagare antar erbjudande om arbetstidsminskningen. Pensionsinbetalningar varierar kraftigt beroende på om månadslön ligger under/över 44 375kr/månaden (har med förmånsbestämd del FÅP att göra).

Därmed erbjuds en schablonberäkning som möjliggör att räkna ut organisationskostnader per person/månad. Se Bilaga 1.

Schablonberäkningen görs utifrån att arbeta 80%, få 90% lön samt 100% pensionsavsättning. Den extra kostnaden blir 10% av en månadslön för den som får 90% lön men arbetar 80% samt pensionsavsättning upp till 100%.

Med utgångspunkten att medellön för lärare är 42 000 kr/mån är den faktiska kostnaden (10% lön och 20% pensionsavsättning) för den förlorade arbetstiden 72 000 kr/månad.

Årskostnaden blir mycket högre för högavlönade arbetstagare utifrån förmånsbestämd del FÅP, se exempel bilaga 1.

Villkor som kopplas till modellen är avgörande för antalet potentiella mottagare av erbjudandet. Parametra som yrkeskategori, ålder samt sammanhängande anställningstid i kommunen i direkt anslutning till arbetstidsminskningen utgör vilka bli "kvalificerade". Innan dessa parametra är beslutade är det ganska svårt att göra en rättvis prognos för eventuella årskostnader.

Antal behöriga lärare som kan omfattas av erbjudandet varierar under de kommande åren, utifrån rapporter på befintlig personal handlar det om mellan 7 till 15 personer per år, beroende på hur länge arbetstagare vill jobba kvar efter 65 årsålder. Pensionsår 2035 är ett "toppår" då 59 lärare/förskolelärare förväntas gå i pension.

Nedanför ges en bild över hur det ser ut i kommunen under de närmaste åren gällande målgruppen lärare och förskolelärare anställda inom Bildningsförvaltningen i Hedemora kommun. Den bilden ger en uppfattning om antal potentiella mottagare av erbjudandet utifrån föreslagen modell.

Redovisningen bygger på rapporter uttagna från personaladministrativa systemet Personec med mätdatum 2022-09-01.

Pensionsår 2024 (arbetstagare fyller 65 år)

7 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2025 (arbetstagare fyller 65 år)

6 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2026 (arbetstagare fyller 65 år)

9 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2027 (arbetstagare fyller 65 år)

5 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2028 (arbetstagare fyller 65 år)

6 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2029 (arbetstagare fyller 65 år)

10 lärare/förskolelärare

Pensionsår 2030 (arbetstagare fyller 65 år)

5 lärare/förskolelärare

Med antagandet att ett lokalt kollektivavtal med denna innebörd blir aktuellt från året 2023, kan 7 personer (arbetstagare som fyller 65 under pensionsåret 2024) potentiellt omfattas av detta erbjudande. Under de följande åren 2025–2026 osv. summeras antalet potentiella mottagare med förutsättningen att arbetstagare som fyller 65 år väljer att arbeta kvar. Antalet potentiella mottagare påverkas även utifrån nya pensionsåldrar som styr när allmän pension kan tas ut.

Konsekvenser

Sammanfattningsvis kan sägas att modellen är positiv ur ett personalpolitiskt perspektiv och kan ses som en bidragande del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Däremot påvisar modellen inte att uppfylla syfte att underlätta generationsväxling, trygga framtida rekrytering och säkra kunskapsöverföring.

Det är svårt att dra slutsatser om kostnaderna för ett införande, modellen är inte gratis. Flera faktorer spelar in, dels vilka kan "kvalificera" sig utifrån diverse parametra, dels antal ur de "kvalificerade" som väljer att anta erbjudande.

Enligt schablonberäkning som genomförts, kostar det cirka 72 000 kronor extra om året per anställd som tar del av modellen.

Väljer verksamheterna att inte täcka personalens frånvaro då minskar arbetsgivarens kostnader, arbetsbelastning för övrig personal kommer dock att öka samt syfte att underlätta generationsväxling och säkra kunskapsöverföringen försvinner helt.

Motivering till beslut

Det är redan idag svårt att rekrytera behöriga lärare och det finns en risk att den tjugoprocentiga nedsättning av tid som modellen innebär ytterligare försvårar bristen på behöriga lärare. Modellen är fördelaktig för äldre arbetstagare, men innebär även risker, att SGI minskar och det kan därför bli ekonomiskt kännbart om arbetstagare skulle bli sjuk.

Modellen bör anses som dyr för arbetsgivaren. Vid 10 lärare i systemet (ca 1/3 av de som har möjligheten att använda sig av förmånen) blir årskostnaden för bildningsnämnden 720 000 tkr.

Det finns inget påvisat resultat att modellen underlättar generationsväxling eller tryggar framtida rekrytering och säkrar kunskapsöverföring. Statistik i Hedemora kommun påvisar inte heller några större svårigheter att få lärare att arbeta fram till 65 årsålder och även längre.

Bildningsförvaltningen ser därför inte att kostnaden för att införa 80-90-100 modellen idag motsvarar vinsten av den samma.

Bildningsförvaltningen fortsätter arbeta med plan för strategisk kompetensförsörjning inom skola för att trygga resurser inom skolan på såväl kort som lång sikt.

Förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen

John Steen
Förvaltningschef

Oksana Lukina
Utredare

Jessica Arborelius /Kansliavdelningen /Kommunstyrelseförvaltning

Från: Susanne Hoffman /Övergripande /Bildningsförvaltningen
Skickat: den 7 december 2022 11:20
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: Protokollsutdrag - BN § 117
Bifogade filer: BN § 117.pdf; Tjänsteskrivelse gällande omfördelning av investeringsmedel, vändkors.pdf; Tjänsteskrivelse gällande överflytt av investeringsmedel.pdf

Hej,

Se bifogat protokollsutdrag och tjänsteskrivelser.

Med vänlig hälsning

Susanne Hoffman
Nämndsekreterare
Bildningsförvaltningen
Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.se/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens kundtjänst tel. 0225-340 00.

§ 117

Dnr BN214-21 041

Omfördelning av investeringsmedel

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen önskar omfördela beviljade investeringsmedel till skötselrobot för Vasaliden till vändkorslösning till Vasahallen.

Fritidsenheten fick 2021 investeringsmedel beviljade med 375 000kr till en städ/skötselrobot till konstgräsplanen på Vasaliden. Medlen blev överflyttade till år 2022 och under året har kontakt med leverantörer tagits. I inventeringen har endast ett alternativ framkommit som finns tillgängligt i landet idag och den roboten hade ett betydligt högre pris än beviljade medel.

Bildningsförvaltningen anholder därför om att få omfördela investeringsmedlen till vändkors/passerkontroll till entrén till Vasahallen. Detta utifrån att det vid renoveringen plockades bort vändkors och kortläsare sattes enbart på dörrar till omklädningsrum. Denna lösning har medfört att många besökare ej registrerar sina biljetter eftersom dörrarna står öppna samt att en del kunder väljer att smita in utan biljett.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige den 31 maj 2022 § 75

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 9 november 2022

Bildningsnämndens arbetsutskott den 21 november 2022 § 42

Tjänsteskrivelse från bildningsförvaltningen den 5 december 2022

Bildningsnämndens beslut

1. Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att omfördela investeringsmedel avsedda för skötselrobot till entrélösning till Vasahallen.
2. Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att överflytta investeringsmedel för vändkors samt inventarier i Vasahallen till 2023.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beviljar omfördelning av investeringsmedel avsedda för skötselrobot till entrélösning till Vasahallen.
2. Kommunfullmäktige beviljar överflytt av investeringsmedel för vändkors samt inventarier i Vasahallen till 2023.

Forts. § 117

Bildningsnämnden

Sammanträdesdatum
2022-12-05

Forts. § 117

Utdrag till
Bildningsförvaltningen
Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Bildningsförvaltningen
Niklas Nordahl, 0225-34286
niklas.nordahl@hedemora.se

Datum
2022-12-05

BN214-21 041

Överflytt av investeringsmedel till 2023

Sammanfattning

Investeringsmedel har beviljats för vändkors till Vasahallen samt inventarier i Vasahallen. Upphandling är genomförd men inköp har ej kunnat göras ännu varför en överflytt till 2023 önskas av förvaltningen.

Ärendebeskrivning

Eftersom upphandlingen av skötselrobot drog ut på tiden eftersom det ej fanns robot att tillgå beslutades det om att göra en omfördelning av investeringsmedel till förmån för passerkontroll i Vasahallen. Upphandlingen är genomförd men inköp är ej genomfört då det är leveranstid på ca 10 veckor.

Utifrån att investeringen ej kunnat genomföras önskar bildningsförvaltningen att få flytta investeringsmedlen till 2023. Detta berör dels medlen för vändkors om 375kr och dels medel för inventarier i Vasahallen om 150kr.

Förslag till beslut

-att överflytta investeringsmedel för vändkors samt inventarier i Vasahallen till 2023.

Niklas Nordahl
Skolchef/Avdelningschef

Bildningsförvaltningen
Niklas Nordahl, 0225-34286
niklas.nordahl@hedemora.se

Datum
2022-11-09

BN214-21 041

Omfördelning av investeringsmedel

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen önskar omfördela beviljade investeringsmedel till skötselrobot för Vasaliden till vändkorslösning till Vasahallen.

Ärendebeskrivning

Fritidsenheten fick 2021 investeringsmedel beviljade med 375 000kr till en städ/skötselrobot till konstgräsplanen på Vasaliden. Medlen blev överflyttade till år 2022 och under året har kontakt med leverantörer tagits. I inventeringen har endast ett alternativ framkommit som finns tillgängligt i landet idag och den roboten hade ett betydligt högre pris än beviljade medel.

Bildningsförvaltningen anholder därför om att få omfördela investeringsmedlen till vändkors/passerkontroll till entrén till Vasahallen. Detta utifrån att det vid renoveringen plockades bort vändkors och kortläsare sattes enbart på dörrar till omklädningsrum. Denna lösning har medfört att många besökare ej registrerar sina biljetter eftersom dörrarna står öppna samt att en del kunder väljer att smita in utan biljett.

Förslag till beslut

-Att föreslå kommunfullmäktige att omfördela investeringsmedel avsedda för skötselrobot till entrélösning till Vasahallen

Niklas Nordahl
Skolchef/Avdelningschef

§ 90

Dnr KS041-21 041

Omdisponering av investeringsbudget för investeringen vid Henemoren

Sammanfattning

Henemoren är ett område där en planutredning pågår och förslag på ny utformning kommer att tas fram.

Aktuell investering gällande Henemorens parkering kan därför omdisponeras och inköpt parkbelysning i stället monteras där behov av utbyte av uttjänt park/ gång- och cykelvägsbelysning finns i Hedemora kommun.

Därtill kan investeringsmedel även nyttjas till att bygga om outnyttjade delar av Vasahallens omklädningsrum (de så kallade ”ligghytterna”) och på så sätt möta önskemål från näringslivet om rum att hyra i Vasahallen.

Omdisponeringen innebär också att hela investeringsbudgeten inte kommer att nyttjas.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 9 november 2022.

Motivering till beslut:

Då belysning inköpts finns valen att antingen avsluta investeringen och låta kostnaderna belasta driftbudget alternativt omdisponera enligt förslag och därmed aktivera inköpt belysning och montering i kommunens anläggningsregister.

En ombyggnation av rum i Vasahallen omfördelar outnyttjad yta till attraktiv och aktiv yta. Det kan resultera i att flera av Vasahallens verksamheter får ett högre besöksantal och genererar en kontinuerlig hyresintäkt till kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 26 oktober 2022

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 9 november 2022 § 112

Förslag till kommunfullmäktige

Strategiutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inte godkänna omdisponeringen med hänvisning till riktlinjerna för investeringar.

Utdrag till
Kommunstyrelsen

§ 112

Dnr 2021.244.041

Omdisponering av investeringsbudget för investeringen vid Henemoren

Sammanfattning

Henemoren är ett område där en planutredning pågår och förslag på ny utformning kommer att tas fram.

Aktuell investering gällande Henemorens parkering kan därför omdisponeras och inköpt parkbelysning i stället monteras där behov av utbyte av uttjänt park/ gång- och cykelvägsbelysning finns i Hedemora kommun.

Därtill kan investeringsmedel även nyttjas till att bygga om outnyttjade delar av Vasahallens omklädningsrum (de så kallade ”ligghytterna”) och på så sätt möta önskemål från näringslivet om rum att hyra i Vasahallen.

Omdisponeringen innebär också att hela investeringsbudgeten inte kommer att nyttjas.

Förvaltningens motivering till beslut:

Då belysning inköpts finns valen att antingen avsluta investeringen och låta kostnaderna belasta driftbudget alternativt omdisponera enligt förslag och därmed aktivera inköpt belysning och montering i kommunens anläggningsregister.

En ombyggnation av rum i Vasahallen omfördelar outnyttjad yta till attraktiv och aktiv yta. Det kan resultera i att flera av Vasahallens verksamheter får ett högre besöksantal och genererar en kontinuerlig hyresintäkt till kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 26 oktober 2022

Förslag till kommunfullmäktige

Att godkänna föreslagen omdisponering av investeringen vid Henemoren i avvaktan på resultatet från planutredningen för området.

Utdrag till

Kommunstyrelsen

Kristofer Abrahamsson, 0225-34095
Kristofer.abrahamsson@hedemora.se

Datum
2022-10-26

Referens
Msn 2021.244.041

Till: Kommunfullmäktige

Omdisponering av investeringsbudget för investeringen vid Henemoren

Sammanfattning

Henemoren är ett område där en planutredning pågår och förslag på ny utformning kommer att tas fram.
Aktuell investering gällande Henemorens parkering kan därför omdisponeras och inköpt parkbelysning i stället monteras där behov av utbyte av uttjant park/ gång- och cykelvägsbelysning finns i Hedemora kommun.
Därtill kan investeringsmedel även nyttjas till att bygga om outnyttjade delar av Vasahallens omklädningsrum (de så kallade "ligghytterna") och på så sätt möta önskemål från näringslivet om rum att hyra i Vasahallen.
Omdisponeringen innebär också att hela investeringsbudgeten inte kommer att nyttjas.

Bakgrund

Till budgetåret 2021 beslutades en investering om 1 mkr. gällande förbättringar av tryggheten i parkeringsområdet vid Henemoren.
Till budgetåret 2022 beslutades om ett tillägg på 620 tkr. för förbättringar av gatumiljö och dagvatten.

Ärendebeskrivning

Planavdelningen vid miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen utreder området Henemoren i Hedemora. Utifrån resultatet av utredningen kommer förslag på ny utformning av området att tas fram för beslut.
Pågående investeringsprojekt gällande Henemorens parkering kan därför omdisponeras i väntan på resultatet av planutredningen.
Gatubelysning inköpt för parkeringsområdet kan i stället ersätta uttjant belysning i Hedemora kommun.

Efterfrågan på rum att hyra i Vasahallen har ökat. Flera intressenter har varit i kontakt med berörda vid bildningsförvaltningen och miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i det ärendet och pekar ut de outnyttjade ligghytternas placering som en möjlig plats för 2 nya rum. Närheten till Vasahallens övriga verksamhet gör möjligheten att hyra intressant.

Ekonomi

Av investeringens totalbudget på 1 620 000 kr har 370 576 kr använts för inköp av belysning. Kostnaden för montering av denna belysning inklusive schaktning, kabeldragning, plintsättning uppskattas till ca 400 000 kr. Omdisponerad budget för belysningen 800 000 kr samt för ombyggnation av rum i Vasahallen 400 000 kr ger en ny total investeringsbudget på 1 200 000kr.

Återstående budget kommer inte att nyttjas varför ett överskott kommer att visas vid projektets slut.

Motivering till beslut

Då belysning inköpts finns valen att antingen avsluta investeringen och låta kostnaderna belasta driftbudget alternativt omdisponera enligt förslag och därmed aktivera inköpt belysning och montering i kommunens anläggningsregister.

En ombyggnation av rum i Vasahallen omfördelar outnyttjad yta till attraktiv och aktiv yta. Det kan resultera i att flera av Vasahallens verksamheter får ett högre besöksantal och genererar en kontinuerlig hyresintäkt till kommunen.

Beslutsunderlag

- Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse
- Mål och budget för 2021 och 2022

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna föreslagen omdisponering av investeringen vid Henemoren i avvaktan på resultatet från planutredningen för området.

Erik G Olsson
Förvaltningschef

Kristofer Abrahamsson
Projektledare

§ 133

Dnr 2021.244.041

Dnr 2020.336.879

Omdisponering av investeringsmedel till år 2023

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har i sin investeringsbudget ett antal investeringar som ännu inte genererat några kostnader år 2022 och önskar därmed en omdisponering av investeringsmedlen till kommande budgetår.

Investeringsprojekten som önskas överflyttas avser Kallbadhuset, lekplats Långshyttan samt Henemoren.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 21 november 2022

Förslag till kommunfullmäktige

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden begär hos kommunfullmäktige att ej påbörjade investeringar överflyttas till år 2023,

1. Projekt 49291 Kallbadhuset, 2,0 mkr
2. Projekt 49337 Lekplats Långshyttan, 0,5 mkr
3. Projekt 49307 Henemoren

Omdisponering av budget för projekt 49307 Henemoren till år 2023 är under förutsättning att KF fattar ett positivt beslut angående föreslagen omfördelning till nya ändamål i väntan på planutredning för området Henemoren.

Utdrag till
Kommunstyrelsen

Erik Olsson, 0225-340 64
erik.olsson@hedemora.se

Datum
2022-11-21

2021.244.041
2020.336.879

Kristofer Abrahamsson, 0225-340 95
kristofer.abrahamsson@hedemora.se

Angelica Eriksson Nordqvist, 0225-342 63
Angelica.eriksson-nordqvist@hedemora.se

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Omdisponering av investeringsmedel till år 2023

Sammanfattning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har i sin investeringsbudget ett antal investeringar som ännu inte genererat några kostnader år 2022 och önskar därmed en omdisponering av investeringsmedlen till kommande budgetår.

Investeringsprojekten som önskas överflyttas avser Kallbadhuset, lekplats Långshyttan samt Henemoren.

Ärendebeskrivning

Kallbadhuset renovering

MSN beslutade 2022-11-09 § 114 om att lämna som förslag till strategiutskottet (beslut i SU 2022-12-19) att bevilja renoveringen av Kallbadhuset enligt presenterat förslag samt att tillskjuta 3,6 mkr till pågående investeringsprojekt i syfte att bekosta föreslagen renovering. Renoveringen av Kallbadhuset beräknas kosta 5,6 mkr. En förutsättning för att det skall kunna ske är att den tidigare beslutade investeringsbudgeten på 2,0 mkr omdisponeras till år 2023.

Lekplats Långshyttan

KF beviljade 2022-10-18 § 141 investeringsmedel om 0,5 mkr till lekplats Långshyttan som ett tillägg i investeringsplanen 2022. Projektet kommer startas upp och slutföras under år 2023.

Henemoren

MSN beslutade 2022-11-09 § 112 att lämna föreslag till omdisponering av investeringen Henemoren till KF. Omdisponeringen innebär två nya projekt i avvaktan på resultatet från planutredningen för området, montering av park/gång- och cykelvägsbelysning samt ombyggnation del av de outnyttjade omklädningsrummen i Vasahallen. Projektet Henemoren beviljades investeringsmedel år 2021 med 1,0 mkr och ytterligare 0,62 mkr år 2022.

Kostnaden för de nya projekten förväntas uppgå till 1,2 mkr, resterande del av investeringsbudgeten skall inte överflyttas till år 2023.

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden begär hos kommunfullmäktige att ej påbörjade investeringar överflyttas till år 2023,

1. Projekt 49291 Kallbadhuset, 2,0 mkr
2. Projekt 49337 Lekplats Långshyttan, 0,5 mkr
3. Projekt 49307 Henemoren

Omdisponering av budget för projekt 49307 Hedemoren till år 2023 är under förutsättning att KF fattar ett positivt beslut angående föreslagen omfördelning till nya ändamål i väntan på planutredning för området Henemoren.

Erik Olsson
Samhällsbyggnadschef

Kristofer Abrahamsson
Projektledare

Angelica Eriksson Nordqvist
Ekonom

§ 91

Dnr KS041-21 041

Överföring av investeringsmedel gällande infrastruktur till 2023

Sammanfattning

Investeringsmedel finns avsatt för infrastrukturändamål för 2022 då flera detaljplaner beräknades vara klara. På grund av omprioritering av ordningen för dessa planer är det osäkert om investeringen påbörjas under 2022 och förvaltningen behöver därför få ett beslut om överföring av dessa pengar till 2023.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 9 november och föreslår kommunfullmäktige att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 27 oktober 2022

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 9 november 2022 § 113

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens strategiutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Utdrag till

Kommunstyrelsen

§ 113

Dnr 2021.244.041

Överföring av investeringsmedel gällande infrastruktur till 2023

Sammanfattning

Investeringsmedel finns avsatt för infrastrukturändamål för 2022 då flera detaljplaner beräknades vara klara. På grund av omprioritering av ordningen för dessa planer är det osäkert om investeringen påbörjas under 2022 och förvaltningen behöver därför få ett beslut om överföring av dessa pengar till 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 27 oktober 2022

Förslag till kommunfullmäktige

För att kunna förverkliga de nya detaljplaner som antagits behövs medel för infrastrukturåtgärder varför miljö och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Utdrag till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Överföring av investeringsmedel gällande infrastruktur till 2023

Sammanfattning

Investeringsmedel finns avsatt för infrastrukturändamål för 2022 då flera detaljplaner beräknades vara klara. På grund av omprioritering av ordningen för dessa planer är det osäkert om investeringen påbörjas under 2022 och förvaltningen behöver därför få ett beslut om överföring av dessa pengar till 2023.

Ärendebeskrivning

Detaljplaner som nyproduceras idag innehåller oftast en viss andel allmän platsmark i form av gator, gång och cykelbanor, parkmark, dagvattenlösningar eller naturändamål. När det gäller kommunala gator är det ofta större investeringar som behövs för att förverkliga planen.

Kostnader för att skapa infrastrukturen ges som exempel nedan:

- Schaktning och terrassering samt bortförande av massor
- Planering/justering av gatan och dess sidoytor som t.ex. diken, träd, rabatter, trummor och parkeringar.
- Tillförande av stabilt material för hårdgörande av ytor
- Grävning för nedläggning av kabel och sättning av fundament till gatubelysning (I samarbete med HEAB som lägger ned V/A, el och fiber)
- Beläggning av gatan, oftast asfalt med tillhörande målning samt skyltning

Norra Moränget

Detaljplanen för norra Moränget har blivit antagen och arbete pågår för att dels hitta rätt kunder för etablering men även projektering för infrastrukturen pågår. Det är fortfarande högt tryck på de entreprenörer som verkar i

området och bristen på resurser och vinterns annalkande kommer troligen göra att arbetet med infrastrukturen påbörjas i vår.

Brunnsjöberget

Detaljplanen för Brunnsjöberget ställer stora krav på gatornas sträckning och utformning för att få ett optimalt utbyte av både längden på gatan samt att hålla mängden schakt och fyll på så låga nivåer som möjligt. Andra detaljplaner har prioriterats och Brunnsjöbergets detaljplan beräknas nu vara klar till sommaren 2023.

Förslag till beslut

För att kunna förverkliga de nya detaljplaner som antagits behövs medel för infrastrukturåtgärder varför Miljö och samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att investeringsmedel som beviljats för infrastrukturåtgärder 2022 överflyttas till 2023.

Niklas Arfs
Mark & Exploatering

Erik G Olsson
Förvaltningschef

Från: Olle Söderström /Avd Miljö och Samhällsbyggnad /Miljö och Samhällsbyggnadsförv
Skickat: den 16 januari 2023 13:36
Till: Jennifer Berglund /Kansliavdelningen /Kommunstyrelseförvaltning
Ämne: Liten justering av detaljplan för del av Born 1:6 , Industriplan, Pilbacken, Långshyttan
Bifogade filer: Industriplan_Långshyttan_Planbeskrivning_Antagande.pdf;
Industriplan_Långshyttan_Plankarta_Antagande.pdf

Hej Jennifer!

Jag behöver göra en liten justering av detaljplan för del av Born 1:6 , Industriplan, Pilbacken, Långshyttan.

Det gäller stycket om strandskydd på sid 7-9 i planbeskrivningen. Det är ett förtydligande mot Länstyrelsen men slutsatsen är densamma att strandskydd inte råder inom planområdet.

Plankartan har uppdaterats med digitala länkar som inte är synliga eller påverkar innehållet men bör ersätta den tidigare plankarta.

Med vänlig hälsning/Best regards

Olle Söderström

Planarkitekt

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Telefon: 0225-340 00

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Telefon: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta kommunens servicecenter tel. 0225-340 00.

www.hedemora.se | www.facebook.com/hedemorakommun

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Detaljplan för del av Born 1:6

Industriplan, Pilbacken

Långshyttan, Hedemora kommun

Planbeskrivning

Antagandehandling 2022-11-21

Innehållsförteckning

Vad är en detaljplan?.....	2
Planens syfte och huvuddrag.....	3
Tidigare ställningstaganden.....	6
Nuläge och planförslag.....	9
Sociala frågor.....	21
Undersökning av betydande miljöpåverkan.....	21
Detaljplanens utformning och innehåll.....	22
Genomförandefrågor.....	22
Konsekvenser av planens genomförande.....	26

Vad är en detaljplan?

Denna detaljplan handläggs med ett standard planförfarande enligt Plan- och bygglagens (2010:900) lydelse efter 2015-01-01.

En detaljplan reglerar hur mark och vatten får användas och hur bebyggelsen får se ut inom ett visst område. Detaljplanen innehåller information om vilka byggåtgärder man får göra inom planområdet.

Ett detaljplaneförslag upprättas av kommunen och skickas på samråd. Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget och överväga dessa i ett tidigt skede av detaljplanearbetet. Under samrådet ges berörda intressenter tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Alla inkomna yttranden och skriftliga synpunkter sammanställs i en samrådsredogörelse.

Efter samråd och eventuella revideringar skickas planförslaget ut för granskning under minst två veckor. Synpunkter på förslaget ska lämnas till kommunen senast under

granskningstiden. Den som inte inkommit med yttrande senast under granskningstiden kan komma att förlora sin rätt att överklaga. Efter granskningen upprättas ett granskningsutlåtande som redovisar alla synpunkter som inkommit under både samråds- och granskningstiden samt hur kommunen ställer sig till dessa.

Detaljplanen antas därefter av kommunfullmäktige eller den nämnd som har delegation på att anta detaljplaner. Sakägare, som inte fått sina inkomna synpunkter tillgodosedda, kan överklaga beslutet. Beslutet om att anta en detaljplan vinner laga kraft, när tiden för överklagande gått ut (vilket är tre veckor efter anslaget av protokollet från sammanträdet där beslut om antagande fattats) och ingen har överklagat.

Detaljplaneprocessen för standardförfarande

Planhandlingar och utredningar

Plankarta i skala 1:1000 med bestämmelser	2022-07-07
Planbeskrivning, daterad	2022-10-04
Undersökning om betydande miljöpåverkan	2022-06-23
Grundkarta daterad	2022-11-22
Fastighetsförteckning daterad	2022-07-07

Planförfarande

Detaljplanen är förenlig med kommunens översiktsplan, saknar betydande intresse för allmänheten och är inte i övrigt av stor betydelse och medför inte betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. 11 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Planens syfte och huvuddrag

Syfte

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan. Genom att planlägga mark för industri möjliggörs industrins fortsatta utveckling vilket ger förutsättning för fler arbetstillfällen.

Läge och areal

Planområdet ligger ca 2km nordöst om Långshyttans centrum samt norr om bostadsområdet Nordviken och Engelsforsvägen (RV270). Planområdet är omnämnt som Pilbacken och angörs via Hinshyttevägen i väst som i sin tur angörs från Engelsforsvägen (RV270) vilken löper mellan Hofors i norr och Hedemora i söder.

Norrut domineras terrängen av barrskog med inslag av lövträd och söder om området ligger jordbruksmark, sjön Lången samt ett bostadsområde, Nordviken, uppfört på 1930-talet. Planområdet omfattar en areal av cirka 6,7 hektar (Ha).

Karta över planområdet.

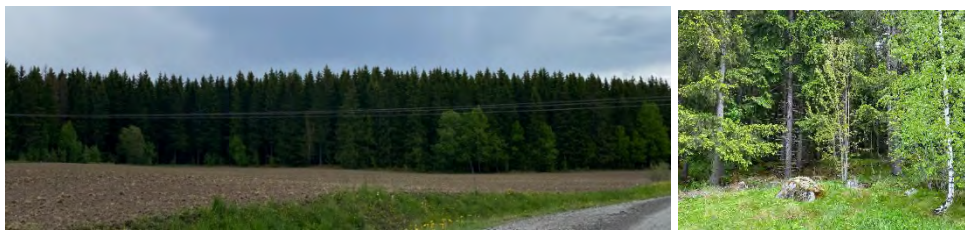
Markägoförhållanden

Hela planområdet ingår i fastigheten Born 1:6 och ägs idag av Sveaskog AB. Hinshyttevägen är enskilt förvaltat av Hinshyttan samfällighetsförening.

Bakgrund

I dag består området i huvudsak av produktionsskog av gran men även av en del åker- och ängsmark. Området ligger avsidet utan direkt anknytning till bebyggelse och närmsta bostadsområde, Nordviken, ligger cirka 150 meter från området. I översiktsplanen för Hedemora kommun 2030 (laga kraft 2016-05-29) lyfts Långshyttan

fram som en ort där samhällsinsatser som stärker förutsättningarna för boende och verksamheter ska prioriteras. Långshyttan pekats ut som en serviceort och ska erbjuda arbete och service till tätorten men även till den omgivande landsbygden. Långshyttan har idag en livskraftig industri med goda förutsättningar för utveckling.

Delar av planområdet. Foton tagna norrifrån.

Planområdet ligger innanför granskogen vid horisonten. Foto taget från korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén.

Planens miljöpåverkan och förenlighet med MB

3 - 5 kap.

Detaljplanen medför markanvändning som från allmän synpunkt och föreliggande behov bedöms vara god hushållning. Detaljplanen bedöms därmed vara förenlig med miljöbalkens 3, 4 och 5 kapitel, avseende grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.

Utvärderingar har utförts av olika lokaliseringar av ny industrimark med beaktande av bestämmelserna i 3 kap. MB, 3 § och 6 §. Hänsyn har tagits till landskapsbild samt till kulturmiljövärden och naturvärden. Planområdet ligger utanför strandskyddat område och tar i huvudsak produktionsskog i anspråk. Hänsyn har även tagits till att avgränsa planområdet så att det inte försvårar fortsatt användning av skogs- och jordbruk i området.

Planområdet omfattas ej av några riksintresseområden och påverkas därmed ej av bestämmelserna i 4 kap. MB.

Området har inte några i övrigt utpekade värden från kommun, region eller länsstyrelse.

Inget överskridande av miljökvalitetsnormer för vattenkvalitet, utomhusluft eller buller (5 kap. MB) kan befaras (se kap. Konsekvenser av planens genomförande, Störningar och risker).

Detaljplanen anses ej motverka kommunens miljöarbete eller de nationella miljökvalitetsmålen.

Alternativa placeringar

Alternativa placeringar för lokalisering av industrimark har undersökts i centrala Långshyttan för att hitta den mest lämpliga placeringen. Övriga potentiella områden har varit för små och/eller uppdelade mellan flera privata ägare, varit för kuperade eller påverkats av strandskydd. Den befintliga planlagda industrimarken kan inte täcka framtida behov. Vid lokaliseringen har bevarandet av jordbruksmark tagits hänsyn till och naturvärden samt riksintressen och andra skyddsvärda områden har beaktats.

Karta över potentiella placeringar av industriområdet.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I Översiktsplanen för Hedemora kommun 2030 (laga kraft 2016-04-29) beskrivs Långshyttan som en serviceort där utveckling som stärker förutsättningarna för boende och verksamheter ska prioriteras. Etablering av industri skulle verka positivt för bygden och både skapa arbetstillfällen och bättre förutsättningar för befolkningsutvecklingen.

Fördjupad översiktsplan

I den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan, laga kraft 1994-04-29, pekas planområdet ut som ett ängs- och åkermarksområde med inslag av löv- och barrskog. Det öppna landskapet på platsen knyter an till kyrkogården i väst och skapar en fin entré för de besökare som kommer norr ifrån. Det rekommenderas därför att området förblir obebyggt och att jordbruksmarkerna bevaras. Det är av vikt att behålla det öppna landskapet för att utsikten över kyrkogården och åkrarna ska bestå. Någon djupare beskrivning av granskogen finns ej.

Urklipp från Fördjupad översiktsplan över Långshyttan.

Detaljplaner

Området omfattas inte av någon befintlig detaljplan.

Riksintressen

Området omfattas inte av eller ligger i direkt närhet till något riksintresse enligt miljöbalkens 3:e och 4:e kapitel.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd enligt Lantmäteriets topografiska karta dock är det de verkliga förhållandena som gäller. Inom planområdet finns två naturvärdesobjekt med hög markfuktighet. En myrmark samt mindre bäck eller dike som leder till en översilningsmark. Om bäcken har en fuktig markyta större delen av året eller om eller om våtmarken har en vattenspiegel i någon del så omfattas området av strandskydd.

Kartan visar myrmark(grön), dike/bäck(blå) samt översilningsmark(brun).

Inventeringar mellan maj och november 2022 har inte funnit någon öppen vattenspegel inom myrmarken eller översilningsmarken. Ett naturligt dike leder från myrmarken och sträcker sig ca 50m innan det flyter ut i översilningsmarken. Bäckan har bitvis hållit vatten i små rännilar blandat med mer igenslammade delar av sumpmark. I november 2022 inventerades diket och var då inte vattenförande men fuktigt.

Inom planområdet finns även ett flertal avvattningsdiken som leder till myrmarken. Dikena har inte varit vattenförande vid någon inventering mellan maj och november och riklig växtlighet med bland annat mossor i dikena tyder på att de inte hanterar några stora mängder vatten.

Planområdet ligger generellt lite högre omringliggande mark och ingen tillrinning sker därför från omringliggande områden.

Avvattningsdikena inom planområdet samlar allt vatten i en punkt där myrmarken och bäcken bildats. Avvattningsdikena omfattas i sig inte av strandskydd och är en förutsättning för att myrmark och bäck ska finnas kvar.

Den samlade bedömningen är att strandskydd inte råder inom planområdet då myrmarken inte har någon öppen vattenspegel och bäcken har begränsad utbredning och vattenföring som är helt beroende av fortsatt tillförsel av vatten från avvattningsdikena. Inga naturvårdsarter noterades intill myrmark, översilningsmark eller dike/bäck.

Generella biotopskydd

Inga biotopskyddsområden som omfattas av det generella biotopskyddet finns inom planområdet.

Övriga beslutsunderlag

Lokaliseringsutredning för att hitta lämplig placering av ny industrimark har genomförts. Se rubrik: [Alternativa placeringar](#)

Nuläge och planförslag

Natur- och kulturmiljö

Mark och vegetation

Nuläget

Planområdet består idag av produktionsskog av gran med en mindre myr i mitten av området. Myren är utgrävd och samlar vatten från diken i området. Flygfoton från 1960-talet visar att de centrala delarna av området var odlingsmark som planterades med gran under 1970-talet. Från de historiska flygfotona går det att dra slutsatsen att nuvarande trädskikt inte är äldre än 70 år. Skogen är i dagsläget redo för avverkning. Planområdet omges nästan uteslutande av åkermark. Sjöarna Lången, Rällingen och Tyllingen finns inom en knapp kilometers avstånd från planområdet och ytterligare ett par hundra meter ligger sjön Hålnan.

En naturvärdesinventering har tagits fram, Sweco, 2022-10-05. Två naturvärdesobjekt (NVO) identifierades inom planområdet. Ett av objekten har bedömts till naturvärdesklass 4 – visst naturvärde och ett har bedömts till naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde. Fältskiktet är som vanligt i planterade granskogar mycket artfattigt.

Myrmarken och tillhörande utlopp är klassat till visst naturvärde (naturvärdesklass 4) med avseende på strukturer som gynnar biologisk mångfald. Inga naturvårdsarter identifierades men strukturen kan utgöra god livsmiljö för groddjur. Artvärdet bedöms

som obetydligt. Biotopvärdet bedöms som visst biotopvärde med tanke på vattendragets naturlighet och översvämningsdynamik.

Översilningsmarken är klassat till påtagligt naturvärde (naturvärdesklass 3). I den näringsrika marken påträffades naturvårdsarterna trolldruva och stor blåklocka tillsammans med liljekonvalj. Artvärdet bedöms således till visst artvärde. Det avgränsade objektet har inslag av död ved i form av flera större lågor av gran samt stubbar. Lågorna är relativt färska och saknar spår av nedbrytning. Äldre död ved saknas. Den döda veden ihop med den fuktiga översilningsmarken skapar visst biotopvärde. Den samlade bedömningen av artvärde och biotopvärde motiverar naturvärdesklass 3.

Det finns intressanta groddjursmiljöer i närområdet med sjöar och våtmarker. Ned mot sjön Rällingen finns en större våtmark och översilningsmark.

Enligt SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) består marken till största del av morän och sandig morän. I den nordvästra delen består marken av glacial lera. Det finns en svag höjdskillnad inom området ner mot Hinshyttevägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planen innebär att produktionsskog tas i anspråk. Ianspråktagandet av marken bedöms vara av ett väsentligt samhällsintresse och begränsad på ett sätt som inte påverkar fortsatt rationellt skogs- eller jordbruk i området. Området är litet och avgränsat samt skogen redo för avverkning varför påverkan bedöms som liten. Alternativa placeringar har tittats på och finns redovisade under rubriken ”Alternativa placeringar”.

Myrmarken i planområdets mitt klassat till visst naturvärde kommer påverkas negativt av planen vilket även i förlängningen även kommer påverka översilningsmarken klassat till påtagligt naturvärde. Tillkommande byggnader och en rationell dagvattenhantering kommer påverka vattenföringen till marken och solförhållandena. Ny planerad dagvattendamm kan få ett bättre solutsatt läge som i hög grad kan gynna eventuella groddjur. Myrmarken kommer inte att bevaras men dess betydelse för den biologiska mångfalden inom planområdet bedöms kunna ersättas med svackdiken och en dagvattendamm.

Ett litet område med påtagligt naturvärde påverkas av planförslaget. Sammanvägt med värdet som planen tillför Långshyttans tätort samt att det finns stora områden med liknande natur strax utanför planområdet bedöms föreslagen markanvändning lämplig på platsen.

Fornlämningar och värdefull bebyggelse

Det finns inga fornlämningar eller värdefull bebyggelse inom eller i nära anslutning till området.

Landskapsbilden

Nuläget

Området kring planen består av ett öppet landskap med åkrar och ängar samt en åkerholme med lövskog och en tät barrskog i bakgrunden. Kyrkogården syns på håll

över ängarna och bostäderna längs Engelsforsvägen ligger relativt tätt med uppvuxna trädgårdar.

Platsen finns utpekad i den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan från 1994. Där beskrivs de öppna vyerna över åkrarna, åkerholmarna och kyrkogården med barrskogen i bakgrunden som en fin anblick när man kommer norrifrån på Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planområdet är beläget en bit bort från Engelsforsvägen bakom en ridå av träd och påverkar i begränsad utsträckning det öppna landskap med fri sikt som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen. Bebyggelsen inom planområdet kommer till stora delar döljas inne i skogen och inte påverka in- och utblickarna över åkrarna och kyrkogården. Ny bebyggelse kommer att skymta mellan lövträden som omgärdar planområdet.

Fotocollage över åkermarken med åkerholme framför planområdet och ny industribyggnad inklippt. Vy från Engelsforsvägen norrifrån. Samma vy som finns omnämnd i den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan.

Fotocollage mot planområdet från bostadshus på andra sidan Engelsforsvägen. Åkerholmen syns till höger i bild. Lövskogen blir kvar som en skyddande ridå.

Bebyggelseområden

Bostäder

Nuläget

Inom planområdet finns ingen befintlig bebyggelse. Närmsta bebyggelse finns i Nordviken söder om Engelsforsvägen cirka 150 meter från planområdet. Den består av fyra gator med villor uppförda på 1930-talet. Norr om planområdet längs Hinshyttevägen finns en äldre militärbyggnad som idag används som lada och förråd. Vägen fortsätter sedan till Hinshyttan där fler bostäder finns lokaliserade.

Delar av bostadsområdet söder om Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Uppkomsten av denna plan kommer medföra en ändrad användning av området från det bruks- och skogsområde det är idag till industrimark. Bebyggelse inom planområdet kommer till stora delar döljas inne i skogen och inte påverka in-/utblickar som är av bevarandevärde.

Tillkomsten av planen kommer bidra till att fler arbetstillfällen skapas och kan genom det bidra till en ökad inflyttningen till Långshyttan. Genomförandet av planen kan

innebära att en specifik utredning av betydande miljöpåverkan behöver göras. Det kan också krävas miljötillstånd eller åtgärder mot buller eller föroreningar beroende på den verksamhet som etablerar sig inom området. Dessa frågor hanteras med bestämmelser om dagvattenhantering, begränsning av hårdgjord mark och bullerkrav för nya anläggningar. De regleras även via exploateringsavtal, bygglov och miljötillstånd.

Verksamheter och service

Nuläget

Mataffär, restauranger, butiker, för- och mellanstadieskola, sporthall, frisör och brukshotell finns i centrala Långshyttan, 2 kilometer från området. Övrig service är förlagd i Hedemora knappt 2,5 mil från området.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför positiva konsekvenser då arbetstillfällen skapas i samband med etablering och utökning av industri i området.

Trafik

Gator och angöring till planområdet

Nuläget

Området ligger intill två vägar. Hinshyttevägen – en enskilt förvaltnad väg, med en hastighetsbegränsning på 70 km/h. Vägen leder till Hienshyttan norr om planområdet och har enligt Trafikverkets ÅDT (Årsmedeldygnstrafik - antal fordon per dygn i genomsnitt under året) tillgänglighet Klass B vilket innebär att vägen är god för personbilstrafik året runt och för lastbilstrafik året om utom vid svår tjällossning.

Engelsforsvägen (RV270) löper mellan Hofors och Hedemora i nord-sydlig riktning. Intill planområdet är hastighetsbegränsningen 50km/h. Engelsforsvägen är utpekad väg för farligt gods och är statligt förvaltnad. Enligt Trafikverkets ÅDT passerar mellan 501–1000 personbilar och 51–100 ekipage tung trafik Engelsforsvägen per dygn. I ÅDT:n framkommer att det i dagsläget sker ett kontinuerligt flöde av tung trafik på Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planerad industri inom planområdet förväntas påverka trafiken på Engelsforsvägen (RV270) i liten utsträckning men det beror på vilken etablering som sker. Närheten till riksväg 270 är fördelaktigt för planerad markanvändning och vägen har kapacitet för en stor del ökad trafik. Hinshyttevägen kan behöva förstärkas en kortare sträcka. En framtida ombyggnation av korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen bedöms inte som aktuell i dagsläget men kan beroende på verksamhet inom planområdet behövas och hanteras då bäst i samverkan med Trafikverket med eventuell vägplan.

Förlag på utformning av korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén för att säkerställa ett bättre och säkrare trafikflöde vid en eventuell framtida ombyggnation.

Gång och cykel

Nuläget

Ingen G/C väg finns i området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför inga ändringar på G/C vägar.

Kollektivtrafik

Nuläget

Linje 265 trafikerar närområdet och närmsta busshållplats finns vid korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför inga ändringar för kollektivtrafiken i området. Planförslaget kan innebära en större belastning på kollektivtrafiken när fler arbetstillfällen skapas.

Parkering

Nuläget

Det finns ingen parkering i anslutning till planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Det kommer finnas möjlighet till anordning av parkering inom planområdet med infart från Hinshyttevägen.

Varumottagning

Nuläget

Det finns ingen varumottagning till området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Om behov för varumottagning finns kommer denna ske inom planområdet med infart från Hinshyttevägen.

Hälsa och säkerhet

Buller

Nuläget

Inget särskilt buller eller vibrationer förkommer på platsen. Engelsforsvägen (RV270) ligger inom 100m från planområdet men är relativt glest trafikerad. Se rubrik: Trafik.

Planförslaget och konsekvenser

Någon bullerutredning har inte genomförts. Det kan bli aktuellt att genomföra en bullerutredning beroende på vilken typ av industri som lokaliseras i området. Området planeras för mindre störande industri och utgångspunkten är att det kommer generera lite buller. Frågan hanteras vidare i bygglov och andra tillståndsprövningar.

Störningar

Planförslaget bedöms ej överstiga riktvärdet för bullernivå vid närliggande bostäder.

Trafiksäkerhet och Farligt gods

Nuläget

Engelsforsvägen (RV270) är utpekad led för farligt gods. Planområdet ligger cirka 150m från riksvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Säkerhetsavståndet mot led för farligt gods är väl tilltaget för planerad markanvändning.

Olyckor, brand och explosion

Nuläget

Inga utökade risker för brand eller explosion finns i området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Beroende på vilka verksamheter som etablerar sig i området kan regleringar och åtgärder krävas. Dessa regleras i bygglovsprocessen och i exploateringsavtal.

Insatstid för räddningstjänst

Beräknad insatstid för räddningstjänsten är under 10 minuter. Närmsta brandstation är lokaliserad 2km från planområdet.

Skred, ras och erosion

Nuläget

Planområdet ligger inom område för erosionsbenägen jordart utpekad av Räddningsverket. Planområdet består i huvudsak av morän och sandig morän samt mindre områden av glacial lera.

Planförslaget och konsekvenser

En översiktlig geoteknisk utredning har gjorts där det bekräftas att planområdet i huvudsak består av morän och sandig morän. Merparten av området är därför inte erosionsbenägen och lämpar sig väl för bebyggelse.

Förorenad luft, mark eller vatten

Nuläget

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts, Sweco, 2022-07-22.

Inga efterbehandlingsobjekt eller pågående miljöfarlig verksamhet har identifierats i undersökningsområdets närmaste omgivning och inga potentiella föroreningskällor identifierades inom undersökningsområdet. Närmaste EBH-objekt är Myrgruvan, som ligger cirka 350m nordväst om undersökningsområdet. Gruvområdet ligger i ett annat avrinningsområde än planområdet varför spridningsrisk via grundvattnet och in i planområdet anses vara låg.

Undersökningen gjordes genom grunda markprover som skickades in för analys i laboratorium. Föroreningshalter över tillämpade riktvärden för MKM påträffades i en punkt, 22SW04, som uppvisar en mycket förhöjd blyhalt överstigande haltgränserna för farligt avfall. Provet togs i planområdets sydvästra del nära Hinshyttevägen där det finns rester från en tidigare byggnad som även syns på flygfoton från 1960. Utbredningen av den påträffade föroreningen är inte känd, då den inte är avgränsad i sidled eller djupled.

Planförslaget och konsekvenser

Detaljplanen bedöms inte påverka föroreningarna i luft, mark eller vatten negativt. Det blir en liten positiv effekt av att förorenad mark schaktas undan.

Saneringsåtgärder kommer krävas innan byggnationen kan påbörjas. I samband med framtida schaktarbeten kommer masshantering och eventuellt kompletterande provtagningar bli aktuellt. Detta regleras i exploateringsavtal.

En anmälan om avhjälpande åtgärd enligt 28 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) måste inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid innan schakt- och byggarbetena startar.

Föreningens precisa utbredning är inte känd men bedöms kunna hanteras i samband med exploateringen.

Radon

Området ligger inte inom riskområde för radon.

Strålning, EMF

Nuläget

En kraftledning med högspänning löper i direkt anslutning till planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Planerad markanvändning bedöms inte påverkas negativt av kraftledningen. Rekommenderade säkerhetsavstånd till bebyggelse där människor vistas varaktigt är 20m vilket regleras med ett väl tilltaget område med prickmark där bebyggelse ej får uppföras. Planområdesgräns kombineras med en planbestämmelse för utfartförbud längs kraftledningen norr om planområdet.

Skyfall och översvämning

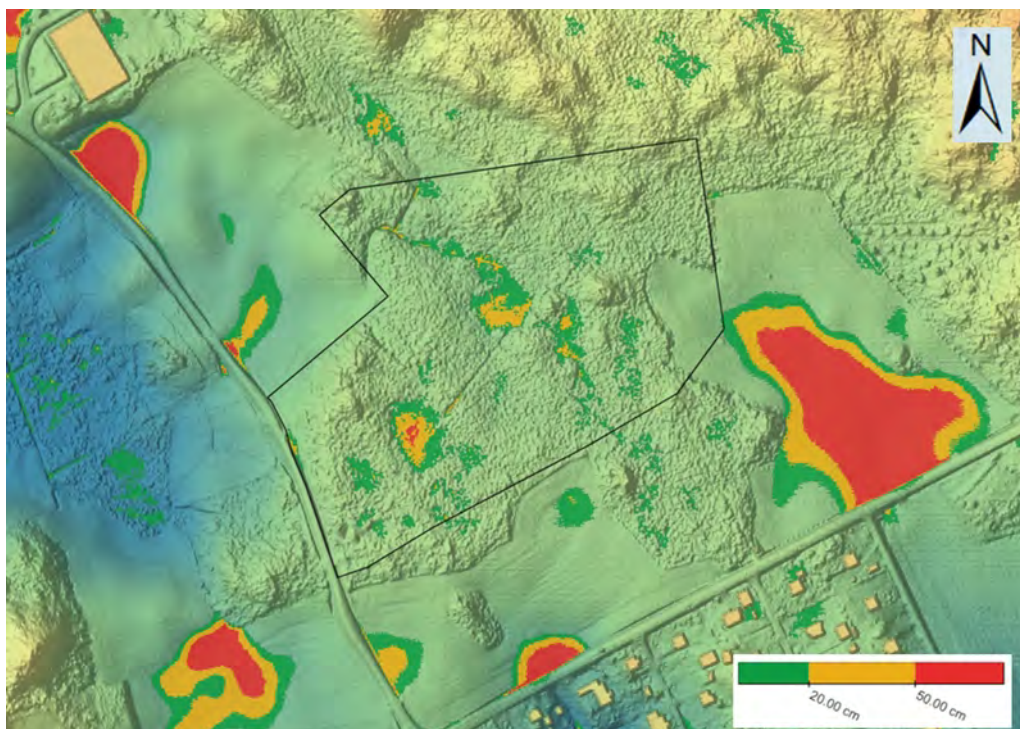
En dagvattenutredning har tagits fram för att säkerställa att ändrad markanvändning inte påverkar omkringliggande områden negativt. Se rubriken: Teknisk försörjning - Dagvattenhantering.

Nuläget

En uppskattning av översvämmade ytor vid ett 100-årsregn visas i bild nedan. Två större vattenansamlingar kan antydvas i lågpunkter i mittersta samt sydvästra delen av planområdet. Större delen av området avrinner i västlig riktning mot de trummor som passerar under Hinshyttevägen.

Planförslaget och konsekvenser

Dagvattenutredningen föreslår att planområdet omgärdas av ett svackdike som leder regnvatten västerut mot befintliga diken längsmed Hinshyttevägen. Därifrån leds vattnet norrut och vidare under vägen i befintliga trummor ned mot en större våtmark innan det når sjön Rällingen. Vid kraftigt skyfall höjdsätts området för att dagvatten ska samlas upp i svackdiket som sedan leder vidare vattnet. Längsmed Hinshyttevägen finns två områden där jordbruksmarken översvämmas vid kraftigt regn.

Uppskattning av översvämmade områden vid ett 100-årsregn inklusive klimatfaktor 1,25. Plangräns illustreras med svart linje.

Miljökvalitetsnormer

Luft

Luftkvaliteten i området påverkas till viss del av trafiken på Engelsforsvägen (RV270). Enligt Trafikverkets ÅDT passerar mellan 501–1000 personbilar och 51–100 ekipage tung trafik Engelsforsvägen per dygn. Trafikbelastningen är relativt låg och bedöms ha ringa påverkan på luftkvaliteten.

Planförslaget bedöms inte medföra några större ökade trafikmängder eller någon risk för att miljökvalitetsnorm för luft ska överskridas.

Vatten

Närmsta sjö till planområdet är Lången vilken ligger cirka 500m från planområdet. Lången uppnår god ekologisk status men ej god kemisk status.

Planförslaget och konsekvenser

Detaljplanen bedöms inte påverka Lången eller andra vattendrag utanför planområdet negativt.

Teknisk försörjning

Vatten- och avlopp

Nuläget

Förbindelsepunkt för VA kan upprättas i närheten av korsning Engelforsvägen och Banmästargränd.

Långshyttans reningsverk har idag en kapacitet samt tillstånd för rening av 3000 pe/dygn eller 210 kg BOD/dygn. Nuvarande maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB) ligger på 954 pe. Under 2022 har genomsnittlig belastning legat på 780 pe/dygn.

Framtida exploatering i Långshyttan beror på industrins utveckling och utbudet av arbete. Idag räknar man inte med en befolkningsökning på orten men med en god utveckling där fler jobb tillskapas uppskattas att totalt 100 nya hushåll kan tillkomma under en 10års period. Detta skulle innebära ett tillskott på 500pe. En mycket gynnsam utveckling för industrin skulle även den kunna ge ett tillskott på 500pe. Även vid en god utveckling finns stora marginaler i reningsverkets kapacitet.

Planförslaget och konsekvenser

Beroende på vilken etablering det blir i området så kommer mängden personekvivalenter som detaljplanen genererar variera. Etableringar i området uppskattas ge ett tillskott på 25pe - 100pe. Kapacitet finns för detta i reningsverket i Långshyttan.

Själva fastigheten kommer ej ingå inom verksamhetsområde för VA. Förbindelsepunkt kan därför ej ges i tomtgräns utan framtida verksamhet får anlägga och bekosta ledning fram till förbindelsepunkten.

Dagvattenhantering

Nuläget

Planområdet har inga hårdgjorda ytor i dagsläget utan består av skogsmark. Ett vägdike är lokaliserat längs Hinshyttevägen på samma sida som planområdet.

Vägdiket längs Hinshyttevägen ner mot Engelforsvägen i nordsydlig riktning söder samt norr om planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Reglering av andel hårdgjord mark samt hantering av dagvatten sker i enlighet med den dagvattenutredning som togs fram 2022-09-16. Hantering av dagvatten bedöms kunna genomföras inom planområdet. De i dagvattenutredningen föreslagna åtgärderna eller alternativa likvärdiga åtgärder ska genomföras för att säkerställa lokalt omhändertagande av dagvatten.

Beräkning av dagvattenflöden, fördröjningsvolym och föroreningsbelastning har utförts i beräkningsverktyget StormTac. Åtgärderna inom fastigheten dimensioneras för att kunna fördröja ett 10-årsregn, inklusive klimatfaktor 1,25. Vid regn större än dimensionerande regn kommer flöden från planområdet belasta och bidra till att tillfälligt dämna upp trummor och skapa svämplan invid diken och damm (se rubrik: Skyfall och översvämning).

Lösningförslag för dagvattenhantering

Planområdet kommer omgärdas av en säkerhetszon på minst 10 meters bredd. Inom denna yta kan ett väl tilltaget gräsdike anläggas som väl kan inrymma den beräknade fördröjningsvolymen för området. Beroende på vilken typ av verksamhet som kommer etableras på platsen och om ytterligare fördröjning och rening skulle krävas, så kan diket avslutas med en damm i dikesslut i den sydvästra delen av planområdet, innan dagvatten lämnar planområdet. Alternativt kan diken avslutas med en bredare och flackare del som reningsåtgärd.

Principskiss över lösningförslag för dagvattenhantering efter exploatering.

El, tele, optokablar och uppvärmning

Nuläget

Tele-kopparledning passerar området på Hinshyttevägen och Hedemora energi har servisekablar för elnät på samma etapp. Fjärrvärme finns framdraget till bostadsområdet Nordviken cirka 150m från planområdet.

Planförslag och konsekvenser

Närheten till befintlig infrastruktur ger goda förutsättningar för etablering inom planområdet. Spillvärme från etableringar inom planområdet kan eventuellt användas i fjärrvärmenätet.

Avfallshantering

Nuläget

Planområdet har i dagsläget ingen avfallshantering.

Planförslaget och konsekvenser

Avfallshantering ska ske i samråd med Hedemora energi. Avsatt yta skall finnas inom planområdet. En återvinningsstation finns i centrala Långshyttan cirka 2km bort. Större återvinningscentral finns i utkanten av Hedemora knappt 2,5 mil från området.

Sociala frågor

Jämställdhet

Alla ska ha lika bra förutsättningar att ta sig till och från arbete, hämta och lämna barn på förskola och skola, handla, ha möjlighet till aktiviteter, möjligheter till ett boende för hela livet m.m. Detta oavsett om man har bil, åker kollektivt, går eller cyklar. Närmsta busshållplats, trafikerad av linje 265, ligger i början av Kyrkallén vid Engelsforsvägen strax intill området.

Barnperspektiv

Som barn betraktas alla människor under 18 år. Planförslaget berör barn, pojkar och flickor i alla åldrar. Planen möjliggör för en ökad inflyttning till Långshyttan i och med att nya arbetstillfällen skapas vilket kan förbättra och säkerställa en god skolmiljö och kamrater i samma åldrar när befolkningen på orten ökar. Planområdet saknar idag säkra bil-, gång- och cykelvägar och hastighetsbegränsningen på Hinshyttevägen är 70km/h.

Tillgänglighet

Utvändig och invändig tillgänglighet regleras enligt BBR, Boverkets Byggregler och HIN, Lagen om enkelt avhjälpna hinder. Utvärderingen av tillgängligheten vid nybyggnationen sker i samband med bygglovsprövningen.

Detaljplanen bedöms ej innebära svårigheter för att uppnå krav på tillgänglighet.

Miljömål

Utvecklingen av verksamheter i närhet till tät bebyggelse bedöms bidra till miljömålet God bebyggd miljö.

Detaljplanen innebär att skog för skogsbruk tas i anspråk. Skogen är en monokultur utan skyddsvärd natur. Detaljplanen bedöms inte påverka naturvärden kopplade till skogsbruk och odlingslandskap.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Enligt 4 kapitlet 34 § Plan- och bygglagen och 6 kapitlet 3 § Miljöbalken ska en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen genomför därför en undersökning om betydande miljöpåverkan för alla detaljplaner och planprogram. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas i samband med detaljplanarbetet. En undersökning för aktuellt planförslag finns framtagen, daterad 2022-06-24.

Planförslaget bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kapitlet kräver att särskild miljöbedömning måste göras.

Detaljplanens utformning och innehåll

Användning av mark och vatten

Allmänna platser

Allmän plats har enskilt huvudmannaskap.

a¹ - Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen

Kvartersmark

Det finns ingen befintlig kvartersmark inom förslaget planområde. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för fortsatt utveckling av industri i Långshyttan. Förslagen användning blir:

J – Industri

Z – Verksamhet

K – Kontor

E₁ – Dagvattenanläggning – För att leda bort och fördröja dagvatten.

Egenskapsbestämmelser kvartsmark

Begränsning av markens utnyttjande

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad.

Högsta byggnadshöjd

h₁ 0,00 – Totalhöjd är 15 meter.

Största byggnadsarea

e₁ 00 % – Största byggnadsarea är 40% av fastighetsarean inom användningsområdet.

Utfartsförbud

Körbar förbindelse får inte anordnas i norra delen av planområdet.

Genomförandefrågor

Genomförandefrågor redovisar de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som krävs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågor har ingen självständig rättsverkan, de utgör en del av planhandlingarna och ska vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

Organisatoriska frågor

Planförfarande

Detaljplanen hanteras enligt plan- och bygglagens regler för ett standardförfarande. (PBL 2010:900).

Genomförandetid

60 månader från det datum detaljplanen vinner laga kraft.

Preliminär tidsplan

Beslut om samråd	juli 2022
Beslut om granskning	oktober 2022
Beslut om antagande	feb 2023
Laga kraft	mars 2023

Under förutsättningar att eventuella besvär mot detaljplanen kan lösas inom ovanstående tidplan.

Exploatorssamverkan

Detaljplanen är framtagen utifrån den efterfrågan på industrimark som finns i Långshyttan.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren/exploatören är ansvarig för detaljplanens genomförande inom kvartsmarken. Flyttningar eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa befintliga kabel- och ledningars funktion ska bekostas av exploatören.

Lokalgator inom planområdet bekostas av exploatören/exploatörerna. Vid händelse av att området delas mellan flera exploatörer kan en gemensamhetsanläggning bildas.

Exploatören/exploatörerna bekostar utbyggnad och drift av lämplig dagvattenhantering i enlighet med den dagvattenutredning som tagits fram med syfte att inte öka utsläpp av föroreningar från området och möjliggöra ett lokalt omhändertagande av dagvatten(LOD).

Exploatören/exploatörerna bekostar dragning av vatten och avlopp från förbindelsepunkt för VA som kan upprättas i närheten av korsning Engelforsvägen och Banmästargränd ca 350m från planområdet. strandskydd

Huvudmannaskap

Hinshyttans samfällighetsförening kommer fortsatt vara huvudman för Hinshyttevägen vilken ägs av Sveaskog AB.

Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser

Fastighetsbildning och fastighetsreglering

Hinshyttvägen – Vägar i området sköts idag av Hinshyttans samfällighetsförening och kommer fortsätta förvaltas genom enskilt huvudmannaskap. Nybildade fastigheter inom planområdet ansluts till gemensamhetsanläggningen Husby ga:5 som förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening.

Engelsforsvägen (RV270) – Vägen förvaltas idag och kommer fortsatt förvaltas av Trafikverket.

Fastigheten Born 1:6 – Planområdet omfattas i sin helhet av fastigheten Born 1:6 som är en större fastighet bestående av i huvudsak skogsbruk. En avstyckning av fastigheten ska ske i och med detaljplanens genomförande.

Gemensamhetsanläggningar

För Hinshyttvägen finns en gemensamhetsanläggning, Husby ga:5, som förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening. För att få rätt till utfart via Hinshyttvägen behöver den nya fastigheten anslutas till gemensamhetsanläggningen Husby ga:5. Lantmäteriet beslutar om anslutning i samband med avstyckningen och bestämmer då vilket andelstal som ska gälla samt prövar frågan om ersättning (42a § anläggningslagen).

Rättigheter och servitut

En arrendator finns för jordbruksmarken. Mot Hinshyttvägen finns ledningar för fiber och el som har servitut.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat har lagts i plankartan längsmed Hinshyttvägen för befintliga ledningar.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Planen bekostas av Hedemora kommun. Kostnader för planen ska ingå vid kommande exploatering.

Exploateringskostnader

Exploateringskostnader bekostas av exploatören och regleras via exploateringsavtal.

Avtal

Gemensamhetsanläggningen för vägar i området ga:5 har moderna andelsavtal och anslutning kan ske i samband med lantmäteriförrättningen. Annars kan det ske genom en överenskommelse mellan fastighetsägare (för nybildad fastighet) och den förvaltande samfällighetsföreningen (Hinshyttans samfällighetsförening).

Vid behov av åtgärder på Hinshyttevägen ska ett avtal tecknas mellan Hedemora kommun, Trafikverket, Hinshyttans samfällighetsförening och exploatören gällande åtgärderna och tillhörande kostnader.

Ett exploateringsavtal ska upprättas gällande sanering och provtagning av de markföroreningar som identifierats i planområdets sydvästra del nära Hinshyttevägen. Marken ska vara sanerad innan byggnation kan påbörjas.

Inlösen och ersättning

Ingen mark kommer att inlösas inom planområdet. Marken kommer att förvärvas enligt aktuella marknadspriser från Sveaskog AB av Hedemora kommun.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

ÅDT för Engelsforsvägen (RV270), daterad januari 2021.

Dagvattenutredning, Sweco, 2022-09-16.

Geoteknisk utredning, Sweco, 2022-08-26.

Naturvärdesinventering, Sweco. 2022-10-05.

Utredning av betydande miljöpåverkan, Hedemora kommun, 2022-06-24.

Miljöteknisk markundersökning, Sweco, 2022-07-22.

Etappindelning

Planförslaget får utföras helt eller etappvist inom planens genomförandetid, vilken är 60 månader från det datum detaljplanen vinner laga kraft. Efteråt kan detaljplanen ändras, ersättas eller upphävas.

Utbyggnad av gator och allmän plats

Huvudmannaskap för gator och allmänna platser är enskilt och förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening. Åtgärder på Hinshyttevägen sker i dialog med Hinshyttans samfällighetsförening, Hedemora kommun, Trafikverket och exploatören. Kostnader för åtgärder regleras genom avtal när en åtgärd blir aktuell.

Vatten och avlopp

Förbindelsepunkt för VA kan upprättas i närheten av korsning Engelsforsvägen och Banmästargränd ca 350m från planområdet. I dagsläget kan anslutning med högst dimensionerna 63mm för vatten samt 200mm för avlopp kopplas på.

Fastigheten kommer ej ingå inom verksamhetsområde för VA. Förbindelsepunkt kan därför ej ges i tomtgräns utan framtida verksamhet får anlägga och bekosta ledning fram till förbindelsepunkten.

Konsekvenser av planens genomförande

Planförslaget följer översiktsplanens intentioner med att Långshyttan ska verka som en serviceort och erbjuda arbeten och service både till tätorten och omgivande landsbygd. Långshyttan har redan idag en stark industri med goda förutsättningar för fortsatt utveckling och det är av väsentligt intresse att utöka möjligheten att lokalisera industri i staden. Planförslaget innebär att ny mark för industri kommer planläggas i nära anslutning till centrala Långshyttan.

Den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan pekar ut jordbrukslandskapet söder om planområdet som en fin utblick med öppna landskap och utsikt över kyrkogården. Planen medför att ett område skogsbruk försvinner när marken tas i anspråk. Skogsområdet ligger norr om nämnd jordbruksmark och planområdet kommer ha begränsad påverkan på vyerna som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen då det öppna landskapet med åkrar lämnas orört. Ett område med träd kommer bevaras utanför planområdet mot jordbruksmarken och på så vis dölja delar av nya byggnader för att ytterligare bevara karaktären på platsen.

Medverkande tjänstemän

Erik Olsson, Miljö- och samhällsbyggnadschef.

Handlingarna är framtagna av Isabel Lamberg, planerare, Olle Söderström, planarkitekt och Muhsen Zaki, planerare på Hedemora kommun.

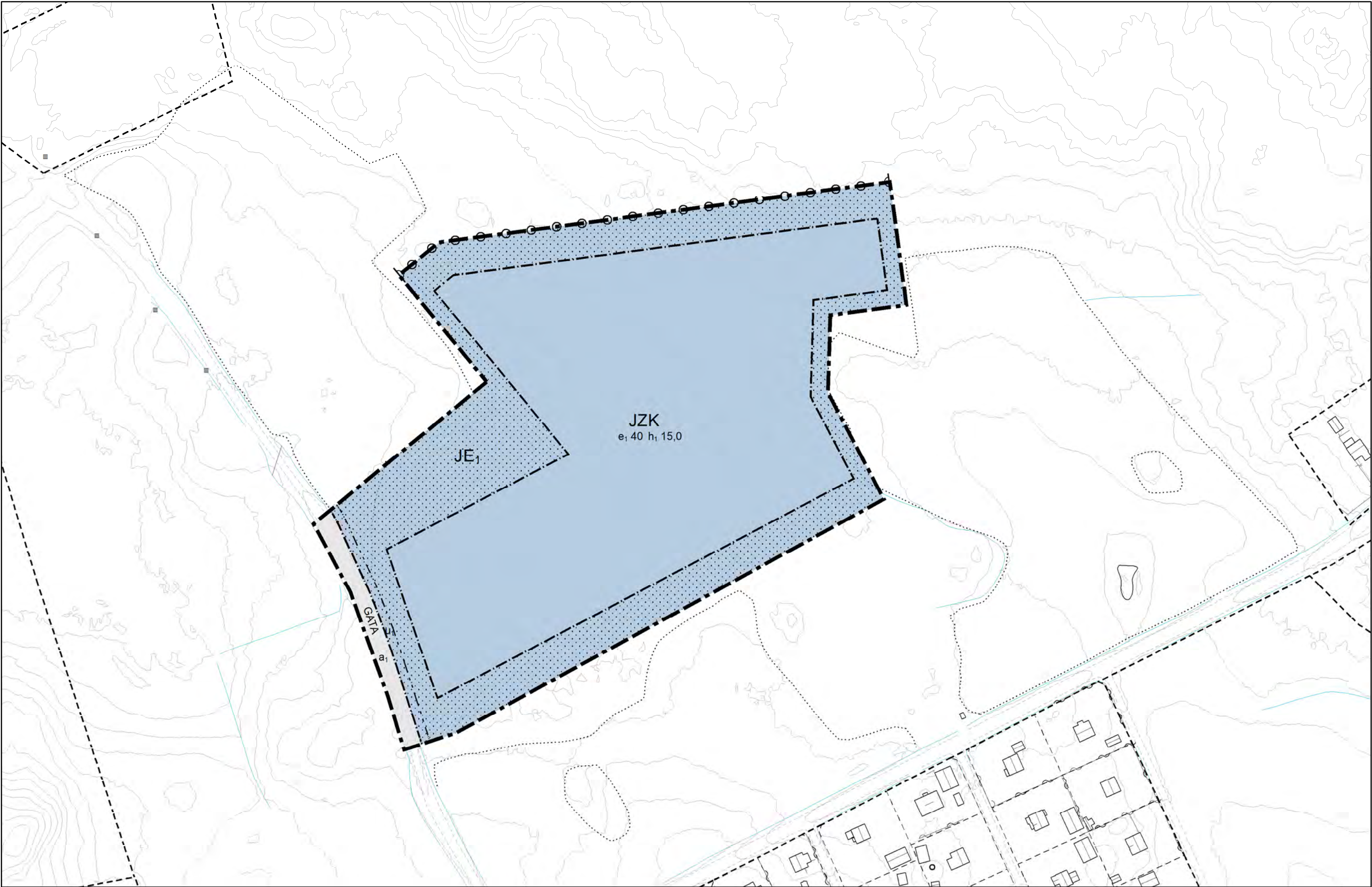
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Erik Olsson
Miljö- och samhällsbyggnadschef

Isabel Lamberg
Planerare

Olle Söderström
Planarkitekt

Muhsen Zaki
Planerare

Detaljplan för del av Born 1:6 Industriplan Pilbacken i Långshyttan- Hedemora kommun Skala 1:2000

Översiktskarta 1:20000

GRUNDKARTA

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 15 45
Koordinatsystem i höjd: RH00

Grundkartan är upprättad av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.
Fastighetsredovisningen är aktuell 2022-11-22

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- Fastighetsgräns
- Körbanelinje
- Nivåkurva
- Häck
- Staket
- Fortifikationsområde
- Träd
- Mått höjdpunkt
- Bostadshus, husliv

0 25 50 100 Meter

OBS: Grundkartan bifogas och uppdateras senare

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- J Industri
- Z Verksamheter
- K Kontor
- E1 Dagvattenanläggning

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 60 månader över hela planområdet och börjar det datum detaljplanen vinner laga kraft.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnadsverk

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Höjd på byggnadsverk

h1 15,0 Totalhöjden ska vara 15,0 meter

Utnyttjandegrad

e1 40 Största byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean inom användningsområdet

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen.

DETALJPLAN FÖR

del av Born 1:6 Industriplan, Pilbacken

Långshyttan, Hedemora kommun, Dalarnas län

Planförfarande: standard

DNr: 2022.326.260
ArkivNr: A

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Behovsbedömning MKB
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Erik Olsson
Miljö- och samhällsbyggnadschef

Olle Söderström/ Muhsen Zaki
Planarkitekt/ Planerare

Beslutsdatum

2022-05-23

Samrådsbeslut
2022-07-08

Granskningsbeslut
2022-10-05

Antagande
20xx-xx-xx

Laga kraft
20xx-xx-xx

Instans

KS

MSN

MSN

KF

§ 88

Dnr KS277-22 214

Antagande - detaljplan för del av Born 1:6, industriplan, Pilbacken, Långshyttan

Sammanfattning

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan och därför detaljplaneras nu mer mark för industri. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan.

Planenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (2022-05-23) att ta fram en detaljplan för industrimark för del av fastigheten Born 1:6. Fastigheten ägs idag av Sveaskog AB.

Planområdet har valts ut med hänsyn till efterfrågan på större markområden för industri. Planen ligger inte inom område för riksintresse eller har något annat skyddsvärde. I huvudsak tas ca 6 Ha produktionsskog i anspråk för planen. Endast en liten hörna av jordbruksmark tas i anspråk.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet den 7 december 2022. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår till kommunfullmäktige att detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 24 november 2022 med tillhörande bilaga, planhandlingar

Protokoll från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden den 7 december 2022 § 138

Förslag till kommunfullmäktige

Detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas.

Utdrag till

Kommunstyrelsen

§ 138

Dnr 2022.326.214

Antagande - Detaljplan för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan

Sammanfattning

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan och därför detaljplaneras nu mer mark för industri. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan.

Planenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (2022-05-23) att ta fram en detaljplan för industrimark för del av fastigheten Born 1:6. Fastigheten ägs idag av Sveaskog AB.

Planområdet har valts ut med hänsyn till efterfrågan på större markområden för industri. Planen ligger inte inom område för riksintresse eller har något annat skyddsvärde. I huvudsak tas ca 6 Ha produktionsskog i anspråk för planen. Endast en liten hörna av jordbruksmark tas i anspråk.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 24 november 2022 med tillhörande bilaga, planhandlingar

Förslag till kommunfullmäktige

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår till Kommunfullmäktige att detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas.

Utdrag till

Kommunstyrelsen

Antagande - Detaljplan för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan

Sammanfattning

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan och därför detaljplaneras nu mer mark för industri. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan.

Ärendebeskrivning

Planenheten har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (2022-05-23) att ta fram en detaljplan för industrimark för del av fastigheten Born 1:6. Fastigheten ägs idag av Sveaskog AB.

Planområdet har valts ut med hänsyn till efterfrågan på större markområden för industri. Planen ligger inte inom område för riksintresse eller har något annat skyddsvärde. I huvudsak tas ca 6 Ha produktionsskog i anspråk för planen. Endast en liten hörna av jordbruksmark tas i anspråk.

Långshyttan nämns i översiktsplanen som ett fokusområde för utveckling. Den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan (1994) nämner området för detaljplanen. Den siktlinje mot kyrkogården som omnämns som värd att bevara påverkas inte av detaljplanen men ny exploatering kommer bli synlig i landskapet.

Beslutsunderlag

Planhandlingar

Tjänsteskrivelse, 2022-09-22

Fördjupad översiktsplan för Långshyttan, 1994

Förslag till beslut

1. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår till Kommunfullmäktige att detaljplanen för del av Born 1:6, Industriplan, Pilbacken, Långshyttan antas.

Protokollsutdrag

Sökanden

Kommunstyrelsen

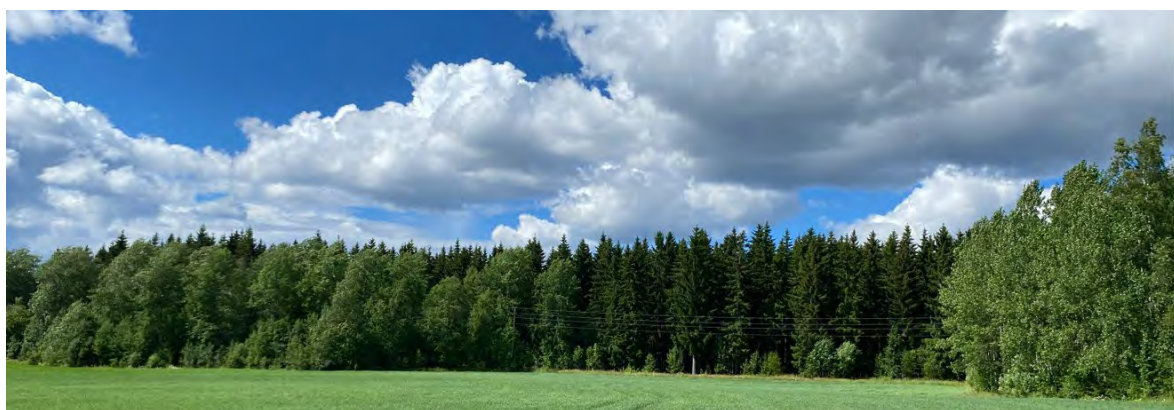
Erik Olsson
Samhällsbyggnadschef

Olle Söderström
Planarkitekt

Granskningsutlåtande

detaljplan för del av Born 1:6 Industriplan, Pilbacken Långshyttan i Hedemora kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

HUR SAMRÅDSPROCESSEN BEDRIVITS	3
INKOMNA YTTRANDEN	3
TABELL ÖVER ALLA SOM HAR YTTRAT SIG OCH VAD SYNPUNKTERNA HANDLAR OM ...	3
SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER TILL INKOMNA SYNPUNKTER	4
STATLIGA MYNDIGHETER	4
<i>Länsstyrelsen Dalarnas län, 2022-08-11</i>	4
<i>Lantmäteriet, 2022-08-12</i>	5
<i>Trafikverket, 2022-07-26</i>	6
KOMMUNALA BOLAG OCH FÖRBUND	6
<i>Hedemora Energi AB 2022-08-12</i>	6
<i>Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund 2022-08-11</i>	<i>Fel! Bokmärket är inte definierat.</i>
STÄLLNINGSTAGANDE	8

Hur granskningsprocessen bedrivits

Aktuell detaljplan utgjorde underlag för granskning under tiden 1 oktober till och med 31 oktober 2022. Sakägare, myndigheter, sammanslutningar och föreningar med flera har underrättats genom brev eller mail.

Inkomna yttranden

Under granskningen inkom totalt sju (7) yttranden från följande: Länsstyrelsen Dalarnas län, Lantmäteriet, Trafikverket, Hedemora Energi AB samt tre (3) yttranden från privatpersoner.

Fördelningen över vilka som har svarat syns i nedanstående tabell.

Länsstyrelsen Dalarnas län	2022-10-31
Lantmäteriet	2022-10-31
Trafikverket	2022-10-17
Hedemora energi AB	2022-10-27
Privat	2022-10-17
Privat	2022-10-31
Privat	2022-10-31

Tabell över alla som har yttrat sig och vad synpunkterna handlar om

Statliga myndigheter	
Länsstyrelsen Dalarna	Strandskydd; våtmarker; biotopskydd, träddrå; genomförande frågor
Lantmäteriet	Allmän plats; gemensamhetsanläggning
Trafikverket	Dagvatten; utformning av korsningen.
Hedemora Energi AB	Anslutning till VA, fiber, fjärrvärme
Privat	Ökad trafik; buller; säkra vägar för gång o cykel; vad ska byggas o är det bra för Långshyttan;

Sammanfattning och kommentarer till inkomna synpunkter

Nedan redovisas alla yttranden med kommentarer. Föreslagna ändringar på grund av inkomna yttranden är markerade med fet stil. Länsstyrelsen samordnar statliga intressen. Länsstyrelsen yttrande redovisas i sin helhet. Alla yttranden är diarieförda och finns tillgängliga på Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen, Hedemora kommun.

Statliga myndigheter

Länsstyrelsen Dalarnas län, 2022-10-31	
Länsstyrelsen har identifierat några överprövningsgrundande frågor enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.	
Strandskydd I planbeskrivningen står det att området inte omfattas av strandskydd. I naturvärdesinventeringen kan läsas att de två naturvärdesobjekten i området är kopplade till hög markfuktighet. Det beskrivs även att det rinner en bäck i området. Även om bäcken inte är med på Lantmäteriets topografiska karta så kan strandskydd råda. Det är förhållandena i verkligheten som gäller. Om bäcken har en fuktig markyta större delen av året eller om våtmarken har en vattenspegel i någon del så omfattas området av strandskydd. I Skogsstyrelsens karta över markfuktighet går att se flera diken i området. Huruvida dessa är vattenförande är oklart. Om de är vattenförande större delen av året kan strandskydd råda. Planhandlingarna behöver med anledning av ovanstående reda ut förhållandet om det råder strandskydd inom planområdet och hur det eventuella förhållandet ska hanteras (beskriva om det finns särskilda skäl att upphäva detsamma etc.).	Frågan har utretts vidare och skickats på remiss till Länsstyrelsen. Planbeskrivningen har uppdaterats för att beskriva förhållandena. Kommunens bedömning är att strandskydd inte råder inom planområdet.
Övriga synpunkter	
Våtmarker I den naturvärdesinventering som utförts av Sweco framgår att det finns två naturvärdesobjekt i området, ett klass 4 och ett klass 3. De naturvärden som finns är kopplade till våtmarker. Våtmarker är en bristvara i svensk natur och bör i så hög utsträckning som möjligt bevaras.	Det har inte bedömts möjligt att bevara våtmarken inom planområdet. Våtmarken med tillhörande översilningsmark är liten och ett bevarande omöjliggör planering av området. Inom inventeringsområdet förekommer varken några skyddade områden eller skyddade arter. I närheten finns en större våtmark ned mot sjön Rällingen. Nya dagvattenlösningar med svackdike och eventuell fördröjningsdamm bedöms ge liknande struktur som befintlig våtmark med goda förutsättningar för bland annat groddjur.
Biotopskyddad allé I den södra delen av planen som är planlagt som väg, finns en allé. Alléen är biotopskyddade enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. Om planen innebär att träd kommer fällas eller på annat sätt skadas ska en	Noterat

ansökan om dispens från biotopskyddet lämnas in till Länsstyrelsen i Dalarnas län.	
Skogsridå Det resoneras i planbeskrivningen kring att det borde finnas en kantzon av vegetation runt industrimarken. Den prickade marken på kartan fyller inte denna funktion, eftersom det går att hårdgöra hela ytan. Det är ur naturhänseende önskvärt att den prickade marken i stället utgör naturmark. Detta för att minska industriområdets påverkan på djur och växter som lever i kantzonen mellan öppen mark och skog.	Den prickade marken är inte tänkt som kantzon av skog utan istället har områden med skog lämnats utanför planområdet. Se bild.
Fastighetsrättsliga frågor Det framgår inte av planbeskrivningen hur exploatören/-erna ska lösa det ansvar som faller ut av genomförandet av planen. Exempelvis bör det framgå vem som ansvarar för utbyggnader och i vilken utsträckning ägandet kan eller bör regleras för lokalgator, VA, fördröjningsmagasin för dagvatten mm. i olika utbyggnadsalternativ.	Ett förtydligande har förts in i planbeskrivningen
Lantmäteriet, 2022-11-01	
Gemensamhetsanläggning 1. Det bör förtydligas att den befintliga gemensamhetsanläggningen Husby ga:5 måste omprövas för att införliva den nya anslutningen vid korsningen Hinshyttevägen-Engelsforsvägen-Kyrkallén i gemensamhetsanläggningen. Detta görs genom en anläggningsförrättning. 2. Det bör tydliggöras vem som ansvar för att utbyggnad sker samt bekostar utbyggnad och ev. omprövning av Husby ga:5. Om tanken är att det ska regleras i exploateringsavtal ska det huvudsakliga innehållet i detta redovisas samt konsekvenserna av att planen genomförs med stöd av exploateringsavtal. 3. Lantmäteriet vill förtydliga beträffande anslutning av nya fastigheter till gemensamhetsanläggningen Husby ga:5. Om Lantmäteriet beslutar om anslutning i samband med avstyckningen skrivs inget avtal om anslutning. Lantmäteriet bestämmer då vilket andelstal som ska gälla samt prövar frågan om ersättning (42a § anläggningslagen).	1. Korsningen utgår ur planområdet och hanteras vid behov separat. 2. Korsningen utgår ur planområdet och hanteras vid behov separat. 3. Noterat och ett förtydligande har förts in i planbeskrivningen

Trafikverket, 2022-10-17	
Dagvatten Utredningen har räknat på både 10-årsregn och 100-årsregn men sedan utgått från 10-årsregn. Fördröjningsmagasin bör dimensioneras efter 100-årsregn eftersom statlig väg berörs. Vart ska vatten ledas efter att det har förts till den enskilda vägen? Vi tolkar det som att vattnet leds till väg 270. Det bör visas vilka lösningar som detaljplanen föreslår för att hantera exploaterings vatten.	Lösningar för dagvatten fanns redovisade i planbeskrivningen till granskningen samt i bifogad dagvattenutredning. Dagvatten kommer inte ledas vidare mot riksväg 270 utan istället norrut i befintliga diken. En fördröjning av 100-års regn skapar stora fördröjningsvolymmer och bedöms inte nödvändigt i området. Föreslagen dagvattenlösning hanterar större skyfall med höjdsättning och leder vattnet vidare ut mot befintliga översvåmningsytor i jordbrukslandskapet.
Korsning Trafikverket begär inte att korsningen ska ändras. Det går att ändra sträckning och anslutning av väg 770. Det är dock en dyr och komplicerad process som inbegriper avtal och projektering. Ny mark skulle behöva tas i anspråk för väg, vilket innebär att en vägplaneprocess kan krävas. Det innebär också att den del mellan den enskilda vägen som väg 770 skulle ansluta till, och väg 270 måste övergå i statligt underhåll. Kommunen/exploatörer skulle behöva medfinansiera både projektering och byggande. Om kommunen/exploatören vill gå vidare i frågan måste ett antal frågor vara lösta innan detaljplanen antas, tex hur infrastrukturen skulle ändras samt finansiering. Likaså ska ev. avtal om åtgärder och finansiering vara påskrivna innan detaljplanen antas. Trafikverket kan inte bygga väg med hjälp av detaljplan. För att inte riskera att detaljplanen ska behöva ändras vid ev. byggande av ny sträckning, föreslår vi därför att väg 770 inte ska ingå i detaljplanen.	Korsningen utesluts ur detaljplanen och hanteras längre fram om behovet uppstår.

Kommunala bolag och förbund

Hedemora Energi AB 2022-10-27	
Fjärrvärme Fjärrvärmen vill gärna offerera anslutning till fjärrvärmenätet och diskutera att tillvarata eventuell spillvärme från kommande industrietablering. I övrigt har fjärrvärmen inget att erinra mot detta.	Noterat
Vatten och avlopp Förbindelsepunkt för VA kan upprättas i närheten av korsning Engelforsvägen och Banmästargränd. Vi kan erbjuda anslutning med högst dimensionerna 63mm för vatten samt 200mm för avlopp. Själva fastigheten kommer ej ingå inom verksamhetsområde. Förbindelsepunkt kan därför	Uppgifterna har förts in i planbeskrivningen och noteras inför framtida genomförande

ej ges i tomtgräns utan framtida verksamhet får anlägga och bekosta ledning fram till förbindelsepunkten.	
Privata yttranden	
Buller Trafiken kommer med stor sannolik att öka på RV270, Nordviken Engelsforsvägen, borde inte göra en bullermätning innan, eftersom framförallt den tung trafiken stör redan i dag.	Tillskottet av trafik på grund av planområdet bedöms bli liten. Riksväg 270 är utpekad led för tung trafik och kommer fortsatt generera buller mot befintlig bostadsbebyggelse. Bulleråtgärder kan behöva ses över för bostadsområdet intill riksvägen men det är ett separat ärende som till större del beror på andra faktorer än trafik till det nya planområdet.
Gång och cykel Eftersom i dag är problem att cykla eller gå till skolan och centrum, borde man lösa detta problem innan man ökar trafiken på RV270.	Dialog har förts med trafikverket om bättre säkerhet för gång och cykel längs riksväg 270. Detta är något som fortsatt behöver arbetas med. Någon större ökning av trafiken bedöms inte ske på grund av det nya planområdet men beroende på etablering kan det bli nödvändigt att skynda på processen med säkra gång- och cykelvägar.
Vilken etablering ska det bli och är den bra för Långshyttan? Varför så hemligt? Bristfällig information ger upphov till spekulationer o oro, serverhall som inte gynnar Sverige? uppbyggnad av beredskapsförråd som tidigare togs bort? utbyggd träindustri? Som medborgare har vi rätt att bli informerade om de alternativ som påstås finnas och vara med i beslut om vilken verksamhet som välkomnas och som gynnar Långshyttan, Hedemora kommun o Sverige på bästa sätt, som ger arbetstillfällen, inkomster o skatteintäkter, inte tillåta o välkomna etablering av verksamheter som utnyttjar skattesystemet o missgynnar naturen o befolkningen.	Planläggning av mark för industri i Långshyttan görs för att möta en efterfrågan och ha en god beredskap med mark att erbjuda till expansion och nyetableringar av industri. Vilka specifika etableringar som blir aktuella och synpunkter på olika etableringar är en fråga för kommunens politiker. Detaljplanen tar inte ställning till om en specifik industri är lämplig på platsen utan endast om markanvändningen industri är lämplig på platsen.
Naturvärden Har skogen inventerats? Flertal myrstackar ligger nu helt öppet.	En naturvärdesinventering har gjorts och en sammanfattning av den redovisas i planbeskrivningen. Naturvärdesinventeringen finns även att läsa i sin helhet på kommunens hemsida samt i samband med samråd, granskning och antagande på biblioteket i Hedemora samt i kommunhusets reception. Inom inventeringsområdet förekommer varken några skyddade områden eller skyddade arter. Området utgörs i huvudsak av homogen planterad granskog.
Vägar och tung trafik Vägen 270, från E16 är krokig, smal o bitvis riktigt dålig ,vägen har t.o.m. varit avstängd 2021, då den var sönderspolad, pga vatten från kalhugget berg . Hinshyttevägen tillåter inte tung trafik, var kommer vägen till Born 1:6 att anläggas från väg 270?	Anslutning till det nya planområdet kommer ske via Hinshyttevägen. Vägen är idag en grusväg men har tidigare varit asfalterad. Vägen kan behöva förstärkas men har idag god bärighet och bedöms kunna tillgodose planrådets behov.

Ställningstagande

I föregående avsnitt redovisas samtliga ställningstaganden och de förslag till ändringar som de inkomna synpunkterna under utställningen leder till.

Huvudmannaskap

Bestämmelser om att det kommer vara enskilt huvudmannaskap har införts på plankartan och i planbeskrivningen. Markägaren kommer vara huvudmannen för del planområde med markanvändning industri, och samfällighetsförening kommer vara huvudmannen för Hinshyttevägen där ägs av Sveaskog AB.

Planområdesgräns

Gränserna på planområdet har ändrats efter samrådet. Sydöstra hörnet har krympt in tidigare gränser för att undvika jordbruksmarken där. Hinshyttevägen från väg 270 och norrut in mot planområdet inklusive korsningen vid väg 270 är inkluderad i planområdet nu.

Kvartersmark

Kvartersmark kommer att bestå av kombinerad markanvändning industri/kontor/verksamhet.

Planbestämmelse om tekniska anläggning E kommer vara en egenskapsbestämmelse inom prickmark.

Inga lokala gator skapas inom planområdet.

Endast en fastighet kommer att bildas inom planområdet.

Infart/utfart till kvartersmark

En planbestämmelse om att körbar utfart inte får anordnas har införts på plankartan vid kvartersmark som angränsar mot både norr där ligger en kraftledning/luftledning som Vattenfall har, och mot söder där ligger en kraftledning/luftledning med en del undermarkledning som Hedemora Energi AB har.

Egenskapsbestämmelser

En bestämmelse om totalhöjd på 15 meter utfört inom hela planområdet, med hänsyn till att minimera effekten på landskapsbilden i omgivningen.

En bestämmelse om att skapa en dagvattendamm i nordvästra hörnet av planområdet som skulle fungera som fördröjningsmagasin.

En bestämmelse om att lägga ett dike runt om planområdet för att leda dagvatten från planområdet till vattendammen sedan vidare norrut längs Hinshyttevägen mot Nybobäcken.

En bestämmelse om att utnyttjandegraden är högst 30 % av planområdet.

Mindre redaktionella förändringar i planbeskrivningen samt karttekniska justeringar av planområdesgränser, markanvändning och egenskapsgränser har även skett efter samrådet.

Detaljplan för del av Born 1:6

Industriplan, Pilbacken

Långshyttan, Hedemora kommun

Planbeskrivning

Antagandehandling 2022-11-21

Innehållsförteckning

Vad är en detaljplan?	2
Planens syfte och huvuddrag	3
Tidigare ställningstaganden	6
Nuläge och planförslag	9
Sociala frågor.....	21
Undersökning av betydande miljöpåverkan.....	22
Detaljplanens utformning och innehåll	23
Genomförandefrågor	23
Konsekvenser av planens genomförande.....	27

Vad är en detaljplan?

Denna detaljplan handläggs med ett standard planförfarande enligt Plan- och bygglagens (2010:900) lydelse efter 2015-01-01.

En detaljplan reglerar hur mark och vatten får användas och hur bebyggelsen får se ut inom ett visst område. Detaljplanen innehåller information om vilka byggåtgärder man får göra inom planområdet.

Ett detaljplaneförslag upprättas av kommunen och skickas på samråd. Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget och överväga dessa i ett tidigt skede av detaljplanearbetet. Under samrådstiden ges berörda intressenter tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Alla inkomna yttranden och skriftliga synpunkter sammanställs i en samrådsredogörelse.

Efter samråd och eventuella revideringar skickas planförslaget ut för granskning under minst två veckor. Synpunkter på förslaget ska lämnas till kommunen senast under

granskningstiden. Den som inte inkommit med yttrande senast under granskningstiden kan komma att förlora sin rätt att överklaga. Efter granskningen upprättas ett granskningsutlåtande som redovisar alla synpunkter som inkommit under både samråds- och granskningstiden samt hur kommunen ställer sig till dessa.

Detaljplanen antas därefter av kommunfullmäktige eller den nämnd som har delegation på att anta detaljplaner. Sakägare, som inte fått sina inkomna synpunkter tillgodosedda, kan överklaga beslutet. Beslutet om att anta en detaljplan vinner laga kraft, när tiden för överklagande gått ut (vilket är tre veckor efter anslaget av protokollet från sammanträdet där beslut om antagande fattats) och ingen har överklagat.

Detaljplaneprocessen för standardförfarande

Planhandlingar och utredningar

Plankarta i skala 1:1000 med bestämmelser	2022-07-07
Planbeskrivning, daterad	2022-10-04
Undersökning om betydande miljöpåverkan	2022-06-23
Grundkarta daterad	2022-justeras
Fastighetsförteckning daterad	2022-07-07

Planförfarande

Detaljplanen är förenlig med kommunens översiktsplan, saknar betydande intresse för allmänheten och är inte i övrigt av stor betydelse och medför inte betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. 11 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Planens syfte och huvuddrag

Syfte

Efterfrågan på industrimark är stor i Långshyttan. Detaljplanen syftar till att möjliggöra fortsatt utveckling av verksamheter och service i Långshyttan. Genom att planlägga mark för industri möjliggörs industrins fortsatta utveckling vilket ger förutsättning för fler arbetstillfällen.

Läge och areal

Planområdet ligger ca 2km nordöst om Långshyttans centrum samt norr om bostadsområdet Nordviken och Engelsforsvägen (RV270). Planområdet är omnämnt som Pilbacken och angörs via Hinshyttevägen i väst som i sin tur angörs från Engelsforsvägen (RV270) vilken löper mellan Hofors i norr och Hedemora i söder.

Norrut domineras terrängen av barrskog med inslag av lövträd och söder om området ligger jordbruksmark, sjön Lången samt ett bostadsområde, Nordviken, uppfört på 1930-talet. Planområdet omfattar en areal av cirka 6,7 hektar (Ha).

Karta över planområdet.

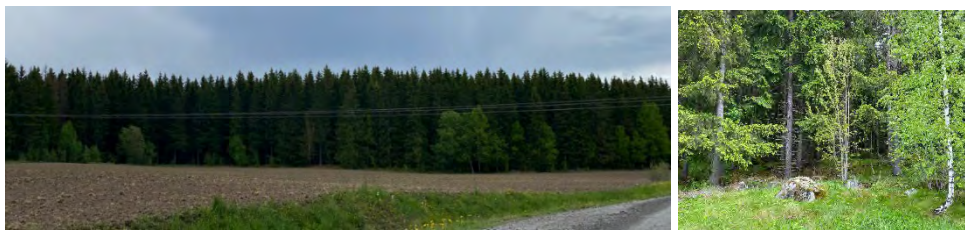
Markägförhållanden

Hela planområdet ingår i fastigheten Born 1:6 och ägs idag av Sveaskog AB. Hinshyttevägen är enskilt förvaltd av Hinshyttan samfällighetsförening.

Bakgrund

I dag består området i huvudsak av produktionsskog av gran men även av en del åker- och ängsmark. Området ligger avsidet utan direkt anknytning till bebyggelse och närmsta bostadsområde, Nordviken, ligger cirka 150 meter från området. I översiktsplanen för Hedemora kommun 2030 (laga kraft 2016-05-29) lyfts Långshyttan

fram som en ort där samhällsinsatser som stärker förutsättningarna för boende och verksamheter ska prioriteras. Långshyttan pekats ut som en serviceort och ska erbjuda arbete och service till tätorten men även till den omgivande landsbygden. Långshyttan har idag en livskraftig industri med goda förutsättningar för utveckling.

Delar av planområdet. Foton tagna norrifrån.

Planområdet ligger innanför granskogen vid horisonten. Foto taget från korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén.

Planens miljöpåverkan och förenlighet med MB

3 - 5 kap.

Detaljplanen medför markanvändning som från allmän synpunkt och föreliggande behov bedöms vara god hushållning. Detaljplanen bedöms därmed vara förenlig med miljöbalkens 3, 4 och 5 kapitel, avseende grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden.

Utvärderingar har utförts av olika lokaliseringar av ny industrimark med beaktande av bestämmelserna i 3 kap. MB, 3 § och 6 §. Hänsyn har tagits till landskapsbild samt till kulturmiljövärden och naturvärden. Planområdet ligger utanför strandskyddat område och tar i huvudsak produktionsskog i anspråk. Hänsyn har även tagits till att avgränsa planområdet så att det inte försvårar fortsatt användning av skogs- och jordbruk i området.

Planområdet omfattas ej av några riksintresseområden och påverkas därmed ej av bestämmelserna i 4 kap. MB.

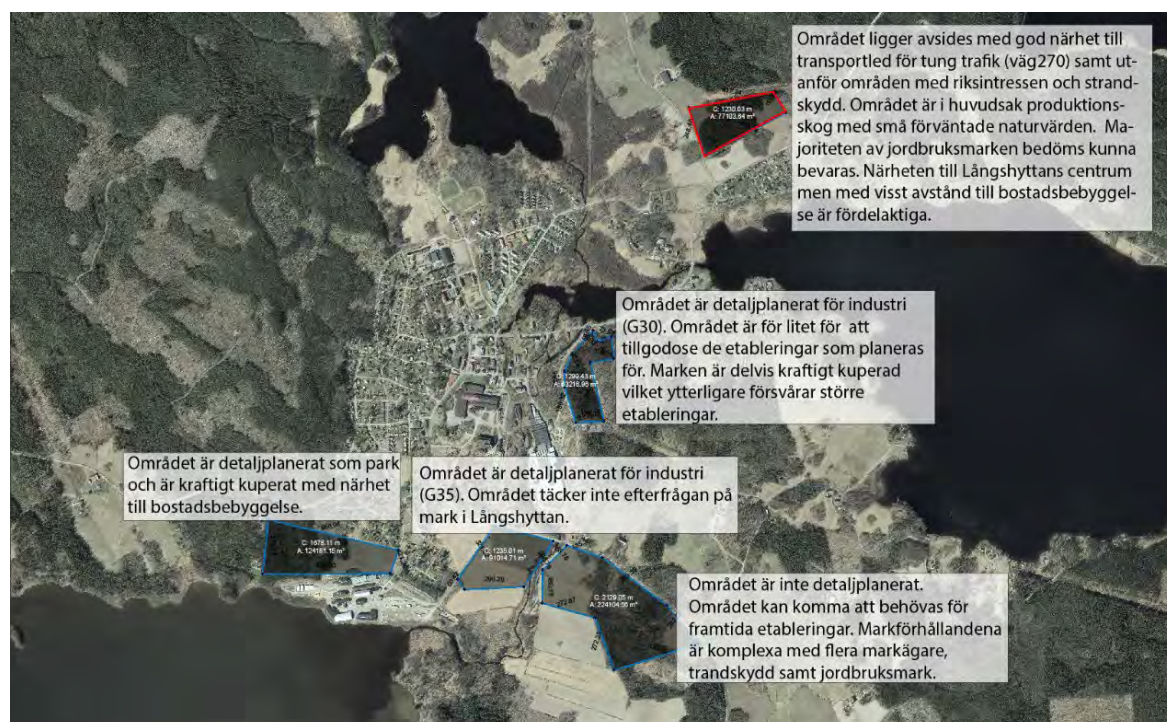
Området har inte några i övrigt utpekade värden från kommun, region eller länsstyrelse.

Inget överskridande av miljökvalitetsnormer för vattenkvalitet, utomhusluft eller buller (5 kap. MB) kan befaras (se kap. Konsekvenser av planens genomförande, Störningar och risker).

Detaljplanen anses ej motverka kommunens miljöarbete eller de nationella miljökvalitetsmålen.

Alternativa placeringar

Alternativa placeringar för lokalisering av industrimark har undersökts i centrala Långshyttan för att hitta den mest lämpliga placeringen. Övriga potentiella områden har varit för små och/eller uppdelade mellan flera privata ägare, varit för kuperade eller påverkats av strandskydd. Den befintliga planlagda industrimarken kan inte täcka framtida behov. Vid lokaliseringen har bevarandet av jordbruksmark tagits hänsyn till och naturvärden samt riksintressen och andra skyddsvärda områden har beaktats.

Karta över potentiella placeringar av industriområdet.

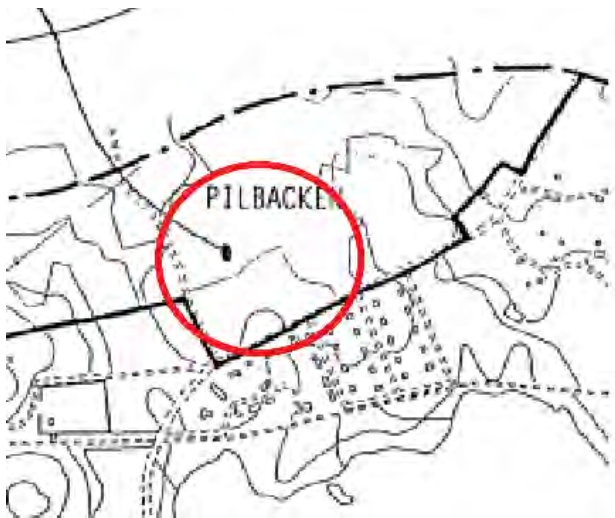
Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I Översiktsplanen för Hedemora kommun 2030 (laga kraft 2016-04-29) beskrivs Långshyttan som en serviceort där utveckling som stärker förutsättningarna för boende och verksamheter ska prioriteras. Etablering av industri skulle verka positivt för bygden och både skapa arbetstillfällen och bättre förutsättningar för befolkningsutvecklingen.

Fördjupad översiktsplan

I den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan, laga kraft 1994-04-29, pekas planområdet ut som ett ängs- och åkermarksområde med inslag av löv- och barrskog. Det öppna landskapet på platsen knyter an till kyrkogården i väst och skapar en fin entré för de besökare som kommer norr ifrån. Det rekommenderas därför att området förblir obebyggt och att jordbruksmarkerna bevaras. Det är av vikt att behålla det öppna landskapet för att utsikten över kyrkogården och åkrarna ska bestå. Någon djupare beskrivning av granskogen finns ej.

Urklipp från Fördjupad översiktsplan över Långshyttan.

Detaljplaner

Området omfattas inte av någon befintlig detaljplan.

Riksintressen

Området omfattas inte av eller ligger i direkt närhet till något riksintresse enligt miljöbalkens 3:e och 4:e kapitel.

Strandskydd

Planområdet omfattas inte av strandskydd enligt Lantmäteriets topografiska karta dock är det de verkliga förhållandena som gäller. Inom planområdet finns två naturvärdesobjekt med hög markfuktighet. En myrmark samt mindre bäck eller dike som leder till en

översilningsmark. Om bäcken har en fuktig markyta större delen av året eller om eller om våtmarken har en vattenspegel i någon del så omfattas området av strandskydd.

Kartan visar myrmark(grön), dike/bäck(blå) samt översilningsmark(brun).

Inventeringar mellan maj och november 2022 har inte funnit någon öppen vattenspegel inom myrmarken eller översilningsmarken. Ett naturligt dike leder från myrmarken och sträcker sig ca 50m innan det flyter ut i översilningsmarken. Bäckens har bitvis hållit vatten i små rännilar blandat med mer igenslammade delar av sumpmark. I november 2022 inventerades diket och var då inte vattenförande men fuktigt.

Inom planområdet finns även ett flertal avvattningsdiken som leder till myrmarken. Dikena har inte varit vattenförande vid någon inventering mellan maj och november och riklig växtlighet med bland annat mossor i dikena tyder på att de inte hanterat några stora mängder vatten.

Planområdet ligger generellt lite högre omkringsliggande mark varför det inte är troligt att vatten utanför planområdet samlas här.

Den samlade bedömningen är att strandskydd inte råder inom planområdet. Inga naturvårdsarter noterades intill myrmark, översilningsmark eller dike/bäck.

Generella biotopskydd

Inga biotopskyddsområden som omfattas av det generella biotopskyddet finns inom planområdet.

Övriga beslutsunderlag

Lokaliseringsutredning för att hitta lämplig placering av ny industrimark har genomförts. Se rubrik: [Alternativa placeringar](#)

Nuläge och planförslag

Natur- och kulturmiljö

Mark och vegetation

Nuläget

Planområdet består idag av produktionsskog av gran med en mindre myr i mitten av området. Myren är utgrävd och samlar vatten från diken i området. Flygfoton från 1960-talet visar att de centrala delarna av området var odlingsmark som planterades med gran under 1970-talet. Från de historiska flygfotona går det att dra slutsatsen att nuvarande trädskikt inte är äldre än 70 år. Skogen är i dagsläget redo för avverkning. Planområdet omges nästan uteslutande av åkermark. Sjöarna Lången, Rällingen och Tyllingen finns inom en knapp kilometers avstånd från planområdet och ytterligare ett par hundra meter ligger sjön Hålnan.

En naturvärdesinventering har tagits fram, Sweco, 2022-10-05. Två naturvärdesobjekt (NVO) identifierades inom planområdet. Ett av objekten har bedömts till naturvärdesklass 4 – visst naturvärde och ett har bedömts till naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde. Fältskiktet är som vanligt i planterade granskogar mycket artfattigt.

Myrmarken och tillhörande utlopp är klassat till visst naturvärde (naturvärdesklass 4) med avseende på strukturer som gynnar biologisk mångfald. Inga naturvårdsarter identifierades men strukturen kan utgöra god livsmiljö för groddjur. Artvärdet bedöms som obetydligt. Biotopvärdet bedöms som visst biotopvärde med tanke på vattendragets naturlighet och översvämningsdynamik.

Översilningsmarken är klassat till påtagligt naturvärde (naturvärdesklass 3). I den näringsrika marken påträffades naturvårdsarterna trolldruva och stor blålocka tillsammans med liljekonvalj. Artvärdet bedöms således till visst artvärde. Det avgränsade objektet har inslag av död ved i form av flera större lågor av gran samt stubbar. Lågorna är relativt färska och saknar spår av nedbrytning. Äldre död ved saknas. Den döda veden ihop med den fuktiga översilningsmarken skapar visst biotopvärde. Den samlade bedömningen av artvärde och biotopvärde motiverar naturvärdesklass 3.

Det finns intressanta groddjursmiljöer i närområdet med sjöar och våtmarker. Ned mot sjön Rällingen finns en större våtmark och översilningsmark.

Enligt SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) består marken till största del av morän och sandig morän. I den nordvästra delen består marken av glacial lera. Det finns en svag höjdskillnad inom området ner mot Hinshyttevägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planen innebär att produktionsskog tas i anspråk. Lanspråktagandet av marken bedöms vara av ett väsentligt samhällsintresse och begränsad på ett sätt som inte påverkar fortsatt rationellt skogs- eller jordbruk i området. Området är litet och avgränsat samt skogen redo för avverkning varför påverkan bedöms som liten. Alternativa placeringar har tittats på och finns redovisade under rubriken ”Alternativa placeringar”.

Myrmarken i planområdets mitt klassat till visst naturvärde kommer påverkas negativt av planen vilket även i förlängningen även kommer påverka översilningsmarken klassat till påtagligt naturvärde. Tillkommande byggnader och en rationell dagvattenhantering kommer påverka vattenföringen till marken och solförhållandena. Ny planerad dagvattendamm kan få ett bättre solutsatt läge som i hög grad kan gynna eventuella groddjur. Myrmarken kommer inte att bevaras men dess betydelse för den biologiska mångfalden inom planområdet bedöms kunna ersättas med svackdiken och en dagvattendamm.

Ett litet område med påtagligt naturvärde påverkas av planförslaget. Sammanvägt med värdet som planen tillför Långshyttans tätort samt att det finns stora områden med liknande natur strax utanför planområdet bedöms föreslagen markanvändning lämplig på platsen.

Fornlämningar och värdefull bebyggelse

Det finns inga fornlämningar eller värdefull bebyggelse inom eller i nära anslutning till området.

Landskapsbilden

Nuläget

Området kring planen består av ett öppet landskap med åkrar och ängar samt en åkerholme med lövskog och en tät barrskog i bakgrunden. Kyrkogården syns på håll över ängarna och bostäderna längs Engelsforsvägen ligger relativt tätt med uppvuxna trädgårdar.

Platsen finns utpekad i den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan från 1994. Där beskrivs de öppna vyerna över åkrarna, åkerholmarna och kyrkogården med barrskogen i bakgrunden som en fin anblick när man kommer norrifrån på Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planområdet är beläget en bit bort från Engelsforsvägen bakom en ridå av träd och påverkar i begränsad utsträckning det öppna landskap med fri sikt som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen. Bebyggelsen inom planområdet kommer till stora delar döljas inne i skogen och inte påverka in- och utblickarna över åkrarna och kyrkogården. Ny bebyggelse kommer att skymta mellan lövträden som omgärdar planområdet.

Fotocollage över åkermarken med åkerholme framför planområdet och ny industribyggnad inklippt. Vy från Engelsforsvägen norrifrån. Samma vy som finns omnämnd i den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan.

Fotocollage mot planområdet från bostadshus på andra sidan Engelsforsvägen. Åkerholmen syns till höger i bild. Lövskogen blir kvar som en skyddande ridå.

Bebyggelseområden

Bostäder

Nuläget

Inom planområdet finns ingen befintlig bebyggelse. Närmsta bebyggelse finns i Nordviken söder om Engelsforsvägen cirka 150 meter från planområdet. Den består av fyra gator med villor uppförda på 1930-talet. Norr om planområdet längs Hinshyttevägen finns en äldre militärbyggnad som idag används som lada och förråd. Vägen fortsätter sedan till Hinshyttan där fler bostäder finns lokaliserade.

Delar av bostadsområdet söder om Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Uppkomsten av denna plan kommer medföra en ändrad användning av området från det bruks- och skogsområde det är idag till industrimark. Bebyggelse inom planområdet kommer till stora delar döljas inne i skogen och inte påverka in-/utblickar som är av bevarandevärde.

Tillkomsten av planen kommer bidra till att fler arbetstillfällen skapas och kan genom det bidra till en ökad inflyttningen till Långshyttan. Genomförandet av planen kan

innebära att en specifik utredning av betydande miljöpåverkan behöver göras. Det kan också krävas miljötillstånd eller åtgärder mot buller eller föroreningar beroende på den verksamhet som etablerar sig inom området. Dessa frågor hanteras med bestämmelser om dagvattenhantering, begränsning av hårdgjord mark och bullerkrav för nya anläggningar. De regleras även via exploateringsavtal, bygglov och miljötillstånd.

Verksamheter och service

Nuläget

Mataffär, restauranger, butiker, för- och mellanstadieskola, sporthall, frisör och brukshotell finns i centrala Långshyttan, 2 kilometer från området. Övrig service är förlagd i Hedemora knappt 2,5 mil från området.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför positiva konsekvenser då arbetstillfällen skapas i samband med etablering och utökning av industri i området.

Trafik

Gator och angöring till planområdet

Nuläget

Området ligger intill två vägar. Hinshyttevägen – en enskilt förvaltd väg, med en hastighetsbegränsning på 70 km/h. Vägen leder till Hienshyttan norr om planområdet och har enligt Trafikverkets ÅDT (Årsmedeldygnstrafik - antal fordon per dygn i genomsnitt under året) tillgänglighet Klass B vilket innebär att vägen är god för personbilstrafik året runt och för lastbilstrafik året om utom vid svår tjällossning.

Engelsforsvägen (RV270) löper mellan Hofors och Hedemora i nord-sydlig riktning. Intill planområdet är hastighetsbegränsningen 50km/h. Engelsforsvägen är utpekad väg för farligt gods och är statligt förvaltd. Enligt Trafikverkets ÅDT passerar mellan 501–1000 personbilar och 51–100 ekipage tung trafik Engelsforsvägen per dygn. I ÅDT:n framkommer att det i dagsläget sker ett kontinuerligt flöde av tung trafik på Engelsforsvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Planerad industri inom planområdet förväntas påverka trafiken på Engelsforsvägen (RV270) i liten utsträckning men det beror på vilken etablering som sker. Närheten till riksväg 270 är fördelaktigt för planerad markanvändning och vägen har kapacitet för en stor del ökad trafik. Hinshyttevägen kan behöva förstärkas en kortare sträcka. En framtida ombyggnation av korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen bedöms inte som aktuell i dagsläget men kan beroende på verksamhet inom planområdet behövas och hanteras då bäst i samverkan med Trafikverket med eventuell vägplan.

Förlag på utformning av korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén för att säkerställa ett bättre och säkrare trafikflöde vid en eventuell framtida ombyggnation.

Gång och cykel

Nuläget

Ingen G/C väg finns i området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför inga ändringar på G/C vägar.

Kollektivtrafik

Nuläget

Linje 265 trafikerar närområdet och närmsta busshållplats finns vid korsningen Hinshyttevägen – Engelsforsvägen – Kyrkallén.

Planförslaget och konsekvenser

Planförslaget medför inga ändringar för kollektivtrafiken i området. Planförslaget kan innebära en större belastning på kollektivtrafiken när fler arbetstillfällen skapas.

Parkering

Nuläget

Det finns ingen parkering i anslutning till planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Det kommer finnas möjlighet till anordning av parkering inom planområdet med infart från Hinshyttevägen.

Varumottagning

Nuläget

Det finns ingen varumottagning till området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Om behov för varumottagning finns kommer denna ske inom planområdet med infart från Hinshyttevägen.

Hälsa och säkerhet

Buller

Nuläget

Inget särskilt buller eller vibrationer förkommer på platsen. Engelsforsvägen (RV270) ligger inom 100m från planområdet men är relativt glest trafikerad. Se rubrik: Trafik.

Planförslaget och konsekvenser

Någon bullerutredning har inte genomförts. Det kan bli aktuellt att genomföra en bullerutredning beroende på vilken typ av industri som lokaliseras i området. Området planeras för mindre störande industri och utgångspunkten är att det kommer generera lite buller. Frågan hanteras vidare i bygglov och andra tillståndsprövningar.

Störningar

Planförslaget bedöms ej överstiga riktvärdet för bullernivå vid närliggande bostäder.

Trafiksäkerhet och Farligt gods

Nuläget

Engelsforsvägen (RV270) är utpekad led för farligt gods. Planområdet ligger cirka 150m från riksvägen.

Planförslaget och konsekvenser

Säkerhetsavståndet mot led för farligt gods är väl tilltaget för planerad markanvändning.

Olyckor, brand och explosion

Nuläget

Inga utökade risker för brand eller explosion finns i området idag.

Planförslaget och konsekvenser

Beroende på vilka verksamheter som etablerar sig i området kan regleringar och åtgärder krävas. Dessa regleras i bygglovsprocessen och i exploateringsavtal.

Insatstid för räddningstjänst

Beräknad insatstid för räddningstjänsten är under 10 minuter. Närmsta brandstation är lokaliserad 2km från planområdet.

Skred, ras och erosion

Nuläget

Planområdet ligger inom område för erosionsbenägen jordart utpekad av Räddningsverket. Planområdet består i huvudsak av morän och sandig morän samt mindre områden av glacial lera.

Planförslaget och konsekvenser

En översiktlig geoteknisk utredning har gjorts där det bekräftas att planområdet i huvudsak består av morän och sandig morän. Merparten av området är därför inte erosionsbenägen och lämpar sig väl för bebyggelse.

Förorenad luft, mark eller vatten

Nuläget

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts, Sweco, 2022-07-22.

Inga efterbehandlingsobjekt eller pågående miljöfarlig verksamhet har identifierats i undersökningsområdets närmaste omgivning och inga potentiella föroreningskällor identifierades inom undersökningsområdet. Närmaste EBH-objekt är Myrgruvan, som ligger cirka 350m nordväst om undersökningsområdet. Gruvområdet ligger i ett annat avrinningsområde än planområdet varför spridningsrisk via grundvattnet och in i planområdet anses vara låg.

Undersökningen gjordes genom grunda markprover som skickades in för analys i laboratorium. Föroreningshalter över tillämpade riktvärden för MKM påträffades i en punkt, 22SW04, som uppvisar en mycket förhöjd blyhalt överstigande haltgränserna för farligt avfall. Provet togs i planområdets sydvästra del nära Hinshyttevägen där det finns rester från en tidigare byggnad som även syns på flygfoton från 1960. Utbredningen av den påträffade föroreningen är inte känd, då den inte är avgränsad i sidled eller djupled.

Planförslaget och konsekvenser

Detaljplanen bedöms inte påverka föroreningarna i luft, mark eller vatten negativt. Det blir en liten positiv effekt av att förorenad mark schaktas undan.

Saneringsåtgärder kommer krävas innan byggnationen kan påbörjas. I samband med framtida schaktarbeten kommer masshantering och eventuellt kompletterande provtagningar bli aktuellt. Detta regleras i exploateringsavtal.

En anmälan om avhjälpande åtgärd enligt 28 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) måste inlämnas till tillsynsmyndigheten i god tid innan schakt- och byggarbetena startar.

Föroreningsens precisa utbredning är inte känd men bedöms kunna hanteras i samband med exploateringen.

Radon

Området ligger inte inom riskområde för radon.

Strålning, EMF

Nuläget

En kraftledning med högspänning löper i direkt anslutning till planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Planerad markanvändning bedöms inte påverkas negativt av kraftledningen. Rekommenderade säkerhetsavstånd till bebyggelse där människor vistas varaktigt är 20m vilket regleras med ett väl tilltaget område med prickmark där bebyggelse ej får uppföras. Planområdesgräns kombineras med en planbestämmelse för utfartförbud längs kraftledningen norr om planområdet.

Skyfall och översvämning

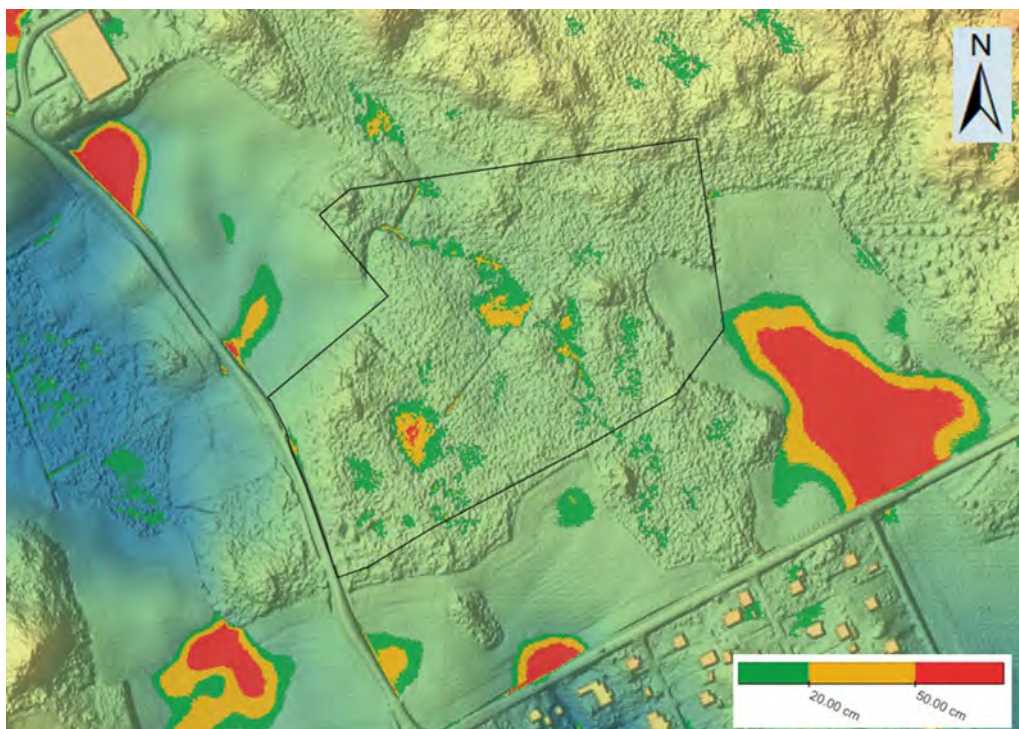
En dagvattenutredning har tagits fram för att säkerställa att ändrad markanvändning inte påverkar omkringliggande områden negativt. Se rubriken: Teknisk försörjning - Dagvattenhantering.

Nuläget

En uppskattning av översvämmade ytor vid ett 100-årsregn visas i bild nedan. Två större vattenansamlingar kan antydans i lågpunkter i mittersta samt sydvästra delen av planområdet. Större delen av området avrinner i västlig riktning mot de trummor som passerar under Hinshyttevägen.

Planförslaget och konsekvenser

Dagvattenutredningen föreslår att planområdet omgärdas av ett svackdike som leder regnvatten västerut mot befintliga diken längsmed Hinshyttevägen. Därifrån leds vattnet norrut och vidare under vägen i befintliga trummor ned mot en större våtmark innan det når sjön Rällingen. Vid kraftigt skyfall höjdsätts området för att dagvatten ska samlas upp i svackdiket som sedan leder vidare vattnet. Längsmed Hinshyttevägen finns två områden där jordbruksmarken översvämmas vid kraftigt regn.

Uppskattning av översvämmade områden vid ett 100-årsregn inklusive klimatfaktor 1,25. Plangräns illustreras med svart linje.

Miljökvalitetsnormer

Luft

Luftkvaliteten i området påverkas till viss del av trafiken på Engelsforsvägen (RV270). Enligt Trafikverkets ÅDT passerar mellan 501–1000 personbilar och 51–100 ekipage tung trafik Engelsforsvägen per dygn. Trafikbelastningen är relativt låg och bedöms ha ringa påverkan på luftkvaliteten.

Planförslaget bedöms inte medföra några större ökade trafikmängder eller någon risk för att miljökvalitetsnorm för luft ska överskridas.

Vatten

Närmsta sjö till planområdet är Lången vilken ligger cirka 500m från planområdet. Lången uppnår god ekologisk status men ej god kemisk status.

Planförslaget och konsekvenser

Detaljplanen bedöms inte påverka Lången eller andra vattendrag utanför planområdet negativt.

Teknisk försörjning

Vatten- och avlopp

Nuläget

Förbindelsepunkt för VA kan upprättas i närheten av korsning Engelforsvägen och Banmästargränd.

Långshyttans reningsverk har idag en kapacitet samt tillstånd för rening av 3000 pe/dygn eller 210 kg BOD/dygn. Nuvarande maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB) ligger på 954 pe. Under 2022 har genomsnittlig belastning legat på 780 pe/dygn.

Framtida exploatering i Långshyttan beror på industrins utveckling och utbudet av arbete. Idag räknar man inte med en befolkningsökning på orten men med en god utveckling där fler jobb tillskapas uppskattas att totalt 100 nya hushåll kan tillkomma under en 10års period. Detta skulle innebära ett tillskott på 500pe. En mycket gynnsam utveckling för industrin skulle även den kunna ge ett tillskott på 500pe. Även vid en god utveckling finns stora marginaler i reningsverkets kapacitet.

Planförslaget och konsekvenser

Beroende på vilken etablering det blir i området så kommer mängden personekvivalenter som detaljplanen genererar variera. Etableringar i området uppskattas ge ett tillskott på 25pe - 100pe. Kapacitet finns för detta i reningsverket i Långshyttan.

Själva fastigheten kommer ej ingå inom verksamhetsområde för VA. Förbindelsepunkt kan därför ej ges i tomtgräns utan framtida verksamhet får anlägga och bekosta ledning fram till förbindelsepunkten.

Dagvattenhantering

Nuläget

Planområdet har inga hårdgjorda ytor i dagsläget utan består av skogsmark. Ett vägdike är lokaliserat längs Hinshyttevägen på samma sida som planområdet.

Vägdiket längs Hinshyttevägen ner mot Engelforsvägen i nordsydlig riktning söder samt norr om planområdet.

Planförslaget och konsekvenser

Reglering av andel hårdgjord mark samt hantering av dagvatten sker i enlighet med den dagvattenutredning som togs fram 2022-09-16. Hantering av dagvatten bedöms kunna genomföras inom planområdet. De i dagvattenutredningen föreslagna åtgärderna eller alternativa likvärdiga åtgärder ska genomföras för att säkerställa lokalt omhändertagande av dagvatten.

Beräkning av dagvattenflöden, fördröjningsvolym och föroreningsbelastning har utförts i beräkningsverktyget StormTac. Åtgärderna inom fastigheten dimensioneras för att kunna fördröja ett 10-årsregn, inklusive klimatfaktor 1,25. Vid regn större än dimensionerande regn kommer flöden från planområdet belasta och bidra till att tillfälligt dämna upp trummor och skapa svämplan invid diken och damm (se rubrik: Skyfall och översvämning).

Lösningförslag för dagvattenhantering

Planområdet kommer omgärdas av en säkerhetszon på minst 10 meters bredd. Inom denna yta kan ett väl tilltaget gräsdike anläggas som väl kan inrymma den beräknade fördröjningsvolymen för området. Beroende på vilken typ av verksamhet som kommer etableras på platsen och om ytterligare fördröjning och rening skulle krävas, så kan diket avslutas med en damm i dikesslut i den sydvästra delen av planområdet, innan dagvatten lämnar planområdet. Alternativt kan diken avslutas med en bredare och flackare del som reningsåtgärd.

Principskiss över lösningförslag för dagvattenhantering efter exploatering.

El, tele, optokablar och uppvärmning

Nuläget

Tele-kopparledning passerar området på Hinshyttevägen och Hedemora energi har servisekablar för elnät på samma etapp. Fjärrvärme finns framdraget till bostadsområdet Nordviken cirka 150m från planområdet.

Planförslag och konsekvenser

Närheten till befintlig infrastruktur ger goda förutsättningar för etablering inom planområdet. Spillvärme från etableringar inom planområdet kan eventuellt användas i fjärrvärmenätet.

Avfallshantering

Nuläget

Planområdet har i dagsläget ingen avfallshantering.

Planförslaget och konsekvenser

Avfallshantering ska ske i samråd med Hedemora energi. Avsatt yta skall finnas inom planområdet. En återvinningsstation finns i centrala Långshyttan cirka 2km bort. Större återvinningscentral finns i utkanten av Hedemora knappt 2,5 mil från området.

Sociala frågor

Jämställdhet

Alla ska ha lika bra förutsättningar att ta sig till och från arbete, hämta och lämna barn på förskola och skola, handla, ha möjlighet till aktiviteter, möjligheter till ett boende för hela livet m.m. Detta oavsett om man har bil, åker kollektivt, går eller cyklar. Närmsta busshållplats, trafikerad av linje 265, ligger i början av Kyrkallén vid Engelsforsvägen strax intill området.

Barnperspektiv

Som barn betraktas alla människor under 18 år. Planförslaget berör barn, pojkar och flickor i alla åldrar. Planen möjliggör för en ökad inflyttning till Långshyttan i och med att nya arbetstillfällen skapas vilket kan förbättra och säkerställa en god skolmiljö och kamrater i samma åldrar när befolkningen på orten ökar. Planområdet saknar idag säkra bil-, gång- och cykelvägar och hastighetsbegränsningen på Hinshyttevägen är 70km/h.

Tillgänglighet

Utvändig och invändig tillgänglighet regleras enligt BBR, Boverkets Byggregler och HIN, Lagen om enkelt avhjälpna hinder. Utvärderingen av tillgängligheten vid nybyggnationen sker i samband med bygglovsprövningen.

Detaljplanen bedöms ej innebära svårigheter för att uppnå krav på tillgänglighet.

Miljömål

Utvecklingen av verksamheter i närhet till tät bebyggelse bedöms bidra till miljömålet God bebyggd miljö.

Detaljplanen innebär att skog för skogsbruk tas i anspråk. Skogen är en monokultur utan skyddsvärd natur. Detaljplanen bedöms inte påverka naturvärden kopplade till skogsbruk och odlingslandskap.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Enligt 4 kapitlet 34 § Plan- och bygglagen och 6 kapitlet 3 § Miljöbalken ska en kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen genomför därför en undersökning om betydande miljöpåverkan för alla detaljplaner och planprogram. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas i samband med detaljplanarbetet. En undersökning för aktuellt planförslag finns framtagen, daterad 2022-06-24.

Planförslaget bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kapitlet kräver att särskild miljöbedömning måste göras.

Detaljplanens utformning och innehåll

Användning av mark och vatten

Allmänna platser

Allmän.

Kvartersmark

Det finns ingen befintlig kvartersmark inom förslaget planområde. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för fortsatt utveckling av industri i Långshyttan. Förslagen användning blir:

J – Industri

Z – Verksamhet

K – Kontor

E₁ – Dagvattenanläggning – För att leda bort och fördröja dagvatten.

Egenskapsbestämmelser kvartersmark

Begränsning av markens utnyttjande

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad.

Högsta byggnadshöjd

h₁ 0,00 – Totalhöjd är 15 meter.

Största byggnadsarea

e₁ 00 % – Största byggnadsarea är 40% av fastighetsarean inom användningsområdet.

Utfartsförbud

Körbar förbindelse får inte anordnas i norra delen av planområdet.

Genomförandefrågor

Genomförandefrågor redovisar de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som krävs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågor har ingen självständig rättsverkan, de utgör en del av planhandlingarna och ska vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

Organisatoriska frågor

Planförfarande

Detaljplanen hanteras enligt plan- och bygglagens regler för ett standardförfarande. (PBL 2010:900).

Genomförandetid

60 månader från det datum detaljplanen vinner laga kraft.

Preliminär tidsplan

Beslut om samråd	juli 2022
Beslut om granskning	oktober 2022
Beslut om antagande	november 2022
Laga kraft	december 2022

Under förutsättningar att eventuella besvär mot detaljplanen kan lösas inom ovanstående tidplan.

Exploatorssamverkan

Detaljplanen är framtagen utifrån den efterfrågan på industrimark som finns i Långshyttan.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren/exploatören är ansvarig för detaljplanens genomförande inom kvartsmarken. Flyttningar eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa befintliga kabel- och ledningars funktion ska bekostas av exploatören.

Lokaligator inom planområdet bekostas av exploatören/exploatörerna. Vid händelse av att området delas mellan flera exploatörer kan en gemensamhetsanläggning bildas.

Exploatören/exploatörerna bekostar utbyggnad och drift av lämplig dagvattenhantering i enlighet med den dagvattenutredning som tagits fram med syfte att inte öka utsläpp av föroreningar från området och möjliggöra ett lokalt omhändertagande av dagvatten(LOD).

Exploatören/exploatörerna bekostar dragning av vatten och avlopp från förbindelsepunkt för VA som kan upprättas i närheten av korsning Engelforsvägen och Banmästargränd ca 350m från planområdet. strandskydd

Huvudmannaskap

Hinshyttans samfällighetsförening kommer fortsatt vara huvudman för Hinshyttevägen vilken ägs av Sveaskog AB.

Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser

Fastighetsbildning och fastighetsreglering

Hinshyttevägen – Vägar i området sköts idag av Hinshyttans samfällighetsförening och kommer fortsätta förvaltas genom enskilt huvudmannaskap. Nybildade fastigheter inom planområdet ansluts till gemensamhetsanläggningen Husby ga:5 som förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening.

Engelsforsvägen (RV270) – Vägen förvaltas idag och kommer fortsatt förvaltas av Trafikverket.

Fastigheten Born 1:6 – Planområdet omfattas i sin helhet av fastigheten Born 1:6 som är en större fastighet bestående av i huvudsak skogsbruk ägt av Sveaskog AB. En avstyckning av fastigheten ska ske i och med detaljplanens genomförande.

Gemensamhetsanläggningar

För Hinshyttevägen finns en gemensamhetsanläggning, Husby ga:5, som förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening. För att få rätt till utfart via Hinshyttevägen behöver den nya fastigheten anslutas till gemensamhetsanläggningen Husby ga:5. Lantmäteriet beslutar om anslutning i samband med avstyckningen och bestämmer då vilket andelstal som ska gälla samt prövar frågan om ersättning (42a § anläggningslagen).

Rättigheter och servitut

En arrendator finns för jordbruksmarken. Mot Hinshyttevägen finns ledningar för fiber och el som har servitut.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat har lagts i plankartan längsmed Hinshyttevägen för befintliga ledningar.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Planen bekostas av Hedemora kommun. Kostnader för planen ska ingå vid kommande exploatering.

Exploateringskostnader

Exploateringskostnader bekostas av exploatören och regleras via exploateringsavtal.

Avtal

Gemensamhetsanläggningen för vägar i området ga:5 har moderna andelsavtal och anslutning kan ske i samband med lantmäteriförrättningen. Annars kan det ske genom en överenskommelse mellan fastighetsägare (för nybildad fastighet) och den förvaltande samfällighetsföreningen (Hinshyttans samfällighetsförening).

Vid behov av åtgärder på Hinshyttevägen ska ett avtal tecknas mellan Hedemora kommun, Trafikverket, Hinshyttans samfällighetsförening och exploatören gällande åtgärderna och tillhörande kostnader.

Ett exploateringsavtal ska upprättas gällande sanering och provtagning av de markföroreningar som identifierats i planområdets sydvästra del nära Hinshyttevägen. Marken ska vara sanerad innan byggnation kan påbörjas.

Inlösen och ersättning

Ingen mark kommer att inlösas inom planområdet. Marken kommer att förvärvas enligt aktuella marknadspriser från Sveaskog AB av Hedemora kommun.

Tekniska frågor

Tekniska utredningar

ÅDT för Engelsforsvägen (RV270), daterad januari 2021.

Dagvattenutredning, Sweco, 2022-09-16.

Geoteknisk utredning, Sweco, 2022-08-26.

Naturvärdesinventering, Sweco. 2022-10-05.

Utredning av betydande miljöpåverkan, Hedemora kommun, 2022-06-24.

Miljöteknisk markundersökning, Sweco, 2022-07-22.

Etappindelning

Planförslaget får utföras helt eller etappvist inom planens genomförandetid, vilken är 60 månader från det datum detaljplanen vinner laga kraft. Efteråt kan detaljplanen ändras, ersättas eller upphävas.

Utbyggnad av gator och allmän plats

Huvudmannaskap för gator och allmänna platser är enskilt och förvaltas av Hinshyttans samfällighetsförening. Åtgärder på Hinshyttevägen sker i dialog med Hinshyttans samfällighetsförening, Hedemora kommun, Trafikverket och exploatören. Kostnader för åtgärder regleras genom avtal när en åtgärd blir aktuell.

Vatten och avlopp

Förbindelsepunkt för VA kan upprättas i närheten av korsning Engelsforsvägen och Banmästargränd ca 350m från planområdet. I dagsläget kan anslutning med högst dimensionerna 63mm för vatten samt 200mm för avlopp kopplas på.

Fastigheten kommer ej ingå inom verksamhetsområde för VA. Förbindelsepunkt kan därför ej ges i tomtgräns utan framtida verksamhet får anlägga och bekosta ledning fram till förbindelsepunkten.

Konsekvenser av planens genomförande

Planförslaget följer översiktsplanens intentioner med att Långshyttan ska verka som en serviceort och erbjuda arbeten och service både till tätorten och omgivande landsbygd. Långshyttan har redan idag en stark industri med goda förutsättningar för fortsatt utveckling och det är av väsentligt intresse att utöka möjligheten att lokalisera industri i staden. Planförslaget innebär att ny mark för industri kommer planläggas i nära anslutning till centrala Långshyttan.

Den fördjupade översiktsplanen för Långshyttan pekar ut jordbrukslandskapet söder om planområdet som en fin utblick med öppna landskap och utsikt över kyrkogården. Planen medför att ett område skogsbruk försvinner när marken tas i anspråk. Skogsområdet ligger norr om nämnd jordbruksmark och planområdet kommer ha begränsad påverkan på vyerna som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen då det öppna landskapet med åkrar lämnas orört. Ett område med träd kommer bevaras utanför planområdet mot jordbruksmarken och på så vis dölja delar av nya byggnader för att ytterligare bevara karaktären på platsen.

Medverkande tjänstemän

Erik Olsson, Miljö- och samhällsbyggnadschef.

Handlingarna är framtagna av Isabel Lamberg, planerare, Olle Söderström, planarkitekt och Muhsen Zaki, planerare på Hedemora kommun.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Erik Olsson
Miljö- och samhällsbyggnadschef

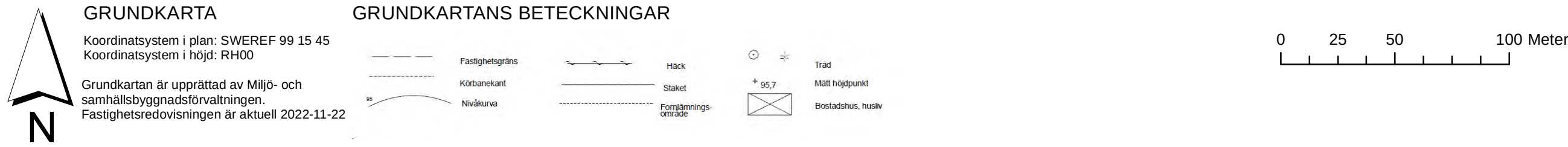
Isabel Lamberg
Planerare

Olle Söderström
Planarkitekt

Muhsen Zaki
Planerare

Översiktskarta 1:20000

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.

Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- : Planområdesgräns
 : Användningsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

J	Industri
Z	Verksamheter
K	Kontor
E ₁	Dagvattenanläggning

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 60 månader över hela planområdet och börjar det datum detaljplanen vinner laga kraft.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnadsverk

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

 u_1

Höjd på byggnadsverk

h_1 15,0 Totalhöjden ska vara 15,0 meter

Utnyttjandegrad

e₁ 40 Största byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean inom användningsområdet

Stängsel, utfart och annan utgång

- ☐ ☐ ☒ Utfartsförbud

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen.

 a_1

DETALJPLAN FÖR del av Born 1:6 Industriplan, Pilbacken Långshyttan, Hedemora kommun, Dalarnas län	Planförfarande: standard	Dnr: 2022.326.214 ArkivNr: A
	☐ Plankarta ☐ Planbeskrivning ☐ Behovsbedömning MKB	☐ Fastighetsförteckning ☐ Samrådsredogörelse ☐ Granskningsutlåtande

 HEDEMORA KOMMUN Erik Olsson Miljö- och samhällsbyggnadschef	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	Beslutsdatum Instans
	Olle Söderström/ Muhsen Zaki Planarkitekt/ Planerare	Planuppdrag 2022-05-23 KS
		Samrådsbeslut 2022-07-08 MSN
		Granskningsbeslut 2022-10-05 MSN
		Antagande 20xx-xx-xx KF
		Laga kraft 20xx-xx-xx

§ 89

Dnr KS289-22 303

VA-plan för Hedemora kommun

Sammanfattning

En VA-plan har arbetats fram av Hedemora energi AB och är nu redo för Antagande efter att ha varit ute på samråd. Planen innehåller *kommunens långsiktiga planering* av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt en *bedömning av nödvändiga åtgärder* för hur va-anläggningarna ska klara skyfall.

VA-planen syftar till att ge en översikt över nuvarande VA hantering i kommunen samt hur man bör planera framöver utifrån ett VA perspektiv.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 22 november 2022, med tillhörande bilagor

Förslag till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens strategiutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta VA-planen.

Utdrag till

Kommunstyrelsen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Olle Söderström

olle.soderstrom@hedemora.se

Datum

2022-11-22

Diarienummer

MB 2016.020.303

KS289-22 303

Antagande VA-plan

Sammanfattning

En VA-plan har arbetats fram av Hedemora energi AB och är nu redo för Antagande efter att ha varit ute på samråd. Planen innehåller *kommunens långsiktiga planering* av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses samt en *bedömning av nödvändiga åtgärder* för hur va-anläggningarna ska klara *skyfall*.

Ärendebeskrivning

VA-planen syftar till att ge en översikt över nuvarande VA hantering i kommunen samt hur man bör planera framöver utifrån ett VA perspektiv.

VA-planen omfattar:

- VA-Inledning
- VA-Handlingsplan
- VA-Policy
- VA-Översikt

Kommunstyrelsens strategiutskott föreslår till Kommunfullmäktige att anta VA-planen.

Olle Söderström
Planarkitekt

Erik Olsson
Miljö och samhällsbyggnadschef

RAPPORT

HEDEMORA ENERGI AB

VA-plan Hedemora kommun

UPPDRAGSNUMMER 1570247000

VA-Översikt

UPPRÄTTAD AV: BOEL NYBERG, SWECO
2019-03-18

REVIDERAD AV: SOFIA BILLVIK, HEAB
2020-06-17

Innehållsförteckning

1	Allmänt om VA-översikten	3
2	Styrande dokument och lagstiftning	4
3	Naturgivna förutsättningar	5
3.1	Miljökvalitetsnormer vatten	5
3.1.1	Bakgrund	5
3.1.2	Sjöar och vattendrag	5
3.1.3	Grundvatten	9
3.2	Känsliga recipienter	9
3.2.1	Ytvatten med övergödningsproblematik	9
3.2.2	Dagvattenpåverkade sjöar	11
3.2.3	Kommunala badplatser	12
3.3	Industriföroreningar och förorenade områden	13
3.4	Grundvattenresurser	14
3.5	Vattenskyddsområden	16
3.6	Översvämningsrisker	16
4	Framtida utveckling	19
4.1	Befolkning	19
4.2	Bebyggelse	19
4.2.1	Hedemoras översiktsplan	19
4.2.2	Befintlig bebyggelse	19
4.2.3	Planerad bebyggelse	19
4.2.4	LIS-områden	20
4.3	VA-försörjning utanför verksamhetsområde	23
4.4	VA-försörjning inom verksamhetsområde	24
4.4.1	Reningsverk	24
4.4.2	Vattenverk	24
4.4.3	Ledningsnät	25
4.4.4	Dagvatten	25
5	Tekniska förutsättningar	26
5.1	Inom kommunalt verksamhetsområde	26
5.1.1	Vattenförsörjning	26
5.1.2	Avlopps-försörjning	28
5.1.3	Ledningsnät	30
5.1.4	Dagvatten	31

5.2	Utanför kommunalt verksamhetsområde	33
5.2.1	Enskilda vatten- och avloppsanläggningar	33
5.2.2	Områden med enskilda avlopp	34
5.2.3	Gemensamma anläggningar för vatten och avlopp	45
5.2.4	Industrier	48
5.2.5	Dagvatten	48
5.1	Utbyggnad av kommunalt VA	49
5.1.1	Förutsättningar	49
5.1.2	VA-utredningsområden	49
6	Strategiska behov	51
6.1	Kommunen i stort	51
6.2	Enskild VA-försörjning	52
6.3	Kommunal VA-försörjning	52

1 Allmänt om VA-översikten

Denna VA-översikt belyser nuläget för Hedemora kommuns VA-försörjning. VA-översikten omfattar en beskrivning och en bedömning av VA-försörjningen inom och utanför det nuvarande kommunala verksamhetsområdet med fokus på det sistnämnda. VA-översikten utgör även ett underlag i det fortsatta arbetet med en VA-policy och en VA-plan.

VA-översikten har tagits fram av Hedemora kommun och Hedemora Energi AB i samarbete med Sweco Environment AB.

VA-planeringen i Hedemora kommun utgår från den metodik som tagits fram av Havs- och Vattenmyndigheten och som redovisas i rapport 2014:1 *"Vägledning för kommunal VA-planering"*.

2 Styrande dokument och lagstiftning

VA-planeringen inom Hedemora kommun påverkas av flera lagstiftningar, regelverk och direktiv. Nedanstående lagar och regler rör för närvarande VA-planeringen inom kommunen.

- Lagen om allmänna vattentjänster
- Anläggningslagen
- Plan- och bygglagen
- Miljöbalken
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten
- Livsmedelsverkets råd om enskild vattenförsörjning
- Lokala föreskrifter med skyddsområden för enskilda grundvattentäkter
- Nationella och regionala miljömål
- Vattendirektivet och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

En viktig lag i det här sammanhanget är Lagen om allmänna vattentjänster där § 6 beskriver kommunens skyldighet att anordna vatten- och avloppstjänster inom verksamhetsområden.

”Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning.”

Arbetet med Dalarnas miljömål har resulterat i ett åtgärdsprogram för 2018-2022 där framtagande av en långsiktig kommunal VA-plan är en av åtgärderna.

I Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för 2016-2021 finns som en av åtgärderna att kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsplaner för att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Hedemora kommun har nyligen tagit fram en Översiktsplan som sträcker sig till 2030. Översiktsplanen vann laga kraft 2016-04-29

3 Naturgivna förutsättningar

3.1 Miljökvalitetsnormer vatten

3.1.1 Bakgrund

År 2000 antog alla medlemsländer i EU det så kallade ramdirektivet för vatten vilket innebär en helhetssyn och ett systematiskt arbete för att bevara och förbättra kvaliteten i våra sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten ska ske i alla medlemsländer. Målet är att alla vatten ska nå minst god status under perioden 2015–2021 eller senast till år 2027 samt att statusen inte får försämrats.

I förslaget till åtgärdsprogram som riktar sig till kommuner och myndigheter beskrivs de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljökvalitetsnormerna ska uppnås i tid inom vattendistriktet. En av åtgärderna är att kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

I följande kapitel sammanfattas statusen för Hedemora kommuns yt- och grundvatten. Ytvatten status bedöms utifrån kemisk och ekologisk status. Grundvatten bedöms utifrån kemisk och kvantitativ status.

Hedemora kommun gränsar till Avesta, Norberg, Smedjebacken, Falun, Säter och Hofors kommuner. Alla större samhällen ligger inom Dalälvens avrinningsområde.

3.1.2 Sjöar och vattendrag

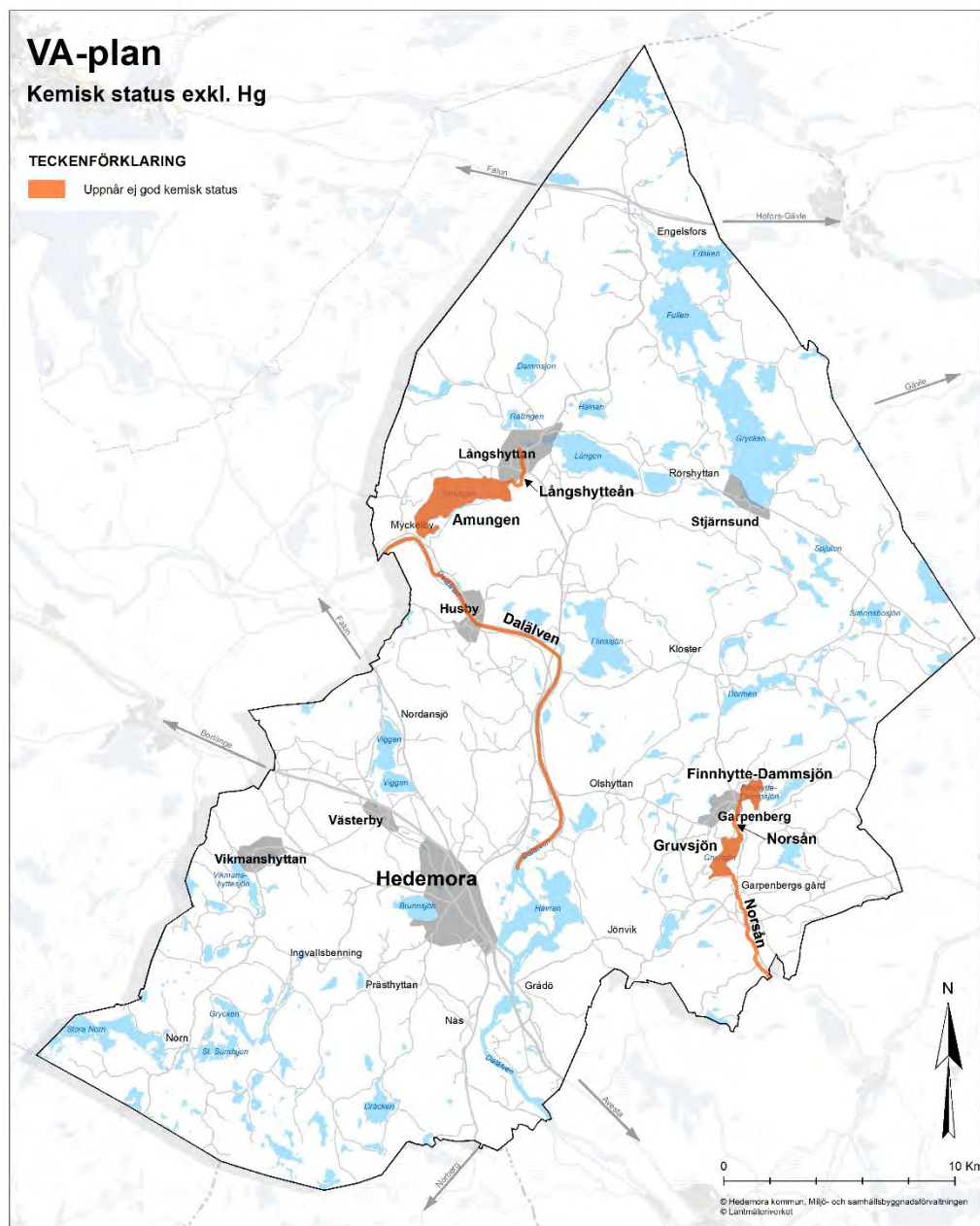
Kemisk status bedöms utifrån förekomsten av ett antal förorenande prioriterade ämnen specificerade i EUs vattendirektiv.

Vad gäller sänkt kemisk status så är orsaken inte relaterad till otillräckligt renat avloppsvatten. Samtliga vattenförekomster i kommunen får sänkt status med avseende på kvicksilver och bromerade flamskyddsmedel, vilka bedöms ha orsakats av internationella luftnedfall.

Två av kommunens sjöar, **Gruvsjön** och **Finnhytte-Dammsjön** i kommunens östra del, uppnår inte kemisk god status och uppfyller inte miljökvalitetsnormerna för vatten. Orsaken till detta är gruvdriften i Garpenbergsområdet.

Dalälven uppfyller inte miljökvalitetsnormerna vilket i första hand har sin orsak i påverkan från industrier uppströms Hedemora kommun.

Amungen uppfyller inte heller miljökvalitetsnormerna för vatten. Anledningen är dioxiner och dioxinliknande föreningar samt även krom, nickel och kadmium. Orsaken bedöms vara historiska industriföreningar kring sjön.

Ytvatten som ej uppnår god kemisk status, exklusive kvicksilver, i Hedemora kommun.

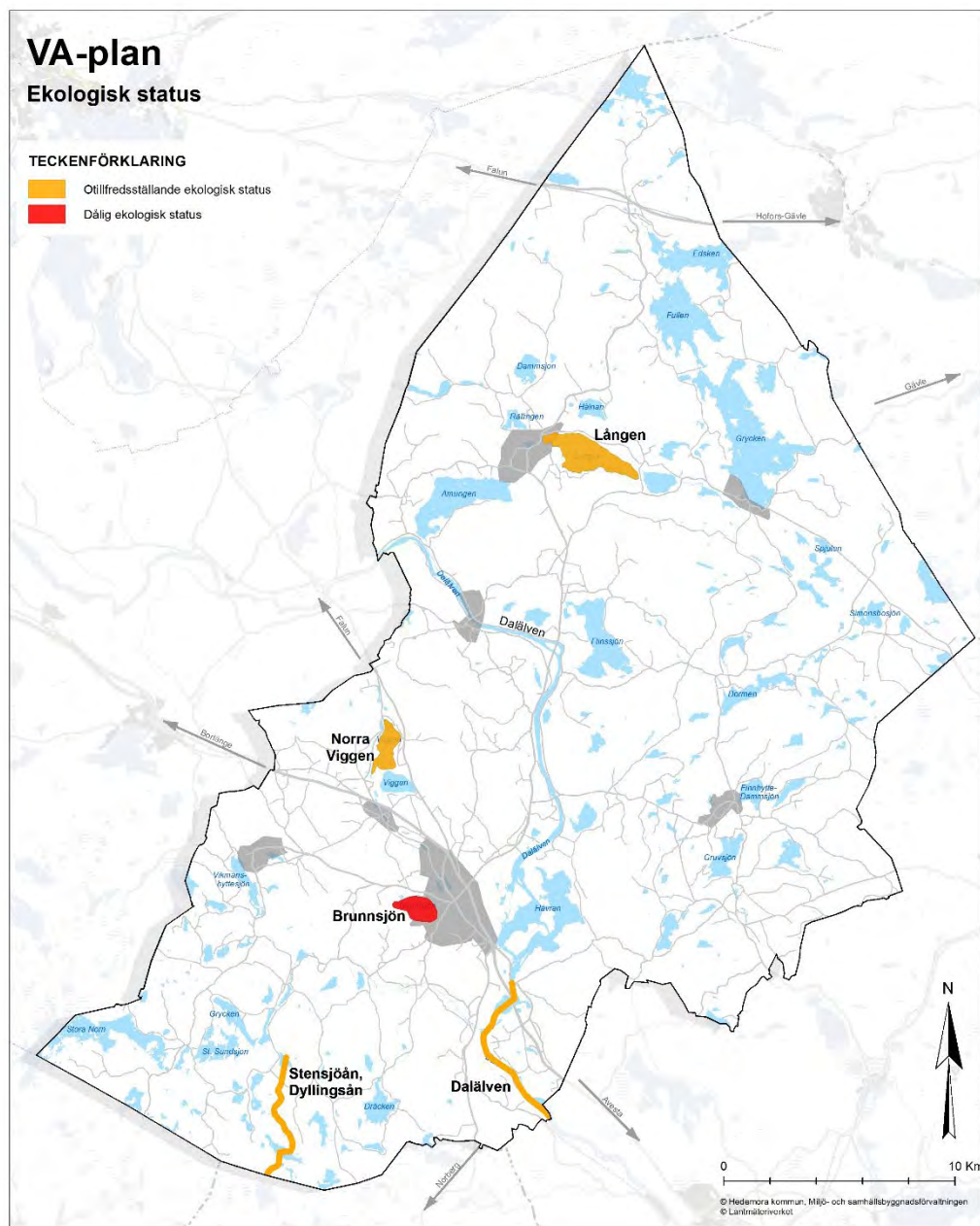
Ekologisk status bedöms utifrån hur växt- och djurliv, vattnets vägar och flöden, struktur på botten och stränder, samt fysikalisk-kemiska förhållandena avviker från vad som betraktas som naturliga förhållanden.

Orsaken till att de flesta ytvatten överlag har måttlig status är framförallt att de är påverkade av fysiska förändringar. Fysiska förändringar kan tex vara rensning för flottning av timmer eller vattenkraftsreglering.

När statusen sänks till följd av näringsämnesbelastning eller dåliga syrgasförhållanden så kan påverkan ha sin orsak i utsläpp från bristfälligt renat avloppsvatten.

Brunnsjön har otillfredsställande ekologisk status och ska åtgärdas. Denna sjö är naturligt övergödd men även påverkad av lantbruk och enskilda avlopp.

Lången, Norra Viggen, Dalälven söder om Hedemora och **Stensjöån/Dyllingsån** har otillfredsställande ekologisk status. I Dalälven respektive Stensjöån/Dyllingsån beror den otillfredsställande statusen främst på att vattendraget är kraftigt påverkat av vandringshinder. Men i Lången och Norra Viggen är syrgasförhållandena dåliga och provtagning av växtplankton visar på näringsrika förhållanden. I Lången och Norra Viggen kan det finnas ett samband mellan utsläpp av bristfälligt renat avloppsvatten och ekologisk status.

Ekologisk status för ytvatten i Hedemora kommun. Övriga ytvatten i kommunen har måttlig eller god ekologisk status.

3.1.3 Grundvatten

Grundvattenresurserna i kommunen har alla god kemisk och god kvantitativ status.

Se vidare kapitel 3.3 Grundvattenresurser.

3.2 Känsliga recipienter

3.2.1 Ytvatten med övergödningsproblematik

I kommunen finns flertalet sjöar med övergödningsproblematik. I dessa ytvatten kan övergödningen ha sin orsak i utsläpp från både jordbruk och bristfälligt renat avloppsvatten.

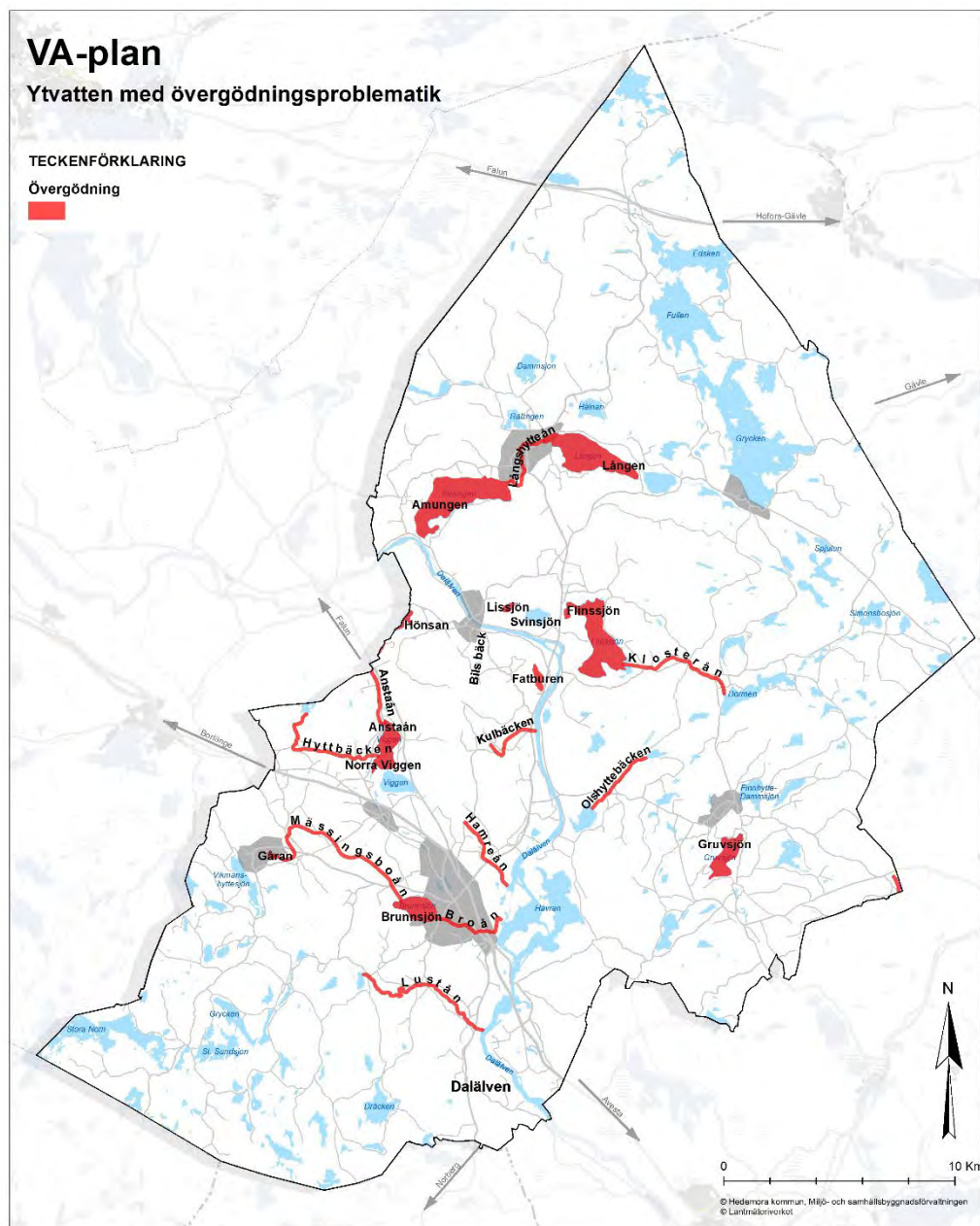
I kommunens mellersta delar, där andelen jordbruksmark är stor, är problemen med övergödning störst. Detta gäller avrinningsområdena **Mässingsboån, Olshyttebäcken, Hamreån, Anstaån, Svinsjön, Bils bäck** och **Kulbäcken**.

Långshytteån, Klosterån och **Lustån** närmast Dalälven är tre stora avrinningsområden som är känsliga för ytterligare fosforbelastning.

Inom de kommunala verksamhetsområdena finns några ytvatten, **Hyttbäcken** vid Pershyttan och **Hamreån** som har övergödningsproblematik.

Bristfälliga avlopp är en av orsakerna till att belastningsutrymmet för fosfor i vissa recipienter överskrids. Längs med Dalälven är andelen fastigheter med bristfälliga eller okända enskilda avlopp hög. Recipienten och det ursprungliga belastningsutrymmet är dock stort i Dalälven.

För att minska näringsläckage till sjöar från åkermarker bör kommunen fortsätta utöva tillsyn vad gäller skyddszoner vid odlad mark intill vatten. Kommunen behöver även fortsätta arbetet med att inventera och ställa krav på att avloppsanläggningarna ska uppfylla dagens krav på rening

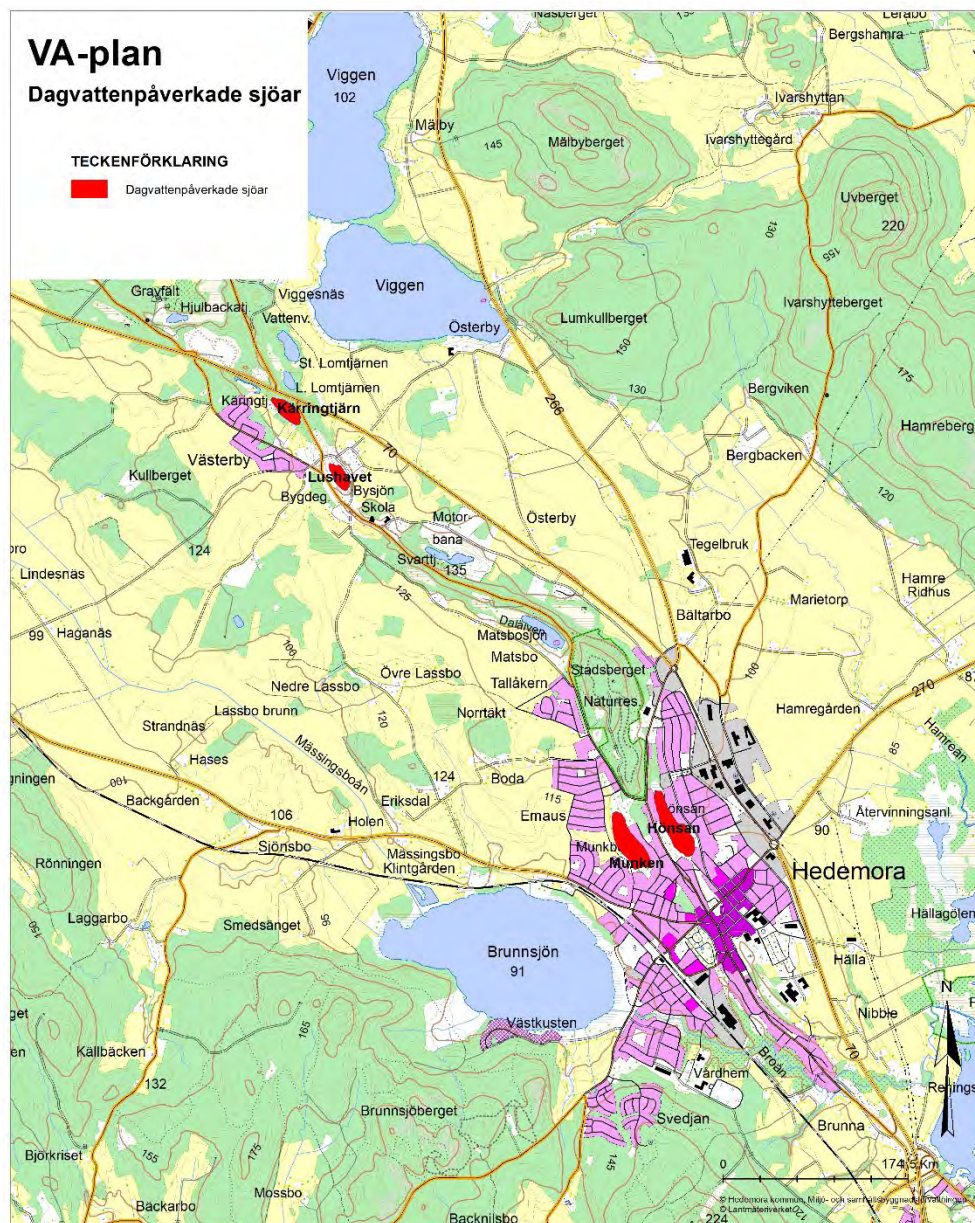

Ytvatten med övergödningsproblematik.

3.2.2 Dagvattenpåverkade sjöar

Åsgropssjöarna i Hedemora tätort, **Hönsan** och **Munkbosjön** saknar såväl tillflöden som utlopp. De har genom sekler påverkats av stadens verksamheter. Dessa sjöar är dock inte klassade som problemsjöar enligt Länsstyrelsen. De påverkas dock av dagvatten.

Även **Käringtjärn** och **Lushavet** bedöms vara påverkade av dagvatten.

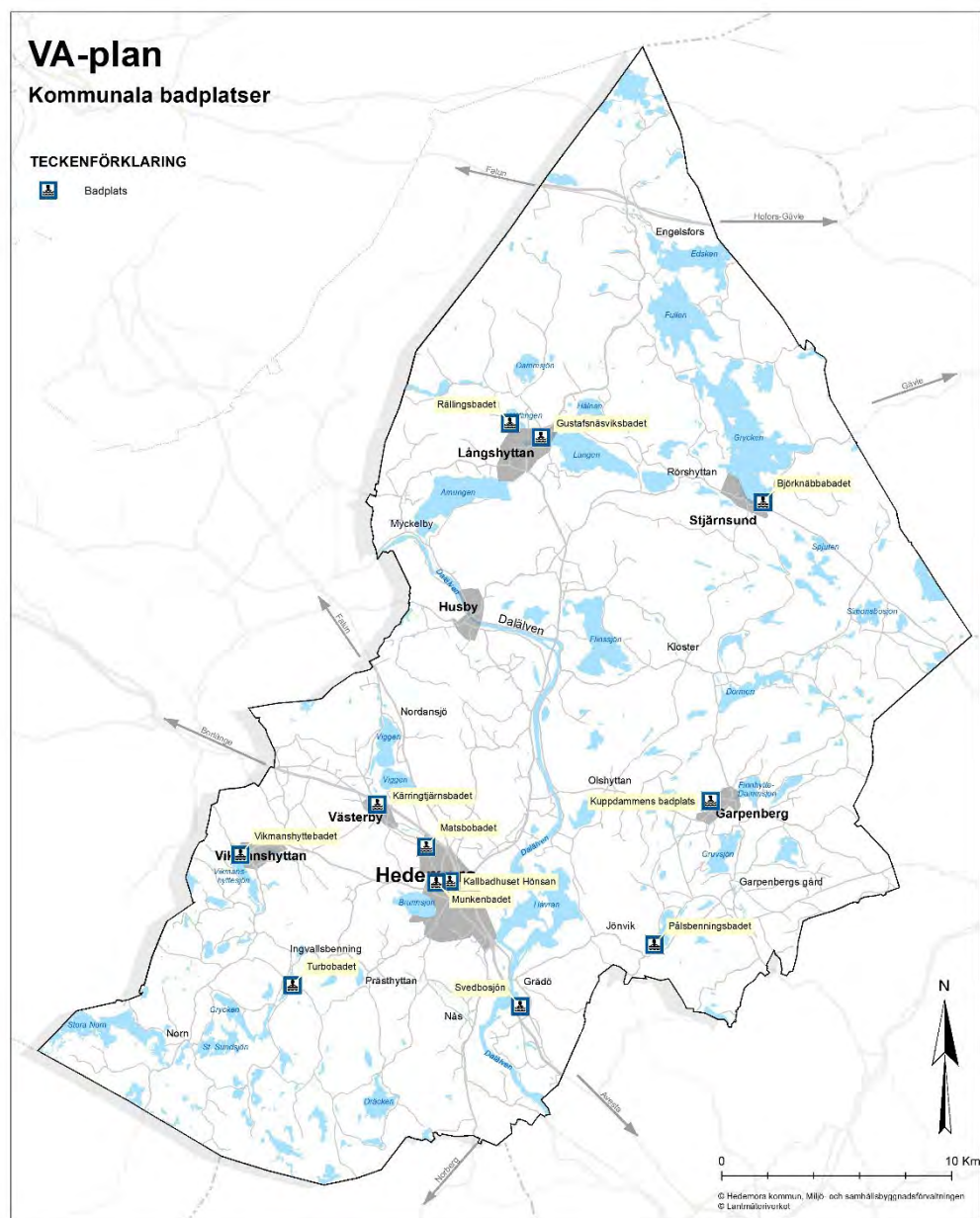

Dagvattenpåverkade sjöar

3.2.3 Kommunal badplatser

Badvattenkvaliteten är utmärkt i Hedemora kommun. Nedan sammanfattas information om sjöar med badplatser i Hedemora kommun.

Information om badplatserna finns även på Havs- och vattenmyndighetens hemsida. www.havochvatten.se/badvatten

Kommunal badplatser i Hedemora kommun.

Badplats	Sjö	Provtagning	Övrigt/Risker
Hönsan - Kallbadhuset	Hönsan	3 ggr/år	
Munkenbadet	Munkbosjön	3 ggr/år	Dagvatten / Bräddavlopp
Matsbobadet	Matsbosjön	3 ggr/år	
Kärringtjärnbadet	Kärringtjärn	3 ggr/år	Dagvatten
Vikmanshyttebadet	Vikmanshyttesjön	3 ggr/år	
Turbobadet	Turbodammen	3 ggr/år	
Svedbosjön	Svedbosjön	3 ggr/år	
Pålsbenningsbadet	Pålsbenningsjön	3 ggr/år	
Kuppdammens badplats	Kuppdammen	3 ggr/år	
Rällingsbadet	Rällingen	3 ggr/år	
Gustavsnäsviksbadet	Västra Lången	3 ggr/år	Dagvatten / Bräddavlopp
Björknäbbabadet	Grycken	3 ggr/år	Bräddavlopp

Riskerna för olägenheter kan minska om information sprids när bräddning skett nära badplatser.

Viktigast är dock att bygga om VA-systemen så att riskerna för bräddning minskar.

3.3 Industriföroreningar och förorenade områden

I Hedemora kommun finns stora förorenade områden i synnerhet förorenade dammar och sjöar i anslutning till gruvdriften i Garpenberg. Idag expanderar gruvan i Garpenberg och ansökningar från andra företag om att undersöka mineralförekomsten i kommunen har gjorts.

I Garpenbergs omnejd har tre förorenade områden, **Gruvsjön**, **Lilla Bredsjömagasinet** och **Ryllshytttemagasinet**, pekats ut där risken för människors hälsa och miljö bedöms som mycket stor.

Hedemora kommun har i översiktsplanen fastställt att den otillfredsställande kemiska statusen för **Finnhytte – Dammsjön** ska åtgärdas. Så länge som gruvdriften pågår sker en rening av det förorenade vatten som gruvdriften bidrar med.

3.4 Grundvattenresurser

Tillgång till dricksvatten är en förutsättning för en hållbar utveckling. Badelundaåsen försörjer stora delar av kommunen med ett dricksvatten av god kvalitet. Badelundaåsen är kommunens viktigaste grundvattenresurs och en ovärderlig resurs. Hela åsens sträckning bör uppmärksammas som en framtida resurs i den kommunala planeringen. Outnyttjade delar kan bli aktuella i framtiden om de nuvarande vattentäkterna slås ut. Det gäller även för samhällen som inte ligger i direkt anslutning till Badelundaåsen.

Grundvattentillgångarna i Hedemora kommun är goda genom Badelundaåsen som försörjer ett stort antal av de invånare som har tillgång till kommunalt vatten, men även i Svärdsjöåsen är tillgångarna goda. Övriga kommunala grundvattenuttag kommer från mindre grundvattenmagasin eller bergborrade brunnar.

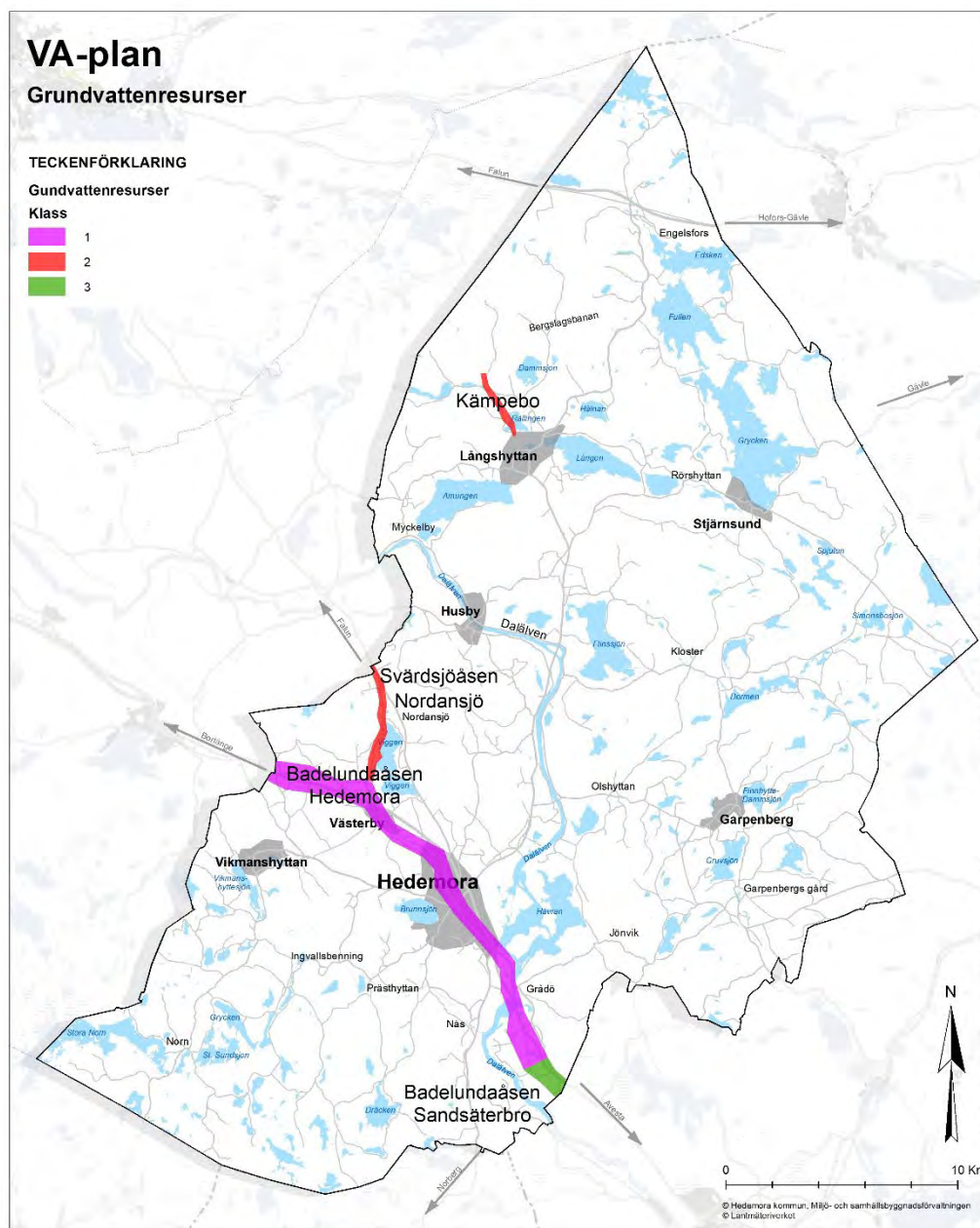
För enstaka hushåll och de gemensamma enskilda vattentäkterna tas vatten främst från bergborrade brunnar.

Enligt *Länsstyrelsens rapport 2012:02 "Vattenförsörjningen i Hedemorakommun"* har vattenförsörjningsintressena i kommunen delats in i tre klasser.

Klass 1 innebär en viktig och skyddsvärd grundvattenförekomst av regionalt intresse. Med regionalt intresse menas att även angränsande kommuner kan ha intresse av grundvattenförekomsten. **Badelundaåsen** är av regionalt intresse. Hedemora, Vikmanshyttan och Grådö får sitt vatten från Badelundaåsen. Betydelsen för alternativa uttag är också stor om någon vattentäkt blir utslagen. Att Badelundaåsen i framtiden även är intressant för uttag av andra kommuner kan inte uteslutas.

Klass 2 innebär en viktig och skyddsvärd grundvattenförekomst av kommunalt intresse. **Svärdsjöåsen** samt grundvattenmagasinet vid **Kämpbo** är av kommunalt intresse. Nordansjös vattentäkt ligger vid Svärdsjöåsen. Svärdsjöåsen och Badelundaåsen saknar normalt direktkontakt med varandra varför Svärdsjöåsen är intressant för reservvattenförsörjning till Badelundaåsens vattentäkter. Kämpbo försörjer Långshyttan.

Klass 3 innebär en övrig grundvattenförekomst. Den del av **Badelundaåsen** som kallas **Sandsätersbro** klassas som övrig grundvattenförekomst, främst då möjligheten till större grundvattenuttag vid denna lokalisering bedömts som begränsad.

Grundvattenresurser i Hedemora kommun

3.5 Vattenskyddsområden

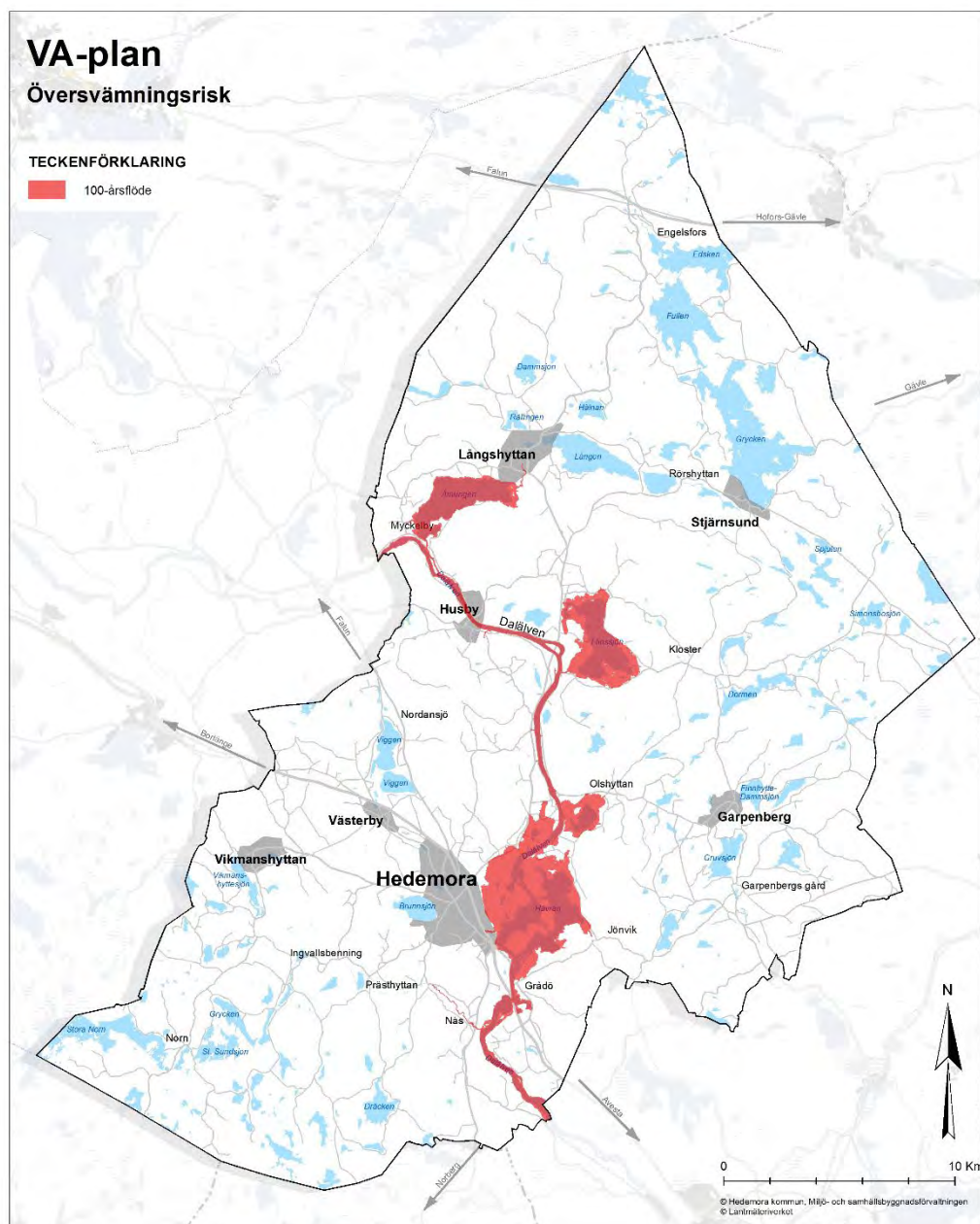
I Hedemora kommun finns idag sju vattenskyddsområden för vattentäkterna i **Hedemora, Viggensnäs, Långshyttan, Garpenbergs Gård, Stjärnsund, Smedby (Husby) och Nordansjö**. Arbete med att ta fram vattenskyddsområden pågår i **Intrånget** och **Vikbyn**. Vattenskyddsområde saknas i Garpenberg.

I **Garpenberg** ligger vattentäktens tillrinningsområde inom områden som är förorenade och påverkade av gruvdriften att det bedömts omöjligt att upprätta ett vattenskyddsområde.

Vad gäller de enskilda större gemensamma vattentäkterna i kommunen, totalt ca 20 st., så finns lokala föreskrifter framtagna för en av täkterna. Det finns ett behov av att ta fram fler föreskrifter för åtminstone några av de större enskilda gemensamma vattentäkterna.

3.6 Översvämningsrisker

Delar av Hedemora ligger inom riskzon för översvämning. På nedanstående karta visas de områden som riskerar bli översvämmade vid ett 100-årsflöde.

Översvämningsrisk vid 100-årsflöde för Dalälven

Översvämningskarteringen som SMHI har utfört avser enbart naturliga flöden, det vill säga inte flöden uppkomna genom dammbrott eller isdämningar. Karteringen är översiktlig och tar inte hänsyn till invallningar eller vägbankar. Karteringen avser dels 100-

årsflöde, dels beräknat högsta flöde enligt Flödeskommitténs riktlinjer för dimensionering av dammar.

Det finns ett behov av att översvämningskartera samtliga större vattendrag i hela Hedemora kommun, inte bara Dalälven.

I områden med stor risk för översvämning bör ingen bebyggelse tillkomma förutom enkla byggnader som exempelvis garage och uthus. Riskbedömningen görs utifrån samhällsnytta, risk för människors hälsa och säkerhet och ekonomisk skada.

Ytor för omhändertagande av stora mängder dagvatten vid översvämningar samt vid kraftiga regn bör planläggas.

Avloppsanläggningar inom riskzon för översvämning är bl.a Brunna reningsverk. Även avloppsledningar och pumpstationer längs med Broån, vid Brunnsjön samt i Grådö riskerar översvämmas.

Smedby vattenverk riskerar att påverkas vid översvämning. Invallning har funnits och planeras att återställas.

Ett grundläggande problem är att regleringen av Dalälven är fastställd så att bl.a Brunna reningsverk kommer att kunna översvämmas inom ramen för vattendomen. Det finns ett behov av att initiera samtal på högre nivå kring dagens reglering av Dalälven.

Vissa enskilda avlopp ligger inom områden där det föreligger risk för ras och skred. Hur dessa avlopp hanteras bedöms från fall till fall.

Ökade nederbörds mängder ökar också risken för utlakning från förorenade områden som inom tillrinningsområden till vattentäkter kan påverka råvattenkvaliteten negativt.

4 Framtida utveckling

4.1 Befolkning

Befolkningen i Hedemora kommun uppgick år 2016 till ca 15 460 invånare, varav hälften bor i centralorten Hedemora och 3000 i landsbygdens tre större bruks- eller gruvorter Långshyttan, Vikmanshyttan och Garpenberg. Resterande är bosatta på landsbygden och i kommunens många byar.

I Hedemora tätort bor idag ca 7500 invånare och ett utvecklingsmål är att nå över 8000 invånare kring 2025.

4.2 Bebyggelse

4.2.1 Hedemoras översiktsplan

Översiktsplanens syfte är att skapa förutsättningar för långsiktiga hållbara lösningar för Hedemora utifrån en helhetssyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer.

Avsikten är att en genomtänkt och medveten planering kring den fysiska miljön där bebyggelse, infrastruktur, natur, kultur samt omsorg och service ska göra det lätt att välja Hedemora som bostadsort.

4.2.2 Befintlig bebyggelse

Hedemora kommun har en stor geografisk area som innefattar Dalarnas äldsta stad och ytterligare fem tätorter. Hedemora stad karaktäriseras av en tät bebyggelsestruktur. I kommunens övriga tätorter; de tre större Långshyttan, Vikmanshyttan, Garpenberg samt i de två mindre Stjärnsund och Husby, har gruvverksamhet samt jord- och skogsbruk satt sin prägel.

Dagens bostadsbestånd i Hedemora kännetecknas av en tilltagande bostadsbrist som berör flertalet bostadssektorer. Det är stor efterfrågan på bostäder i Hedemora kommun, både på villor och på lägenheter, men främst på villor i Hedemora tätort samt tätortsnära byar. Tomtberedskap och intresse för byggande finns.

4.2.3 Planerad bebyggelse

Framtida bostadsbebyggelse bör tillkomma inom ramen för stadens nuvarande gränser genom förtätning, komplettering eller ersättning av befintlig bebyggelse.

I kommunen har fem orter utöver Hedemora stad pekats ut som prioriterade; Vikmanshyttan, Garpenberg, Långshyttan, Husby och Stjärnsund.

Ny bebyggelse utanför tätorten avses i första hand koncentreras till befintliga bostadsbebyggelsegrupper på ett sätt så att utvecklingsorterna förtätas. Nybyggnation ska ske i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur för att öka möjligheten till service, kollektivtrafik, samordning av vatten och avlopp med mera. Utvecklingsstråken ska verka för att binda samman de prioriterade utvecklingsorterna.

I översiktsplanen finns målet att nya planerade bostads- och arbetsplatsområden ska anslutas till kommunalt VA, placeras, utformas och anpassas till stads- och landskapsbilden.

Utifrån ett VA-perspektiv så gäller följande för nybebyggelse:

- Anslutning till kommunalt VA där så är möjligt.
- Gemensamma VA-lösningar eftersträvas som enskild lösning i första hand.
- Utanför verksamhetsområde för VA ska bygglov/förhandsbesked bedömas restriktivt om VA-problem kan uppstå.
- Vattendirektivet ska uppfyllas vid all planläggning och byggande.
- Dricksvattenförekomsternas skyddsbehov ska alltid beaktas.
- Ytor ska avsätta för dagvattenhantering vid planläggning
- Dagvatten ska tas omhand och renas på ett hållbart sätt.

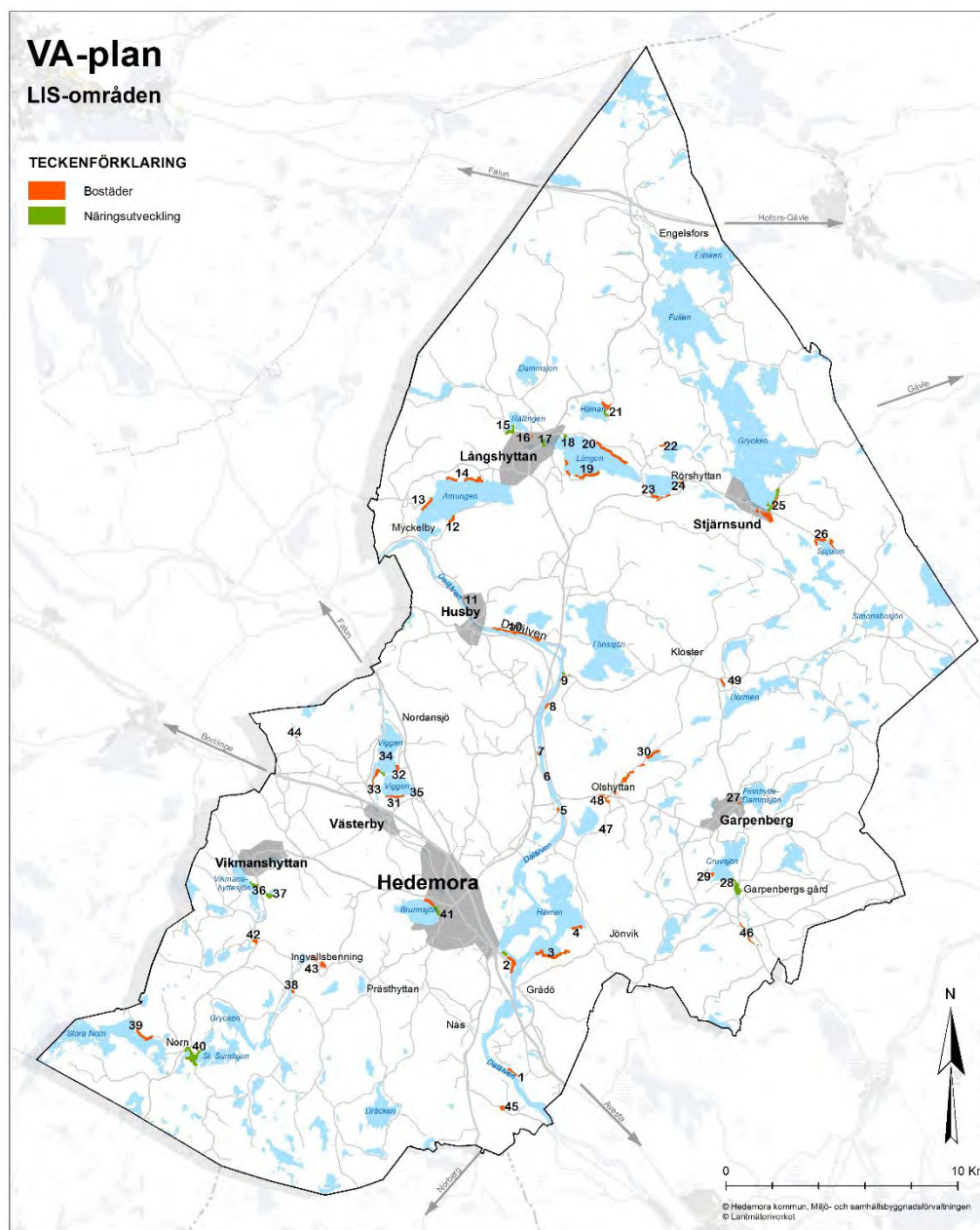
4.2.4 LIS-områden

Vad gäller så kallade LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära områden) har dessa utpekats på ett antal platser i kommunen. Se karta nedan. Förslaget till LIS-områden kan komma att behöva revideras efter att naturvärdesinventeringar är genomförda.

Genom att peka ut LIS-områden utökas möjligheten till attraktiva boenden i strandnära lägen, vilket kan skapa förutsättningar till befolkningstillväxt. Inom dessa finns ökad möjlighet att få dispens från eller upphäva strandskyddet.

Bl. a har följande tagits hänsyn till vid val av lämpliga LIS-områden.

- Restriktivitet i och i närhet av vattenskyddsområden.
- Goda möjligheter till acceptabla avlopp (antingen finns goda möjligheter att anlägga enskilda avloppsanläggningar eller så finns närhet till kommunalt VA)
- Tätortsnära stränder och badplatser värdefulla för friluftslivet har pekats ut restriktivt
- Nya områden undviks i lägen med hög risk för skred och översvämning (100-årsflöde).

Föreslagna LIS-områden i Hedemora kommun.

Nedan sammanfattas planerad VA-lösning för de föreslagna LIS-områdena.

	LIS-område	Skyddsnivå	Enskild VA-försörjning	Kommunal VA-försörjning
1	Norra Moren	Normal	X	
2	Backa	Hög, nära vattentäkt		X
3	Rensboviken	Normal	X	
4	Uvberget	Normal	X	
5	Viksbro	Normal	X	
6	Vikänget	Normal	X	
7	Brusbo	Normal	X	
8	Ekevallen	Normal	X	
9	Brovall	Normal	X	
10	Sundfiske	Normal	X	
11	Amungens utlopp, Norra Smedby	Normal	X	
12	Berga Starknäs	Hög, vattenskyddzon	X	
13	Storhagen	Hög, vattenskyddzon	X	
14	Vassbäcken	Hög, vattenskyddzon	X	
15	Rällingen	Hög, vattenskyddzon	X	
16	Lillforsån	Normal		X
17	Långens västra strand	Hög, vattenskyddzon		X
18	Nordviken	Hög, vattenskyddzon		X
19	Knutsvik och Bergsveden	Hög, vattenskyddzon	X	
20	Långsåsen	Hög, vattenskyddzon	X	
21	Hålnan	Normal	X	
22	Hällsjön	Normal	X	
23	Bysjön	Hög, vattenskyddzon	X	
24	Rörshyttan	Hög, vattenskyddzon	X	
25	Stjärnsund, Sandvika och Klarängarna	Normal		X
26	Spjuten	Normal	X	
27	Norra Finnhyttan	Normal		X
28	Hässhyttan, Garpenbergs herrgård	Normal	X	
29	Vaktarbo	Normal	X	
30	Vikhyttan	Normal	X	
31	Södra Viggen	Hög		X
32	Mälby	Hög		X
33	Viggesnäs	Hög	X	
34	Viggens allmänningar 1		X	
35	Viggens allmänningar 2			X
36	Vikmanshyttesjön		X	
37	Kartjärnen	Normal	X	
38	Skråköping			X
39	Stora Norn	Normal	X	
40	Norns bruk		X	
41	Brunnsjön			X
42	Nyhyttan	Normal	X	
43	Ingvallsbenning	Normal		X
44	Königshyttan	Normal	X	
45	Ängsberg, vid Sjulsbo klint	Normal	X	
46	Brattfors och Persbo	Normal	X	
47	Trollbo	Normal	X	
48	Olshyttan	Normal	X	
49	Dormsjö	Normal	X	

4.3 VA-försörjning utanför verksamhetsområde

Där det finns eller planeras bebyggelse i ett större sammanhang, har kommunen skyldighet i enlighet med § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster att anordna allmänna vatten- och avloppslösningar.

Regeringen har i utredningen om hållbara vattentjänster (SOU 2018:34) föreslagit en rad åtgärder som kan komma att påverka VA-planeringen och tillämpningen av § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster i framtiden. Åtgärderna fokuserar på olika vägar till hållbara tjänster. Syftet är bl.a att det ska bli flexiblere för kommunerna när den ska tillämpa §6. Föreslagna åtgärder är bl.a

- att kommunerna ska lägga ett större fokus på att utreda om det finns andra sätt än att upprätta en allmän va-anläggning för att uppnå motsvarande skydd för människors hälsa och miljö.
- lagkrav på att VA-plan ska tas fram samt att denna ska lämnas ut på samråd.
- effektivisering av tillsyn samt ökning av fastighetsägarens incitament att åtgärda sina bristfälliga avlopp genom krav på att upprätta en avloppsdeklaration
- förbättrad och även centraliserad avloppsrådgivning genom Havs- och vattenmyndigheten och Konsumentverket
- tydligare regler för små avlopp för Havs- och vattenmyndigheten som ges föreskriftsrätt samt ökat ansvar för tillsyn vad gäller små avloppsanläggningar dimensionerade för högst 200 pe
- nyttjande av avfallstaxan som styrmedel mot fler kretsloppsanpassade anläggningar

Allteftersom tillsyn och inventeringar genomförs av enskilda avlopp i Hedemora kommun kommer krav ställas på att dessa uppfyller gällande krav och lagstiftning.

För de enskilda gemensamma dricksvattentäkterna kommer det att eftersträvas att samtliga uppfyller de lagkrav som gäller enligt Livsmedelsverkets föreskrifter.

4.4 VA-försörjning inom verksamhetsområde

4.4.1 Reningsverk

Nya och förändrade krav samt att reningsverkens byggnader och processer kontinuerligt behöver ses över, kan innebära omfattande ombyggnation.

I framtiden kan krav, till exempel på rening av kväve, läkemedel och mikroplatser, energieffektivisering och återföring av näringsämnen i kretsloppet bli aktuella i Hedemora.

Statens offentliga utredningar SOU 2016:32 har tagit fram ett antal lagförändringsförslag in den s.k *Dricksvattenutredningen* som även kan komma att påverka nu gällande lagstiftning för reningsverkens verksamhet.

Dricksvattenutredningen föreslår bl.a följande:

- Utredning av förnyelsebehov hos reningsanläggningar
- Utredning av förekomst av bräddning
- Förbättrad mellankommunal samverkan

Frågan om återföring av näringsämnen, förutom fosfor, kan dock påverkas av regeringens förslag om förbud mot slamspridning. Regeringen har i juli 2018 tillsatt en utredning för att dels föreslå ett förbud mot att sprida avloppsslam och dels införa krav på att fosfor ska återvinnas ur avloppsslam.

4.4.2 Vattenverk

Nya krav från Livsmedelsverket på dricksvattenkvalitet kan medföra nya krav på bland annat vattenrening, vilket kan medföra krav på ombyggnation av vattenverk. Även förändrad råvattenkvalitet påverkar vilken behandling som krävs.

Krav på tillstånd för vattenuttag (vattendom) vid kommunala vattentäkter kan också bli aktuellt i framtiden.

Statens offentliga utredningar SOU 2016:32 har tagit fram ett antal lagförändringsförslag i den så kallade Dricksvattenutredningen som även kan komma att påverka gällande lagstiftning för vattenverkens verksamhet.

- Krav på vattenskyddsområden för alla större allmänna vattentäkter
- Förstärkt tillsyn av vattenskyddsområden
- Förbättrad kontroll av dricksvattenanläggningar
- Krav på undersökning av råvatten
- Ökat fokus på krisberedskapsfrågor
- Utökade insatser för förnyelse och underhåll inklusive krav på att förnyelse- och underhållsplaner finns som stöd för ekonomistyrning och taxesättning
- Förbättrad mellankommunal samverkan

Begreppet redundans är numera vanligt förekommande i VA-branschen, vilket i praktiken innebär att viktiga systemdelar dubblas (ex. ledningar, pumpar, ställverk) eller att reservutrustning/reservvatten byggs ut så att ett haveri inte ska påverka leveransen av dricksvatten. Trenden är att fokus på risk, säkerhet och beredskap i VA-verksamheten håller i sig. Fortsatt utveckling av verktyg och modeller för att identifiera och värdera risker pågår.

Från att tidigare ha kontrollerat råvattenstatus utifrån gränsvärden bygger framtida råvattenskydd på att prioriterade risker åtgärdas.

4.4.3 Ledningsnät

Det finns, inom verksamhetsområdet, ett behov av att årligen systematiskt förnya ledningsnätet (vatten och spillvatten). Behovet av förnyelse bedöms accelerera i framtiden. En översiktlig förnyelseplan ska tas fram.

Även nya krav kan i framtiden påverka behovet av förnyelse och därmed förnyelsetakten. Krav på beskrivning av ledningsnätets status gäller fr.o.m 2018 i framtida miljörapportering.

Dricksvattenutredningen föreslår bl.a följande: Utökade insatser för förnyelse och underhåll inklusive att förnyelse- och underhållsplaner finns som stöd för ekonomistyrning och taxesättning

4.4.4 Dagvatten

Klimatförändringar och ökade nederbördsmängder (bland annat fler intensiva lokala regn) kan komma att innebära nya krav på dimensionering av ledningsnätet för att inte dramatiskt öka antalet översvämningar i tätbebyggda områden. '

Eventuellt kan ny lagstiftning och vägledande domar ställa krav på att dagens dagvattensystem måste byggas ut och förstärkas. Även nya och större krav på rening av dagvatten från tätorter kan göra att dagvattensystemet måste utvecklas.

Vad gäller dagvatten föreslår utredningen om hållbara vattentjänster att kommunerna behöver göra skyfallskarteringar och bedöma hur en ökad belastning på de allmänna anläggningarna ska hanteras och hur omhändertagandet ska finansieras.

Ansvarsfrågorna och lagstiftningen för dagvattenhantering är inte tydliga, och trots flera utredningar (Klimatanpassningsutredningen 2017, Hållbara vattentjänster 2018) finns ännu inga konkreta förslag på hur det ska lösas. Några ändringar har genomförts i PBL (2018-08-01); i översiktsplanen ska det nu framgå kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade.

5 Tekniska förutsättningar

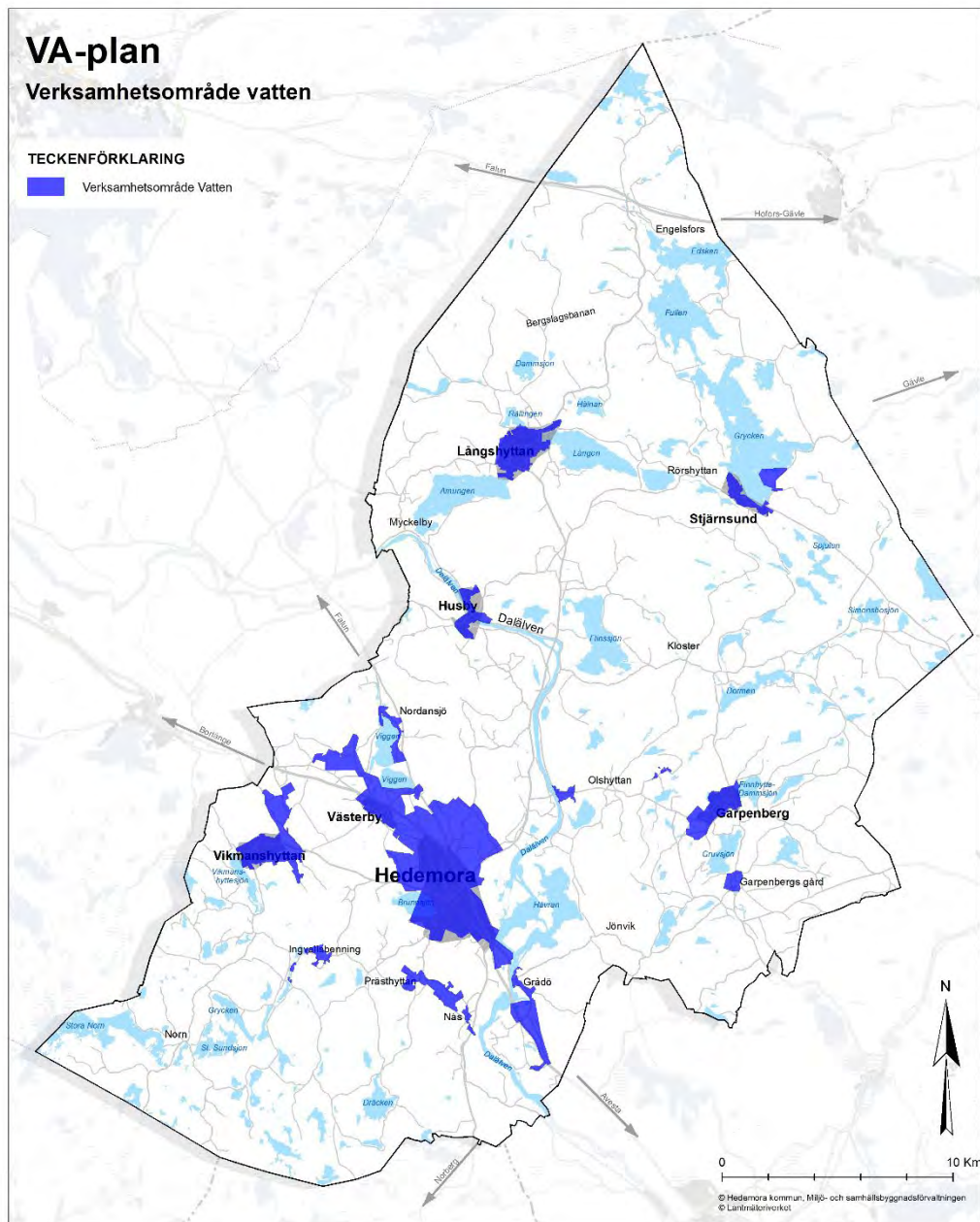
5.1 Inom kommunalt verksamhetsområde

5.1.1 Vattenförsörjning

Ca 76 % av Hedemora kommuns befolkning försörjs via 10 kommunala vattentäkter och 11 kommunala vattenverk. Grådö försörjs från Grådö Mejeris vattentäkt. Övriga och flertalet fritidshus har enskilt vatten genom enskilda brunnar eller gemensamma vattentäkter.

Badelundaåsen försörjer stora delar av invånarna i kommunen med dricksvatten av god kvalitet. Det finns två kommunala vattentäkter som tar sitt vatten från Badelundaåsen samt några privata varav Grådö är den största.

De kommunala verksamhetsområdena för vatten redovisas på nedanstående karta.

Kommunala verksamhetsområden för dricksvatten i Hedemora kommun.

Garpenbergs vattenförsörjning begränsas idag till följd av de förorenade områdena inom vattentäckernas tillrinningsområden. En av Garpenbergs vattentäcker Getbo ligger inom riskzon för översvämning vid dammbrott av något av Bolidens gruvavfallsupplag. Att ta fram ett vattenskyddsområde har visat sig omöjligt. En vattentäkt som delvis klarar av att försörja Garpenberg finns i Intrånget. Fler brunnar i Intrånget kan anläggas om Getbo behöver läggas ner pga utökad gruvdrift eller påverkan av föroreningar orsakade av gruvdriften.

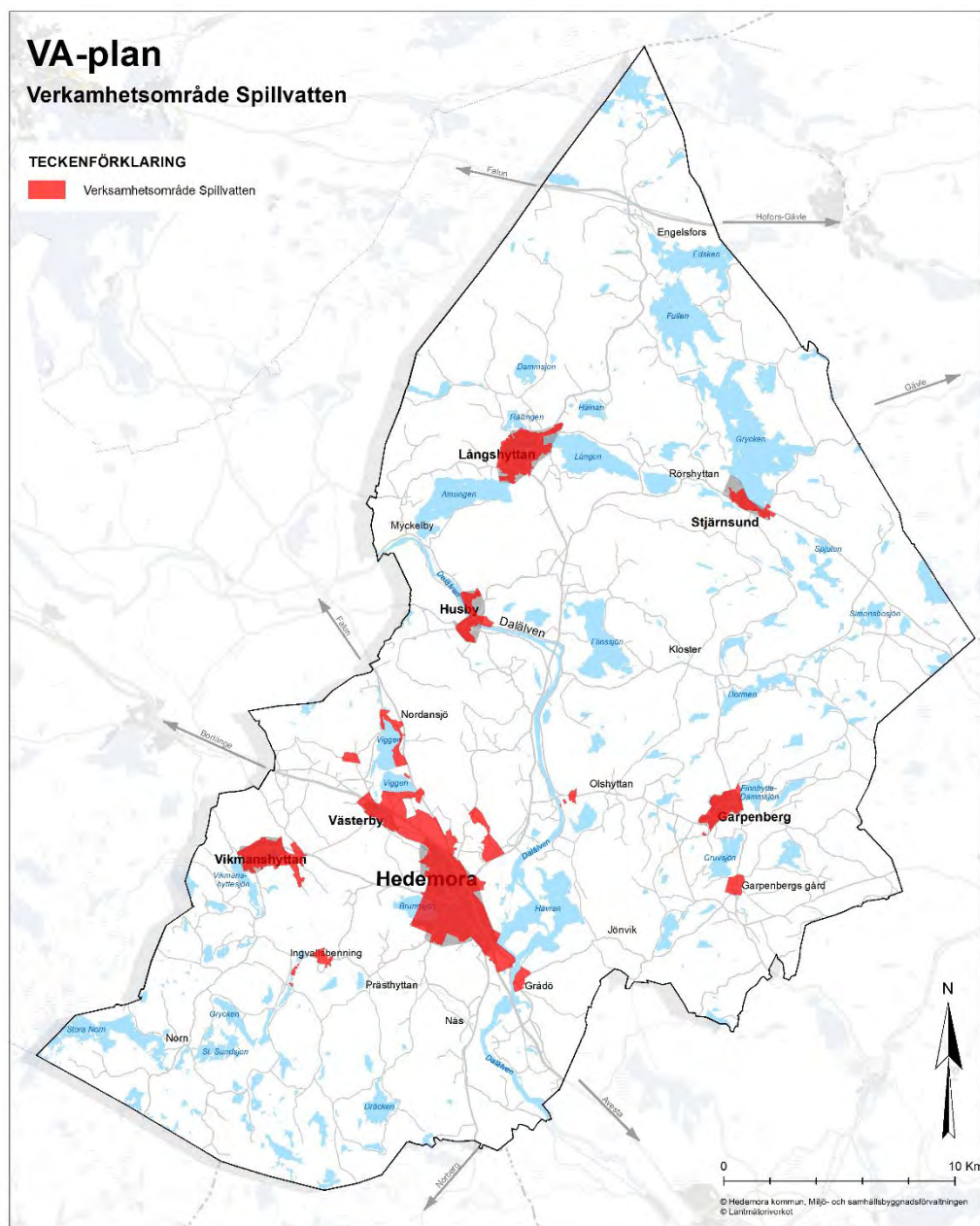
5.1.2 Avloppsförsörjning

Ca 72 % av Hedemoras befolkning är anslutna till kommunala avloppsreningsverk.

Kommunen driver 8 st reningsverk, Brunna ARV, Långshyttans ARV, Vikmanshyttans ARV, Garpenbergs ARV, Smedby ARV, Nordansjö ARV, Stjärnsunds ARV och Ingvallsbennings ARV.

Samtliga reningsverk fungera bra men är gamla och slitna och behöver renoveras. Arbete pågår med att installera eller förbättra driftövervakningen av samtliga verk.

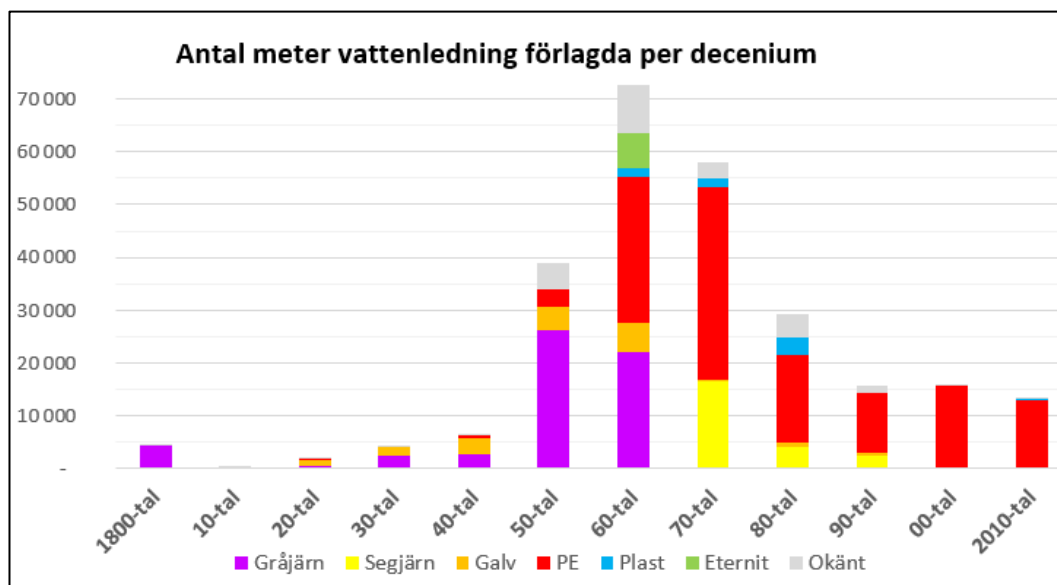
De kommunala verksamhetsområdena för avlopp sammanfaller i stora drag med verksamhetsområdena för vatten. Se nedan karta.

Kommunala verksamhetsområden för spillvatten i Hedemora kommun.

5.1.3 Ledningsnät

Inom Hedemora kommun består det kommunala huvudledningsnätet av 213 km spillvattenledningar med 41 tillhörande pumpstationer, 261 km vattenledningar och 90 km dagvattenledningar.

Åldersfördelning och materialfördelning över vattenledningarna i Hedemora Kommun.

Stora delar av vatten- och avloppsanläggningarna i Hedemora kommun byggdes under perioden 1960-1980, med en markant kulmen under 1970-talet. Statistiken utgår i dagsläget från ledningar inlagda i Geosecma där 70% av ledningarna har anläggningsår inlagd. Statistiken kommer att kompletteras med ledningarnas ålder allteftersom.

Ledningsnätet är inlagda i kartsystemet Geosecma. I systemet registreras driftstörningar såsom läckor och avloppsstopp för att kunna göra en bedömning av vilka ledningssträckor som har mest problem vid prioritering av åtgärder.

Stora delar av ledningsnätet är gammalt och i stort behov av renovering. Hedemora Energi har 2016-2020 arbetat med att ta fram en Förnyelseplan för VA-ledningsnätet. Förnyelsetakten har alltid varit låg vilket innebär att ledningsnätets status kontinuerligt försämras med ökat antal läckor och driftstörningar som följd.

Med hjälp av Svenskt Vattens excelmodell har behovet av ledningsförnyelse i Hedemora Kommun beräknats. Årligen behöver 2 300 m vattenledningar och 2 200 m spillvattenledningar förnyas för att inte få ytterligare försämrade status på ledningsnätet. Detta innebär att förnyelsetakten behöver mer än dubblas mot idag till en årlig kostnad om ca 17 400 000 kr/år.

Under framtagandet av förnyelseplanen har ledningsnätet kartlagts med avseende på ålder, material, dimension och status. En åtgärdsplan har tagits fram, där de

ledningssträckor som är i störst behov av renovering har prioriterats. Denna åtgärdsplan kommer att revideras årligen och ligga till grund för budget och verksamhetsplanering.

Även underhållsåtgärder såsom underhållsspolning och piggnig (rensning) av ledningar samt rotskärning av ledningar behöver utökas. Ökad filmning för att skapa planerade åtgärder samt mer undersökande arbete såsom utredning av ledningsnätets status, systematisk läcksökning och utredning av felkopplat dagvatten behöves.

En stor del av inkommande vatten till reningsverken är ovidkommande vatten, dvs inte spillvatten. Felkopplingar på fastigheter och inläckage i gamla ledningar innebär att stora mängder tillskottsvatten (dagvatten, dräneringsvatten) når reningsverken. Arbetet med att minska andelen ovidkommande vatten pågår genom ledningsförnyelse. Utöver renovering av ledningsnät krävs bortkoppling av felkopplat dagvatten för att minska mängden ovidkommande vatten till reningsverken och att sträva efter lokalt omhändertagande av dagvatten i möjligaste mån.

5.1.4 Dagvatten

Dagvatten är avrinnande regn och smältvatten som hindras från att infiltrera i marken på grund av hårdgjorda ytor. Traditionellt hanteras dagvatten genom snabb avledning via ledningar och diken till recipienter. Detta medför att stora mängder föroreningar transporteras till sjöar och vattendrag. En snabb avledning ställer dessutom stora krav på ledningssystemen. När ledningarna blir överbelastade blir följden översvämning och bräddning.

Enligt Lagen om allmänna vattentjänster bör särskilda verksamhetsområden för VA och dagvatten upprättas inom vilka kommunen svarar för hanteringen och avledningen.

Alternativ till att avleda dagvattnet är att anordna en LOD-lösning (Lokalt omhändertagande av Dagvatten). Detta innebär att dagvattnet tas omhand om på plats och används för bevattning eller infiltreras i marken på den egna fastigheten. Man kan också leda det på ytan till annan genomsläpplig mark.

Klimatförändringarna innebär att vi i Dalarna kommer att få mer nederbörd årligen, intensivare regn och att större del av nederbörden faller som regn.

Klimatförändringar och ökade nederbördsmängder (bland annat fler intensiva lokala regn) kan komma att innebära nya krav på dimensionering av ledningsnätet för att inte dramatiskt öka antalet översvämningar i tätbebyggda områden.

I Hedemora kommun finns ännu inga fastställda verksamhetsområden.

På nedanstående orter finns dagvattenledningar utbyggt till viss del. Merparten av dagvattnet avleds dock i spillvattenledningar eller omhändertas lokalt. Det sker i dagsläget ingen systematisk utbyggnad av dagvattnet men alla renoveringar samt nyanslutningar utreds behovet av dagvattenavledning.

Ort

Andel av spillnätet som är separerat

31(52)

RAPPORT

VA-PAN HEDEMORA KOMMUN

Brunna (Hedemora)	41%
Garpenberg	9%
Långshyttan	27%
Smedby	10%
Vikmanshyttan	32%

Där dagvatten har byggts ut under de senare åren har fastighetsägare informerats om att de ska koppla på dagvattenledningen istället för spillvattenledningen. Trots detta är det fortfarande många fastigheter påkopplade på spillvattennätet. Hedemora Energi AB önskar att se över hur en påkopplingskampanj kan utformas för att sanera spillvattennätet från ovidkommande dagvattenpåkopplingar.

Belastningen på dagvattensystemet i Hedemora ökar. Då fler hårdgjorda ytor kopplas till befintliga ledningar samtidigt som regnintensiteten ökar räcker inte ledningarnas kapacitet för att avleda dagvattnet vilket leder till översvämningar på gator och mark samt källaröversvämningar. 2019 anlades de första större fördröjningsmagasinet i Hedemora. Ett mindre fördröjningsmagasin fanns sedan tidigare på en utloppsledning i Västerby. Ytterligare fördröjningsmagasin och anläggningar för rening av förorenat dagvatten kommer att behöva anläggas framöver.

2018 etablerades en förvaltningsövergripande dagvattengrupp där representanter från plan, miljö, gata, VA och bygg finns representerade. VA är sammankallande i gruppen som har träffar var annan månad. Gruppens huvudfokus är initialt att kartlägga dagvattensystemet, problemområden samt åtgärdsbehov och därefter att gemensamt ta fram en dagvattenstrategi / dagvattenplan.

Dagvatten bör i första hand omhändertas lokalt där detta är möjligt och i andra hand avledas i separata ledningar där det är möjligt. För nyanslutning av fastigheter och hårdgjorda ytor bör en bedömning göras av hur stort flöde ledningsnätet kan ta emot. I vissa fall kan det komma att bli krav på fördröjning av dagvattnet innan fastigheten kan koppla på det kommunala ledningsnätet.

Det finns i dagsläget ingen dagvattentaxa fastställd inom Hedemora Kommun för de fastighetsägare som är anslutna till dagvattennätet. Inte heller debiteras de fastighetsägare för det dagvatten som avleds i spillvattenledningarna. Vägghållare betalar ingen avgift för avledandet av dagvattnet, utan större delen av kostnaden för dagvattenhanteringen läggs idag på VA-kollektivet. Normalt brukar ca 4 % av VA-kollektivets intäkter komma från vägghållare. Idag sker endast en mindre kostnadstäckning genom ett samverkansavtal mellan Hedemora Energi AB och Hedemora kommun.

5.2 Utanför kommunalt verksamhetsområde

5.2.1 Enskilda vatten- och avloppsanläggningar

Enskilda dricksvattenbrunnar

16 % av Hedemoras befolkning får dricksvatten från egna brunnar. Totalt finns ca 900 enskilda brunnar i kommunen.

Olägenhet för människors hälsa kan vara brist på dricksvatten, förorenat dricksvatten och lukt.

Både grävda och bergborrade brunnar är vanligt förekommande. Enligt Sveriges Geologiska Undersökning och Livsmedelsverket är det vanligt att enskilda dricksvattenbrunnar i landet inte uppfyller gällande riktvärden. Detta gäller även en del dricksvattenbrunnar i Hedemora kommun. Enskilt dricksvatten har ofta kvalitetsbrister.

Vad gäller dricksvattenkvaliteten i de enskilda brunnarna i Hedemora kommun så har omkring en tredjedel otillfredsställande kvalitet. Problematik förekommer med järn, mangan, fluorid, kväveföreningar, vägsalt, tungmetaller, uran, radon och bekämpningsmedel.

Enskilda avloppsanläggningar

Hedemora kommun arbetar aktivt med tillsyn av enskilda avlopp och inventerar och ställer krav på åtgärder för bristfälliga avlopp. Arbetet med vilka områden som ska prioriteras har gjorts av miljö- och byggnämnden. Prioriteringen har utgått från länsstyrelsens redovisning av övergödda sjöar och vattendrag. Genomgången följer avrinningsområden och hela området arbetas igenom i ett sammanhang. Utsläppsförbud läggs på anläggningar som inte uppfyller dagens krav på rening för enskilt avlopp.

Arbetet påbörjades redan på 1990-talet i liten skala, koncentrerat till Mässingsboån, som ett led i att försöka förbättra vattenkvaliteten i Brunnsjön. Därefter startades 2005 ett liknande projekt med Svinsjön. Sedan 2007 har arbetet skett mer kontinuerligt och metodiskt. Saneringen utgör ett led i det nationella projektet som syftar till att reducera övergödningen av vattendragen. Inventering/tillsyn/genomgång har gjorts av stora delar av Husby och Garpenberg socknar. Saneringen har främst tagit sikte på att åtgärda de bristfälliga avloppen som har WC anslutet. Många fastigheter saknar tillstånd för avloppet men godtas ändå på grund av att anläggningarna är enkla och saknar WC.

Det är oklart exakt hur många enskilda avlopp som finns i Hedemora kommun. Nedanstående siffror har hämtats från fastighetsdeklarationer och förvaltningens verksamhetssystem.

Antal fastigheter med WC och enskilt avlopp	1929 st.
Antal fastigheter med enskilt avlopp med tillstånd (mestadels WC)	ca 900 st.
Antal fastigheter totalt med enskilt avlopp utan tillstånd	ca 1000 st.
Antal fastigheter med enskilt avlopp inom verksamhetsområde	ca 200 st.

33(52)

Totalt återstår ca 800 enskilda avlopp som ska åtgärdas senast 2025. Det medför att ca 90 bristfälliga avlopp bör åtgärdas per år. De senaste åren har åtgärdstakten legat på 50-60 avlopp per år.

Många enskilda avloppsanläggningar är av äldre datum. De anläggningarna byggdes och dimensionerades på ett sätt som inte motsvarar dagens krav på en reningsanläggning.

De vanligaste formerna av avloppsanläggningar är slamavskiljare och markbädd eller slamavskiljare och infiltration. Markbäddarna har anlagts där jordlagren har varit för täta för att kunna infiltrera avloppsvatten. Det innebär att de finns i störst omfattning i jordbruksbygder invid älven och sjöar. Infiltrationer finns företrädesvis högre upp i terrängen där jordlagren består av morän. Markbäddens livslängd är kortare - ur reningssynpunkt - än infiltrationen. De äldre anläggningarna saknar oftast ordentlig slamavskiljning.

Inom kommunen finns även större områden avsedda för fritidshus där är den vanligaste avloppslösningen är infiltration av BDT (bad-, disk-, och tvättvatten) med avledande av avloppsvattnet från WC till slutna tank.

Se även kapitel 5.2.2 Områden med enskilda avlopp.

5.2.2 Områden med enskilda avlopp

Nedan redovisas vad som är gjort och på gång med de enskilda avloppen inom Hedemora kommun. Redovisningen följer dåvarande miljö- och byggnämndens VA-utredning från 2002. Materialet är i huvudsak hämtat från äldre VA-utredningar, samt en recipientklassificering som miljökontoret gjorde i slutet på 80-talet. Några områden har uppdaterats allteftersom arbetet med att åtgärda de bristfälliga avloppen har fortskridit.

Nedanstående tabeller är indelade efter de olika avrinningsområdena i kommunen. Inom varje avrinningsområde finns både byar som behöver utredas med avseende på kommunal VA-utbyggnad och byar som i framtiden fortsatt kommer att ha enskild VA-försörjning. Även de områden som ej är utbyggda men som ligger inom kommunalt verksamhetsområde redovisas.

Anstaån	
Området, som är 52 km ² stort och innefattar 4 sjöar. Sjön Viggen har fosforhalter som innebär risk för massutveckling av alger. Enbart avloppen har troligen tagit i anspråk mer än det tillgängliga belastningsutrymmet. Anstaån når Dalälven via Sätters kommun. Bristfälliga enskilda avlopp utanför verksamhetsområde har åtgärdats efter föreläggande.	
Åtgärder har genomförts 2009 till 2011. Det gäller byarna Königshyttan – Karlsbo, Norshyttan, Rävbo och Viggesnäs.	
Byar inom kommunalt verksamhetsområde	
Österby	I byn finns enskilda anläggningar som, med några få undantag, är av äldre datum. Flera består av slamavskiljare och markbäddar anlagda

34(52)

RAPPORT

VA-PLAN HEDEMORA KOMMUN

	i början på 1980-talet. Några består av slutna tankar från 1970-talet. Resterande fastigheter har ingen efterföljande rening efter slamavskiljaren alternativt finns någon typ av äldre infiltrationsanläggning från 1940- till 1960-talet. Några fastigheter har kommunalt avlopp.VA-utredningsområde.
Mälby	Området har relativt stor andel fritidshus. Enskilda avlopp har skiftande kvalitet. Området är utbyggt och de flesta fastigheterna är anslutna till kommunalt VA.
Pershyttan	<i>Norra:</i> I byn finns mestadels äldre anläggningar med slamavskiljning, vissa har infiltration och resterande saknar efterföljande rening där utsläpp sker till Hyttbäcken eller i dike. Två fritidshus har sluten tank från 1980-talet. <i>Södra:</i> I byn finns företrädesvis enskilda anläggningar med slamavskiljning och infiltration eller markbädd från 1970-talet eller äldre. Några saknar helt efterföljande rening efter slamavskiljaren. Åtskilliga fastigheter har utsläpp av avloppsvatten i Hyttbäcken. Området karaktäriseras av mycket täta jordar. VA-utredningsområde.
Nordansjö-Svensbodarna	Större delen av byarna är anslutna till Nordansjös avloppsreningsverk. Ett tiotal fastigheter har enskilda avlopp där flertalet är äldre med någon typ av infiltrationsanläggning efter slamavskiljaren. Fyra fastigheter har nyare avlopp med markbädd eller infiltration. VA-utredningsområde.

Bils bäck	
Området är 12 km ² stort. Det finns inga sjöar men däremot en ornitologiskt intressant våtmark, Aspan. Vattendraget tål inga mer utsläpp. Ingen kontroll eller inventering har gjorts av de enskilda avloppen efter 2002.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Övernora	Gränsen för avrinningsområdet mot Dalälvens avrinningsområde går mitt i byn. Större andelen av fastigheterna är permanentbostäder. Flertalet fastigheter i byn har slamavskiljare och infiltration eller markbädd. De flesta är anlagda på 60- eller 70-talet och några är anlagda senare. Någon fastighet har sluten tank. Resterande avlopp består av slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till dike. VA-utredningsområde.
Djusa	I byn finns enskilda avlopp, ungefär hälften med tillfredsställande rening och resterande med slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till dike eller bäck som mynnar i Dalälven. VA-utredningsområde.

Dalälven	
Till området hör förutom Dalälven några mindre avrinningsområden i direkt anslutning till älven, nämligen sjöarna Fatburen, Holmsjön och Rörsjön. Dalälven med omgivningarna från kommungränsen i norr till Grådönäs ingår i den internationellt betydelsefulla våtmarken Hovran. Sjöarna Fatburen och Holmsjön har höga fosforhalter. Ingen kontroll eller inventering har gjorts av de enskilda avloppen efter 2002, undantaget Jönvik.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Berga	Hela byn har enskilda avlopp. Flertalet har slamavskiljare utan efterföljande rening där utsläpp sker till Dalälven. Ett par har markbäddar från 1970-talet.
Källsbyn	Området utgörs av ett tiotal fastigheter med enskilda avlopp. Utav dessa är två jordbruksfastigheter och två fritidshus. Två fastigheter har torrtoalett. Tre avlopp leds ut i Dalälven efter slamavskiljning utan efterföljande rening. Övriga har infiltration eller resorption från tidigt 1980-tal eller äldre. Det finns någon enstaka markbädd.
Sundfiske	Området består av ett 20-tal fastigheter längs älvstranden varav ca hälften av fastigheterna leder sitt avloppsvatten från slamavskiljare utan efterföljande rening till Dalälven eller, i ett par fall, åt motsatt håll via täckdikessystem till Svinssjön. Övriga har infiltrationsanläggningar från 1960- till 1980-talet.
Näs Kungsgård	Området består av ett tiotal fastigheter spridda utmed älven mellan Aspåker och Näsbyn. Det finns enskilda avloppsanläggningar bestående av slamavskiljare och infiltration från 1970-talet.
Ekevallen	Området utgör sträckan från Flinbäcken till Lövnäs på älvens östra sida. Av fyra kända anläggningar saknar två efterföljande rening efter slamavskiljaren.
Älvgården-Ytternora	Älvgårdens vårdanstalt samt ett permanentushåll är anslutet till eget reningsverk med aktivslam som biologisk reningsmetod. Halva kapaciteten på 200 personekvivalenter utnyttjas. Tre fastigheter har enskilda avlopp med markbäddar från 1970- och 1980-talet. En har även wc-tank. Två fastigheter söder om Kulbäcken saknar efterföljande rening efter slamavskiljning och utsläpp sker till Dalälven.
Brusbo	I byn finns ett permanenthus och ett fritidshus som leder sitt avloppsvatten från slamavskiljarna utan efterföljande rening till Dalälven.

Älvnäs	Avloppsvatten från två fastigheter leds från slamavskiljare utan efterföljande rening ut i Dalälven.
Sörbo	I byn finns ett 20-tal fastigheter med enskilda avlopp bestående av slamavskiljning och markbädd/infiltration eller slamavskiljare utan efterföljande rening med utsläpp till diken som leder till Hovran. Två anläggningar är från 1990-talet.
Rensbo	Byn utgörs av ett femtontal permanenta, bostäder och ungefär lika många fritidshus längs älvkanten. Anläggningarna saknar rening efter slamavskiljaren alternativt har infiltrationsdike eller markbädd från 1970-talet. Spillvattnet leds i diken och täckdikessystem mot Dalälven. Fritidshusen saknar generellt wc. Fyra av fritidshusen har nyare infiltrationsanläggningar för BDT-vatten, i övrigt saknar de avloppsvattenrening. VA-utredningsområde.
Jönvik	Området består av ett tjugotal bostadshus, fritids- eller permanentboende, med enskilda avlopp. I ett par fall är anläggningarna gemensamma för två fastigheter. 7 fastigheter har anläggningar från 1990-talet med markbädd eller infiltration. Någon har sluten tank. Övriga har slamavskiljare utan efterföljande rening där utsläpp sker till dike eller vattendrag. Avloppen i området håller på att åtgärdas.
Sjulsbo	Byn består av ett tiotal fastigheter med enskilda avlopp från 1950- till 1970-talet bestående av slamavskiljning och markinfiltration eller slamavskiljare utan efterföljande rening med utsläpp till Dalälven.
Moren, södra och norra	Området utgörs av ca 14 fastigheter med enskilda eller gemensamma avlopp bestående av slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till Dalälven eller någon typ av äldre infiltrationsanläggning.
Erik-Matsbo	Området utgörs av ett femtontal hus med enskilda eller gemensamma avlopp. Åtta permanentbostäder har slamavskiljare utan efterföljande rening där utsläpp sker till dike eller vattendrag. En fastighet har en markbädd från 1976. Två fastigheter har infiltrationsanläggningar från 1980-talet.
Grådö – Vargbo	Bland de enskilda avloppen dominerar anläggningar från 1970- till 1980-talet med slamavskiljare och infiltration. Några avlopp saknar efterföljande rening. Enstaka nyare anläggningar (1991-2000) består av slamavskiljare och markbädd/infiltration eller sluten tank. Vid sjön Långtjärn utgörs fastigheterna till större delen av fritidshus. Avloppsanläggningarna, som är av skiftande kvalitet, är företrädesvis från 1970- till 1980-talet. Några saknar efterföljande rening, andra har infiltration/markbädd. Enstaka slutna tankar förekommer. Sju av åtta fastigheter utmed Dalälven i Nybyn saknas det uppgifter om. En

37(52)

RAPPORT

VA-PLAN HEDEMORA KOMMUN

	fastighet leder avloppet från slamavskiljare utan efterföljande rening till Dalälven.
Källviken	Det finns fyra permanentbostäder med enskilda avlopp och 8 fritidshus utan avlopp. Ett avlopp har markbädd från 1990-talet, två har infiltrationsdiken av äldre modell och ett saknar efterföljande rening efter slamavskiljaren.
Byar inom kommunalt verksamhetsområde	
Smedby	Ett kommunalt reningsverk med kemisk rening finns i byn. Ett tiotal fastigheter har enskilda avlopp av äldre datum med slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till diken. VA-utredningsområde
Koberga	Byn utgörs i huvudsak av permanentbostäder. En stor del av fastigheterna är anslutna till det kommunala reningsverket i Smedby. Övriga avlopp är enskilda, från 1970-talet eller äldre, med slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till bäck som mynnar i Dalälven. Några går, efter slamavskiljare, till infiltration eller markbädd och enstaka avlopp till sluten tank. VA-utredningsområde.
Grådö	Mejeriet och Grådö by är anslutet till kommunens reningsverk i Brunna. Inom området finns några enstaka enskilda avlopp, främst fritidshus, av varierande standard.

Garpenbergsån	
Området avvattnar ett 71 km ² stort område som når Dalälven via Avesta kommun. I området finns 11 sjöar. Befintlig bebyggelse och åkermark tar ungefär hälften av belastningsutrymmet i anspråk inom Hedemora kommun. I Avesta kommun har vattensystemet höga fosforhalter.	
De fastighetsägare som har en fastighet med bristfälligt avlopp kommer att få ett föreläggande om att åtgärda avloppen under 2019.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Jälken	I Jälken finns enskilda avlopp, företrädesvis med slamavskiljare utan efterföljande rening alternativt infiltrationsdiken från 1970- eller 1980-talet. Någon fastighet har markbädd efter slamavskiljaren och ett par fastigheter har sluten tank. Byn består av 14 hushåll, varav 3 är fritidshus.
Vaktarbo	Vaktarbo består av tre permanenta bostäder och 5 fritidshus. Infiltrationsanläggningar är från 1980- och 1990-talet. Det finns en sluten tank för wc.

Persbo	I Persbo finns ca 25 fastigheter med enskilda avlopp. Det finns någon enstaka sluten tank, samt några nyare anläggningar med tillfredsställande rening. Övriga har slamavskiljare utan efterföljande rening där utsläpp sker till diken som leder till Garpenbergsån. Några har efterföljande äldre markbädd eller infiltrationsanläggning. Ytterligare några fastigheter saknar wc.
Fänsjö, östra och västra	Området består av ett 15-tal fastigheter med enskilda avlopp. 6 fastigheter har nyare anläggningar med markbädd eller infiltration efter slamavskiljaren. Övriga har enbart slamavskiljning utan efterföljande rening, någon med efterföljande infiltrationsdike.

Gessan
Gessan är en liten del av ett avrinningsområde som huvudsakligen ligger i Sätters kommun. Områden består av skogsmark och två sjöar. Ett 20-tal fastigheter längs sjön Gessans östra stränder är bebyggda. Eventuella avlopp på dessa är okända. Området avvattnas norrut via Ljusterån till Dalälven.

Hamreån	
Området är ett relativt litet område som till hälften utgörs av åkermark. Halva Hedemoras stadskärna ingår. Befintlig befolkning och åkermark överskrider belastningsutrymmet med avseende på fosfor flera gånger om. Vattendraget tål inga mer utsläpp. Byarna ligger inom verksamhetsområdet för kommunalt avlopp	
Byar inom kommunalt verksamhetsområde	
Bältarbo	Här finns mestadels enskilda avlopp med enbart slamavskiljning utan efterföljande rening och utsläpp till dike. Några fastigheter är anslutna till kommunalt avlopp. VA-utredningsområde.
Hamre-Bergbacken	I detta område finns enskilda eller gemensamma avlopp med slamavskiljare och i flera fall även markbädd eller infiltrationsanläggning från 1970-talet, resterande saknar efterföljande rening. Ett fåtal fastigheter har nyare anläggningar. Spillvattnet går, via ledning eller dike, vidare till Hamreån. Det finns en kommunal slamavskiljare och markbädd för två fastigheter i Hamre och en kommunal slamavskiljare utan efterföljande rening för 4 fastigheter i Bergbacken . VA-utredningsområde.

Klosterån	
Klosterån är ett stort och sjörikt område med mycket skog och lite åkermark. Flinesjön har en hög totalfosforhalt som medför risk för massutveckling av alger. Det stora belastningsutrymmet är inte helt ianspråktaget och vattendraget tål en måttlig utbyggnad uppströms Dornen. Bristfälliga enskilda avlopp har fått föreläggande om utsläppsförbud och de ska vara åtgärdade under 2017 och 2018.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Norra och södra Spjutbo	Sex fastigheter har fått föreläggande om utsläppsförbud. 25 fastigheter saknar wc och har enklare avlopp.
Nordbäcksbo	Tre fastigheter har fått föreläggande om utsläppsförbud. Fem fastigheter saknar wc och har enklare avlopp.
Simonsbo	Två fastigheter har fått föreläggande om utsläppsförbud. Tre fastigheter har godkända avlopp. Tre fastigheter saknar wc och har enklare avlopp.
Sindertäkten	Tre fastigheter har fått föreläggande om utsläppsförbud. De tre övriga fastigheterna saknar wc och har ett enklare avlopp.
Kloster	I Koster finns en gemensam anläggning med slamavskiljare och efterföljande upphöjd infiltration för 11 hushåll (Nybo). Husen i bostadsrättsföreningen Linden har mulltoaletter och en gemensam slamavskiljare med efterföljande infiltration för BDT-vattnet.
Plogsbo	Alla enskilda avlopp har åtgärdats och uppfyller dagens krav på rening.
Vikarbyn	15 fastigheter har fått föreläggande om utsläppsförbud
Hanåker	Hanåker består av ca 35 fastigheter med enskilda eller gemensamma avloppsanläggningar.

Kulbäcken	
Kulbäcken är ett litet område som till 25% består av åkermark. Det finns ingen sjö. Åtminstone dubbla belastningsutrymmet, avseende fosfor, är ianspråktaget av befintlig bebyggelse och åkermark. Vattendraget tål inga mer utsläpp. Ingen kontroll eller inventering har gjorts av de enskilda avloppen efter 2002.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Ivarshyttan	Avloppsanläggningarna är enskilda, de flesta saknar efterföljande rening efter slamavskiljning. Utlopp sker till dike eller vattendrag som leder till Kulbäcken. En fastighet har sluten tank och några få har markbädd eller infiltrationsanläggningar från 1970-talet.

40(52)

RAPPORT

VA-PLAN HEDEMORA KOMMUN

Lerbo	I Lerbo finns fyra fastigheter varav tre är jordbruk. Tre har slutna tankar från 1970-talet för wc och enbart slamavskiljare för BDT. På en fastighet leds avloppsvattnet från slamavskiljaren utan efterföljande rening till Kulbäcken.
Solingsberg	I byn finns ett tiotal hus, som med ett undantag har äldre avloppsanläggningar med slamavskiljning utan efterföljande rening och i några fall infiltration. VA-utredningsområde.

Lustån	
Lustån är ett stort avrinningsområde som förutom Hedemora kommun, även innefattar delar av Säter och Smedjebackens kommuner. Området består till 95% skogsmark med bebyggelse i huvudsak lokaliserad nedströms Turbo. Prästhyttesjön har en totalfosforhalt som innebär att en icke önskvärd massutveckling av alger kan ske. Vattendraget tål måttlig utbyggnad nedströms Prästhyttesjön. Ingen kontroll eller inventering har gjorts av de enskilda avloppen efter 2002.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Norn	I Norn finns en gemensam slamavskiljare och infiltration för sex permanentbostäder och fyra fritidshus. I övrigt finns enskilda avlopp med slamavskiljare utan efterföljande rening och utsläpp till bäcken mellan Dammen och Stora Sundsjön.
Dräcke	Området har ca 12 spridda fastigheter med enskilda avlopp, i regel bestående av slamavskiljning utan efterföljande rening med utsläpp till Lustån.
Ingvallsbenning	Ett tiotal hushåll, varav sju permanenta, har enskilda avlopp med slamavskiljning och vanligen någon typ av infiltration från 1960- till 1970-talet. Ett har sluten tank finns från 1970-talet.
Nås, Davidshyttan, Djörkhyttan, Prästhyttan	Byarna har enskilda eller gemensamma avlopp med slamavskiljare utan efterföljande rening vissa har markbädd eller infiltration. Utlopp sker till Lustån. Några enstaka fastigheter har sluten tank. I Nås finns sex anläggningar från 90-talet med tillfredställande rening, i övrigt saknar flertalet efterföljande rening. VA-utredningsområde.
Klämshyttan	I byn finns ett 10-tal fastigheter med enskilda avlopp bestående av slamavskiljare utan efterföljande rening med utsläpp till bäck som rinner till Lustån. Någon fastighet har markbädd efter slamavskiljaren.

Mässingsboån	
Området består till 30% av åkermark och innefattar Hedemora tätort med mer än 50% av kommunens befolkning och odlingslandskapet nordväst därom. En liten del av området är beläget i Sätters Kommun. Sjöarna uppströms Vikmanshyttesjön är näringsfattiga. De övriga delarna tål inte mer utsläpp av näringsämnen. Höga fosforhalter i Brunnsjön medför risk för kraftiga algbloomingar och fiskdöd varje sommar. Mässingsboåns vattensystem har kommunens högsta fosforhalter och belastningsutrymme, avseende fosfor är ianspråktaget 3 gånger om. Orsaken är framförallt utsläpp från jordbruket. Bristfälliga enskilda avlopp i Boda, Lassbo, Sjönsbo, Laggarbo och Utah utanför verksamhetsområde har åtgärdats efter föreläggande. Ett fåtal bristfälliga avlopp återstår i Nyhyttan.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Nyhyttan	Här finns en gemensam slamavskiljare utan efterföljande rening för tre hushåll. I övrigt finns enskilda avlopp med enbart slamavskiljning utan efterföljande rening och för några finns även markbädd. Samtliga anläggningar har sina utlopp i bäcken som mynnar i Vikmanshyttesjön.
Tjärnan	Området är ett före detta behandlingshem och är anslutet till ett mindre reningsverk, se ovan. Utlopp sker i dike som leder till Sebäcken.
Solbacken	Ett mindre reningsverk finns som ej är i bruk. 3 privata fastigheter är anslutna till en gemensam slamavskiljare med efterföljande markbädd och utlopp i kärr som avvattnas av Västerby dike.
Olshyttebäcken	
Avrinningsområdet har flera sjöar och 11 % åkermark. Fosforhalten i Trollbosjön, som är recipienten i området, ligger nära det värde då det finns risk för massutveckling av alger. Vattendraget tål inga mer utsläpp av närsalter och belastningsutrymme är kraftigt överskridet. Ingen kontroll eller inventering har gjorts av de enskilda avloppen efter 2002.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Intrånget	I byn är flertalet fastigheter anslutna till 3 gemensamma anläggningar bestående av slamavskiljare och markbäddar från mitten av 1980-talet. Övriga har enskilda slamavskiljare utan efterföljande rening med utlopp i diken.

Vikhyttan	Byn består till större delen av fritidshus. Flertalet har sluten tank för WC samt slamavskiljare och infiltration för BDT-vatten. Några har slamavskiljare och infiltration. VA-utredningsområde.
Olshyttan, Borsbo, Tjälbo	I området finns gemensamma eller enskilda anläggningar med slamavskiljning utan efterföljande rening och utlopp till Olshyttebäcken. Några har tank för WC eller WC och BDT. VA-utredningsområde.
Vibberbo	Vibberbo har enskilda anläggningar med slamavskiljning utan efterföljande rening där utsläpp sker till dike som leder till Trollbosjön.
Trollbo	I Trollbo är anläggningarna enskilda med slamavskiljning utan efterföljande rening, några med efterföljande markbädd och utlopp i dike som leder till Trollbosjön.
Byar inom kommunalt verksamhetsområde	
Vikbyn	Ca femton fastigheter är anslutna till en kommunal anläggning bestående av en underdimensionerad slamavskiljare utan efterföljande rening med utlopp i Dalälven. Övriga har enskilda slamavskiljare utan efterföljande rening och i de flesta fall sker utsläpp till i Dalälven. Några fastigheter saknar wc. VA-utredningsområde.

Pålsbenningån	
Områden avvattnar 11 km ² och innehåller 5 sjöar. Den lilla andelen åkermark är belägen längst i söder. Ån når Dalälven via Avesta kommun. De fastighetsägare som har en fastighet i området med bristfälligt avlopp får föreläggande om utsläppsförbud under 2017-2018.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Pålsbenning	I byn finns enskilda avlopp av äldre årgång med slamavskiljare utan efterföljande rening, några med efterföljande infiltration.
Ärängen	I Ärängen finns övervägande fritidshus med enskilda avlopp. Flertalet är gamla anläggningar med enbart slamavskiljning. Några fastigheter har sluten tank.

Långshytteån	
Kommunens största avrinningsområde avvattnar 306 km². Mindre delar ligger inom Hofors, Falun och Sätters kommuner. Ett 20-tal sjöar finns i området. Sjöarna Amungen och Rällingen i den sydvästra delen av området har en fosforhalt som innebär att en icke önskvärd massutveckling av alger kan ske. Även Tyllingen, Lången och Bysjön har höga fosforhalter medan sjöarna i norr och öster är mer eller mindre näringsfattiga. Vattendragen tål inga utsläpp i dess nedre delar. De mindre näringsfattiga sjöarna Hålnan, Hållsjön och Hinshytte-Dammsjön bör man vara rädd om. Bristfälliga enskilda avlopp har åtgärdats efter föreläggande om utsläppsförbud i följande områden Amshyttan, Berga (delen vid Amungens sydöstra stränder), Hinshyttan, Kallbäck, Laggarbo, Långmora gård, Långsbyn, Myckelby, Stigsbo, övre och nedre, Västerbyn, Österby – Rörshyttan och Östansjö.	
Byar utanför kommunalt verksamhetsområde	
Ängelsfors	Här finns enskilda avlopp med sluten tank för wc och infiltration för BDT-vatten.
Klacklandet och Rönäsudd	Här finns enskilda avlopp, flertalet med sluten tank för WC och BDT eller för WC samt slamavskiljare och infiltrationsanläggning för BDT. VA-utredningsområde.
Hinshyttan	De enskilda avloppen är åtgärdade. Recipienten är Rällingen. Delar av Rällingen ligger inom vattenskyddsområde. VA-utredningsområde.
Storhagen i Myckelby	Området är åtgärdat med avseende på enskilda avlopp. Omvandlingsområde. VA-utredningsområde.
Svinsjön	
Svinsjön är ett litet område (15 km²) med två sjöar. Svinsjön ingår i den internationellt betydelsefulla våtmarken Hovran. Sjön har en hög fosforhalt och områdets belastningsutrymme är ianspråktaget åtminstone två gånger om. Vattendraget tål inga mer utsläpp. Bristfälliga enskilda avlopp har åtgärdats efter föreläggande om utsläppsförbud i byarna Svinö, Svinöhed och Starbäcksbo.	

5.2.3 Gemensamma anläggningar för vatten och avlopp

Gemensamma anläggningar

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter. En gemensamhetsanläggning bildas vid en lantmäteriförrättning. Då bestäms regler för hur fastigheterna ska samverka för att bygga, sköta och fördela kostnader för anläggningen.

Det finns även gemensamma anläggningar som inte formellt upprättats vid en lantmäteriförrättning. I denna VA-översikt görs ingen skillnad på dessa två varianter utan alla anläggningar benämns gemensamma anläggningar.

Det finns även anläggningar som försörjer kommersiella företag, vanligtvis livsmedelsanläggningar.

Gemensamma anläggningar – avlopp

Det finns 8 privata avloppsreningsverk i kommunen, varav ett renar avlopp från ett bryggeri.

De gemensamma anläggningarna för avlopp sammanfattas nedan.

Förening	Anslutning	Tillstånd/ Dimensionering	Typ av anläggning / Behandling	Övrigt
Oppigårds Bryggeri	Oklar	Oklar	MBR	Bryggeri. Utsläppsvillkor för BOD ₇ och fosfor.
Älvgården	200 personer		INKA-bioreaktorer	
Tjärnan	4-5 hushåll	175 personer	Mkt låg belastning	
Solbacken	4 hushåll	Uppgift saknas	Markbädd	Äldre markbädd med dålig funktion
Dormsjö	5 hushåll	150 personer	Reningsdammar	
Svensbo- tården	5 hushåll	5 hushåll	2 st minireningsverk	
Nybohusen	11 hushåll	11 hushåll	Slamavskiljning +Infiltration	
Linden	8 hushåll	8 hushåll	Endast BDT-vatten slamavskiljning+ infiltration	Bostadsrättsförening

Gemensamma anläggningar – vatten

I Hedemora kommun försörjs ca 8% av invånarna av dricksvatten från enskilda gemensamma anläggningar.

Det finns många gemensamma anläggningar i kommunen. Om anläggningen försörjer 50 personer eller fler, producerar minst 10 m³/d eller förser en livsmedelsanläggning med dricksvatten gäller livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten. Dessa anläggningar har ett fastställt provtagningsprogram.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen genomför tillsyn som sker dels genom kontroll av att provtagningsprogrammen följs och dels genom inspektioner.

Vanliga brister är bland annat otillräcklig egenkontroll, dålig kunskap om ledningsnätet samt dålig ekonomisk framförhållning. Ofta saknar föreningarna rutiner för hur man ska nå ut med information till alla konsumenter vid störning.

Vattentäkterna är dessutom i flera fall känsligt belägna utan tillräckligt skydd. Kommunen har fastställt skyddsföreskrifter för en dricksvattenanläggning.

Brister i kvalitet och kvantitet kan också förekomma. Bristfällig provtagningsfrekvens kan göra det svårt att bedöma kvaliteten över en längre tid. Problematik förekommer med järn, mangan, fluorid, kväveföreningar, vägsalt, tungmetaller, uran, radon och bekämpningsmedel.

Nedan finns en sammanställning av samtliga gemensamma dricksvattenanläggningar i Hedemora.

Förening / by	Anslutna personer (permanentboende + fritidsboende)	Kvalitet och kapacitet / Typ av brunn	Övrigt
Tillsynsansvar enligt SLVFS 2001:30 (tillhandahåller 10m ³ /dygn alternativt försörjer fler än 50 personer alternativt tillhandahålls eller används som kommersiell eller offentlig verksamhet)			
Backa	(250)	Borrad 10 000l/h	
Backa Villaområde	200	Borrad 9000l/h	
Dormsjö	70	Borrad 2000l/h	Hög fluoridhalt
Fridhem		Borrad 1200l/h	
Haggården	180	Borrad	Skyddsföreskrifter
Koberga	60	Borrad 5000l/h	
Oppigårds		Borrad 1000l/h	Bryggeri
Prästhyttan		Borrad 1800l/h	Golfklubb
Skönsbo	60	Borrad 9000l/h	
Älvgården	100	Borrad 1000l/h	
Älgparken	-		Turistanläggning
Ängelsfors	>50		
IOGT/NTO	20	Grävd	Uthyrning
Bengtsgården		Grävd	Servering
Rensbo	42		Turistverksamhet Ej registrerad
Fläckemyran			
Övriga anläggningar			
Tjärnan	10	Borrad <10 m ³ /dygn	
Norra Nås	8 hushåll	Borrad <10 m ³ /dygn	
Mellersta Rörshyttan		Borrad 500l/h <10 m ³ /dygn	

5.2.4 Industrier

Utanför det kommunala verksamhetsområdet finns några verksamheter som påverkar vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen.

Hedemora motorbana samt lager för vägsalt ligger inom Petersburgs sekundära skyddzon. Dagvatten från saltlagret behöver tas om hand på ett säkert sätt.

Hedemora Energi AB har tagit fram en skyltplan och planerar sätta upp informationsskyltar om vattenskyddsområde. Det finns även en industrifastighet i anslutning till skyddsområdet nära Motorbanan. Hänsyn till skyddsområdet behöver tas vid planläggning av området.

5.2.5 Dagvatten

Vad gäller dagvattenhantering utanför det kommunala verksamhetsområdet så gäller att den enskilde fastighetsägaren ansvar för dagvattnet.

Ett behov av en kommunal dagvattenstrategi finns. Riktlinjer för hur dagvattenfrågorna ska hanteras utanför verksamhetsområden och VA-utredningsområden behöver tas fram.

5.1 Utbyggnad av kommunalt VA

5.1.1 Förutsättningar

Hedemora kommun och Hedemora Energi har gjort en genomlysning av hela kommunen för att identifiera vilka områden som i framtiden, i enlighet med § 6 i Lagen om Allmänna Vattentjänster, kan vara av den karaktären att vatten- och avloppsförsörjningen eventuellt behöver lösas i ett större sammanhang.

I *kapitel 5.2.2 Områden med enskilda avlopp* redovisas vad som är gjort och vad som är på gång med de enskilda avloppen inom Hedemora kommun.

Med utgångspunkt från detta arbete har ett antal områden identifierats som kan vara föremål för att VA-situationen behöver utredas. Dessa områden benämns i den här VA-översikten VA-utredningsområden och redovisas i *kapitel 5.1.2 VA-utredningsområden*.

5.1.2 VA-utredningsområden

Både inom och utanför verksamhetsområdena finns ett antal områden som i den här VA-översikten benämns VA-utredningsområden. VA-utredningsområdena kan potentiellt vara områden i ett större sammanhang, så som de definieras i § 6 i Lagen om allmänna vattentjänster och därmed vara föremål för att VA-situationen behöver utredas. Även de områden som ej är utbyggda men som ligger inom kommunalt verksamhetsområde redovisas.

Följande områden har identifierats som VA-utredningsområden i Hedemora kommun:

Utanför kommunalt verksamhetsområde:

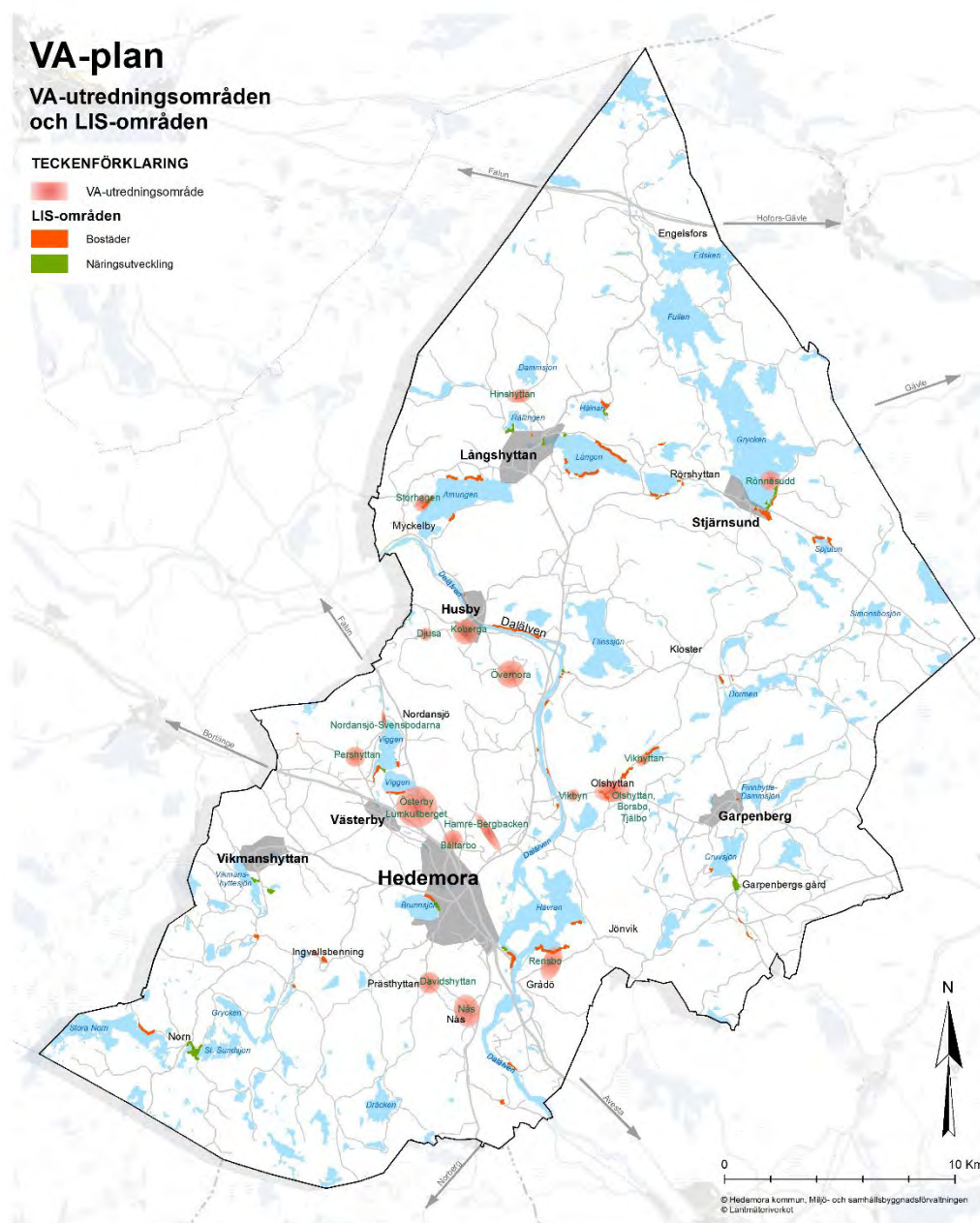
- Davidshyttan
- **Djusa**
- Hinshyttan
- Nås
- Olshyttan, Borsbo, Tjälbo
- Rensbo
- Rönäsudd
- Storhagen i Myckelby
- Vikhyttan
- Övernora

Inom kommunalt verksamhetsområde:

- Båltarbo
- Hamre-Bergbacken
- Koberga
- Nordansjö-Svensbodarna
- Pershyttan
- Vikbyn
- Österby / Lumkullberget

Utgångspunkten för att ett område identifieras som ett §6-område är att det kan finnas ett behov av skydd utifrån ett miljö- och hälsoperspektiv samt att det inte är möjligt att anordna enskild VA-försörjning.

Nedan finns en översiktskarta där samtliga VA-utredningsområden samt LIS-områden är markerade.

VA-utredningsområden i Hedemora kommun.

50(52)

RAPPORT

VA-PLAN HEDEMORA KOMMUN

6 Strategiska behov

6.1 Kommunen i stort

Övergripande behov för kommunen i stort som identifierats i VA - översikten är:

- Ett policydokument som ger underlag för bra beslut i samband med byggnation utanför det kommunala verksamhetsområdet.
- En plan som beskriver i vilken takt vatten- och avloppsfrågor kan åtgärdas samt vilka delar av kommunen det inte kommer att bli aktuellt med kommunalt vatten och avlopp.
- Tidplan för VA-utbyggnad av tillgängliga och planerade tomter pga. stort tryck på bostäder, både inom och utanför kommunala verksamhetsområden, i kommunen. Samordning bör ske i detaljplaneskedet.
- Verksamhetsområdena är stora i Hedemora kommun. Det finns ett behov av en kommunövergripande prioriteringsordning av VA-utbyggnad inom och utanför befintliga verksamhetsområden.
- Utredda möjligheten att inskränka befintliga verksamhetsområden om det är eftersträvaransvärt i vissa delar av kommunen.
- Ökad förståelse hos politiker och allmänhet kring VA-taxan, täckningsgrad vid VA-utbyggnad och VA-taxans utveckling.
- Översyn av policy för ekonomiska ställningstagande och finansiering i VA-utbyggnadsfrågor inom exploateringsområden
- Förvaltningsövergripande riktlinjer för hur dagvattenfrågorna ska hanteras i kommunen, inklusive fastställande verksamhetsområden för dagvatten, policy och dagvattentaxa.
- Dagvatten ska tas omhand och renas på ett hållbart sätt. Vid all ny- och ombyggnad är det viktigt att avsätta ytor för dagvattenhantering.
- Ytor för omhändertagande av stora mängder dagvatten vid översvämningar samt vid kraftiga regn bör planläggas samt erhålla starkare skydd och medvetenhet i översiktsplaneringen.
- Uppmärksamma vattenförsörjningsintressen, grundvattenbildande områden samt vattenskyddsområden i översiktsplaneringen. Vattenskyddsområden samt grundvattenresurser klass 1 och 2 bör vara med på Översiktsplanens mark- och vattenanvändningskartor.

6.2 Enskild VA-försörjning

Behov som identifierats utanför verksamhetsområdena i VA - översikten är:

- Ökade resurser för att kunna uppfylla målet om att samtliga enskilda avlopp ska vara åtgärdade och godkända 2025.
- Det finns behov av en strategisk tillsynsplan för gemensamma anläggningar.
- Plan/Strategi för hur de största enskilda gemensamma vattentäkter ska skyddas, t ex genom lokala föreskrifter. Resurser och prioritering krävs för genomförandet.
- Det finns behov av VA-rådgivning som särskiljs från den kommunala tillsynen av enskilda avloppsanläggningar.
- Kartlägg förutsättningar för enskilda dricksvattenbrunnar tex där det föreligger risk för översvämning. Kommunen kan informera om bättre lösningar t e x gemensamma anläggningar.

6.3 Kommunal VA-försörjning

Behov som identifierats inom verksamhetsområdena i VA-översikten är:

- Strategi för anslutning av befintliga fastigheter inom verksamhetsområden som har ett behov ur ett miljö- och hälsoperspektiv. Fullmäktigebeslut att alla ska anslutas.
- Vägvalsutredningar för att undersöka möjligheter till att långsiktigt minska antalet vatten- och avloppsreningsverk.
- Förnyelseplaner för ledningsnät, vatten- och reningsverk.
- Säkra tillgång till reservvattenförsörjning för Hedemora och Vikmanshyttan
- Behov finns av rutiner inom kommunen hur exploateringsområden och utvidgning av verksamhetsområden ska hanteras.
- Utredda möjligheten att överlåta drift av mindre reningsanläggningar inom verksamhetsområde till de boende
- Bygga om VA-systemen så att riskerna för bräddning minskar nära badplatser.
- Minska riskerna för olägenheter genom att information sprids när bräddning skett nära badplatser.
- Förbättra information till fastighetsägare inom vattenskyddsområden. Undersök hur kommunens trafikföreskrifter är utformade.

RAPPORT

HEDEMORA ENERGI AB

VA-handlingsplan

UPPDRAGSNUMMER 13002779-002

UPPRÄTTAD AV: BOEL NYBERG, SWECO

2019-03-21

REVIDERAD AV: SOFIA BILLVIK, HEAB

2020-06-17

REVIDERAD AV: MICHAEL HEIJTING, HEAB

2021-01-28

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	VA-planering i Hedemora kommun	2
1.2	Syfte	3
2	Plan för övergripande frågor	4
2.1	Övergripande planering	4
2.2	Kommunikation	5
2.3	Dagvatten	7
2.4	VA-taxan	8
3	Plan inom kommunalt verksamhetsområde	9
4	Plan för anslutning till kommunalt VA	11
4.1	VA-utredningsområden	11
4.2	Prioritering för utbyggnad av kommunal VA-anläggning	11
4.3	VA-utbyggnadsplan	12
4.4	Ansvarsfördelning	14
5	Plan i väntan på anslutning till kommunalt VA	15
6	Plan utanför kommunalt verksamhetsområde	16
7	Sammanställning av åtgärder med ansvar och tidplan	18

1 Inledning

1.1 VA-planering i Hedemora kommun

För att uppmärksamma de framtida utmaningarna och prioritera de åtgärder som är nödvändiga inom Hedemora kommun vad gäller vatten och avloppsfrågor har en strategisk och långsiktig vatten- och avloppsplan (VA-plan) tagits fram.

VA-planen består av tre delar; VA-översikt, VA-policy och VA-handlingsplan. VA-planeringen i Hedemora kommun utgår från den metodik som tagits fram av Havs- och Vattenmyndigheten och som redovisas i rapport 2014:1 *"Vägledning för kommunal VA-planering"*.

VA-översikten belyser nuläget för Hedemora kommuns VA-försörjning och omfattar en beskrivning av VA-försörjningen inom och utanför det kommunala verksamhetsområdet.

VA-policyn anger övergripande ställningstaganden för VA-försörjningen med riktlinjer för dess utveckling.

VA-handlingsplanen utgår från de strategiska behov som lyfts fram i VA-översikten samt de ställningstaganden som tagits fram i VA-policyn. VA-policyn har varit vägledande för de åtgärder som tagits fram och de prioriteringar som gjorts i VA-handlingsplanen.

VA-handlingsplanen är indelad i fem delar:

- Plan för övergripande frågor
- Plan inom kommunalt verksamhetsområde
- Plan för anslutning till kommunalt VA
- Plan i väntan på anslutning till kommunalt VA
- Plan utanför kommunalt verksamhetsområde

Planen har tagits fram genom förvaltningsövergripande arbete och diskussioner i politiskt forum. VA-handlingsplanen har arbetats fram av en arbetsgrupp av tjänstemän på Hedemora Energi AB och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen i Hedemora kommun i samarbete med Sweco Environment AB.

I Hedemora kommun sköter och administrerar Hedemora Energi AB den allmänna VA-anläggningen.

VA-handlingsplanen ska användas under många år framåt och revideras cirka vart 4:e år.

1.2 Syfte

Syftet med denna VA-handlingsplan är att Hedemora ska uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning utifrån sina lokala förutsättningar med beaktande av miljö, hälsa och ekonomi.

Kommunen har ett ansvar för att planera och arbeta för att det finns en god försörjning av vatten och avlopp i kommunen. Kommunen vill med VA-handlingsplanen skapa sig en planering för att förvalta och utveckla kommunens försörjning av vatten och avlopp som stödjer kommunens samhällsutveckling. Detta medför att de hälso- och miljökrav som ställs på dricksvatten och avloppshantering kan prioriteras så att största möjliga nytta ges för de ekonomiska insatser som kommer att behövas.

VA-planeringen inom Hedemora kommun påverkas av flera lagstiftningar, regelverk och direktiv.

Åtgärderna i denna VA-handlingsplan syftar till att Hedemora kommun ska uppfylla de krav som ställs i gällande lagstiftning, däribland;

- Vattentjänstlagen
- Plan- och bygglagen
- Miljöbalken
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten
- Livsmedelsverkets råd om enskild vattenförsörjning

samt nå de mål som tagits fram inom ramen för;

- Nationella och regionala miljömål
- Vattendirektivet och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

2 Plan för övergripande frågor

2.1 Övergripande planering

Flera utmaningar inom VA-planeringen är av stor vikt i Hedemora kommuns översiktliga planering. Det är därför viktigt att alla olika planeringsprocesser samordnas.

Följande åtgärd är prioriterad:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
1. Skydda grundvattentillgångar för framtida behov i översiktsplaneringen	Skydda befintliga och framtida vattentäkter från exploatering och föroreningspåverkan. Höjd säkerhet i leverans av dricksvatten.	Idag finns de viktiga grundvattenresurserna ej med i översiktsplanen som skyddsvärda områden. Skydd av viktiga grundvattenresurser kan medföra begränsningar i mark- och vattenanvändning.

2.2 Kommunikation

VA-handlingsplanen är ett viktigt verktyg för att kommunicera internt i kommunkoncernen och för att informera och kommunicera med invånarna om vad som gäller och planeras gällande vatten- och avloppsförsörjning.

Följande åtgärder är prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
2. Etablera en kontinuerlig förvaltnings-övergripande VA-grupp för planering av dricks- och spillhanteringen.	Öka möjligheterna att kommunicera inom kommunen och med dess VA-bolag. Förbättra och öka effektiviteten i arbetsprocessen. Nå samsyn om VA-frågor inom den kommunala planeringen. Intern information med preliminär tidplan för VA-utbyggnad av nya och befintliga detaljplaner Möjliggöra att samordning kan ske i detaljplaneskedet.	Regelbundna möten, minst varje kvartal, för Plan, VA och Miljö. VA-chef Hedemora Energi AB är sammankallande. Krav ska finnas att alla detaljplaner ska innehålla VA-utredning och dagvattenutredning, vilket medför att VA och dagvatten kan lösas och miljöbalkens krav uppfylls.
3. Förbättring av information, rådgivning och kommunikation • VA-utbyggnad • Enskilda avlopp • Gemensamma VA-lösningar • Anslutning via avtal, exploateringsavtal • Kommunal teknisk standard • Fastighetsägarens ansvar för dagvatten och VA	Förenkla för kommuninvånarna. Öka möjligheter att kommunicera med och informera privatpersoner, exploatörer och politiker.	Utveckling av informationen på kommunens hemsidor. (Hänvisning till andra informationskällor görs där så är lämpligt). Arbetet kan delvis utföras av en VA-rådgivare

4. Kunskapshöjning hos politiker och allmänhet kring VA-sektorns lagstiftning och utmaningar samt VA-taxans utveckling

Höja förståelsen för komplexiteten inom dagvatten och VA-frågor hos politiker och tjänstemän

Kontinuerliga utbildningsinsatser samt informationsspridning genom deltagande i politiska forum

Skapa en politisk samsyn

Skapa grunder för långsiktig finansiering.

Ekonomisk och organisatorisk framförhållning inför kommande investeringar.

2.3 Dagvatten

Behovet av riktlinjer för hur dagvattenfrågorna ska hanteras i kommunen är stort. Arbetet med dagvattenhanteringen är förvaltningsövergripande och behöver utformas utifrån lokala förutsättningar.

Följande åtgärder är prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
5. Ta fram dagvattenstrategi och/eller dagvattenpolicy	Långsiktig och hållbar dagvattenhantering. Tydliggöra ansvar och roller. Erhålla en samsyn inom kommunen och dess framtida bolag. Enklare och effektivare hantering av ärenden. Minska mängden tillskottsvatten på spillvattenledningsnätet. Minska risk för översvämningar i bebyggelse. Planläggning säkrar ytor för omhändertagande vid stora regn och översvämningar. Minska recipientpåverkan.	Resurskrävande arbete
6. Fastställande av dagvattentaxa och verksamhetsområde för dagvatten	Tydliggöra ansvar och roller. Erhålla kostnadstäckning för utgifter som uppkommer i samband med dagvattenhantering	Ökade kostnader för fastighetsägare

2.4 VA-taxan

En utbyggnad av den kommunala VA-anläggningen innebär stora investeringar och finansiering ska ske enligt lagen om allmänna vattentjänster och innebär att full kostnadstäckning ska uppnås via avgifter. Avgifterna består av engångsavgifter – anläggningsavgifter och periodiska avgifter - bruksavgifter. Dessa avgifter ska täcka VA-huvudmannens samtliga kostnader och framgå av VA-taxan.

Följande åtgärder är prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
7. Långsiktig plan för taxeutveckling samt en anpassning av VA-taxan och policy för kostnadstäckning vid VA-utbyggnad.	Följa intentionerna i Vattentjänstlagen. Skapa grunder för långsiktig finansiering. Ekonomisk och organisatorisk framförhållning inför kommande investeringar. VA-taxan ska vara skälig och de nödvändiga kostnaderna för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen ska fördelas rättvist. Möjliggöra att utbyggnad av gemensamma VA-anläggningar blir mer attraktiva.	En ökad förnyelsetakt av VA-anläggningar och ledningsnät samt utbyggnad av nya områden påverkar VA-taxan. Även framtida miljökrav väntas ge ökade kostnader för VA-verksamheten med höjd taxa som följd. Ökade resurser krävs för att klara framtida utmaningar. Ökade kostnader för fastighetsägare

3 Plan inom kommunalt verksamhetsområde

Den allmänna VA-anläggningen lyder under lagen om allmänna vattentjänster vilket ställer särskilda krav på att upprätthålla en god VA-standard.

Följande åtgärder är prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
8. Ansöka om tillstånd för vattenuttag för samtliga vattentäkter	Säkerställa uttag av erforderlig mängd dricksvatten ur befintliga vattentäkter Höjd säkerhet i leverans av dricksvatten.	Begränsningar i uttag av vatten för intilliggande fastighetsägare
9. Förnyelseplan för ledningsnät.	Säkerställa långsiktigt VA-försörjning. Minska in- och utläckage i ledningsnätet. Underlag för att separera dagvatten från spillvattenledningsnätet.	Ökat reinvesteringsbehov. Underhållsbudgeten måste justeras, och därmed VA-taxan Behov av personella resurser för att genomföra investeringar.
10. Förnyelseplan för vattenverk.	Säkerställa leveranssäkerhet samt uppfylla Livsmedelsverkets krav. Höjd säkerhet i leverans av dricksvatten.	Ökat reinvesteringsbehov Underhållsbudgeten måste justeras, och därmed VA-taxan. Behov av personella resurser för att genomföra investeringar
11. Förnyelseplan för reningsverk.	Säkerställa leveranssäkerhet och möjligheter att klara utsläppsvillkor samt uppfylla Miljöbalkens krav.	Ökat reinvesteringsbehov Underhållsbudgeten måste justeras, och därmed VA-taxan Behov av personella resurser för att genomföra investeringar.

12. Förbättra standard på små kommunala reningsanläggningar	Uppfylla Miljöbalkens krav	Resurskrävande arbete
13. Se över möjligheten att inskränka verksamhetsområden där så är lämpligt	Säkerställa att utformningen av verksamhetsområdet är utformat utifrån dagens miljö- och hälsoaspekter	Resurskrävande arbete
14. Rutiner för hur exploateringsområden och utvidgning av verksamhetsområden ska hanteras	Effektivare utnyttjande av resurser Utnyttjande av erfarenheter från VA-utbyggnaden i Mälby kan tillgodogöras. Jämförelse med andra kommuners rutiner.	
15. Vägvalsutredning VA-system	Effektivare utnyttjande av resurser eventuellt genom att minska antalet vatten- och avloppsreningsverk	Eventuellt stora investeringskostnader beroende på vilka vägval som görs samtidigt som driftkostnader kan minska.
16. Reservvatten-försörjning för Hedemora och Vikmanshyttan	Säkerställa leveranssäkerhet samt uppfylla Livsmedelsverkets krav. Höjd säkerhet i leverans av dricksvatten.	Investeringskostnad för överföringsledning mellan Hedemoras och Vikmanshyttans vattentäkter

4 Plan för anslutning till kommunalt VA

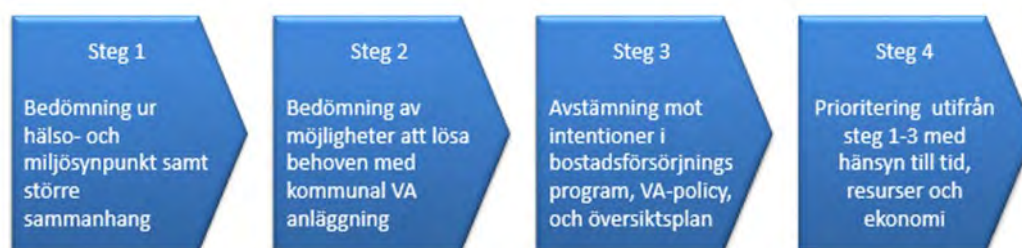
4.1 VA-utredningsområden

I samband med att VA-översikten togs fram identifierades ett antal VA-utredningsområden. I enlighet med §6 i Vattentjänstlagen kan dessa definieras vara av den karaktären att de med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön kan behöva lösa vatten- och avloppsförsörjningen i ett större sammanhang.

Permanentboende och fritidsboende hanteras på samma sätt ur VA-perspektiv då fastighetens behov är avgörande.

4.2 Prioritering för utbyggnad av kommunal VA-anläggning

Vid prioritering av områden för utbyggnad av den kommunala VA-anläggningen behöver både *behov och möjligheter* vägas samman så att en samlad bedömning av området kan erhållas.

I steg 1 bedöms områdenas behov av kommunal VA-försörjning utifrån hälso- och miljöaspekter samt begreppet större sammanhang.

Behoven styrs av antalet fastigheter, om fastigheterna befinner sig i ett större sammanhang samt bebyggelseutvecklingen inom det specifika området. Vidare tas hänsyn till miljö- och hälsoskydd utifrån markens förutsättningar för enskilt avlopp och påverkan på dricksvattentäkter, närliggande recipienters och naturmiljös känslighet samt utsläppssituationen från enskilda avloppsanläggningar.

I steg 2 bedöms möjligheterna att lösa behoven med kommunal VA-anläggning utifrån anläggningskostnader och samordningsvinster.

Ovanstående prioriteringsgrunder i form av *behov och möjligheter* värderas tillsammans i en prioriteringsmodell, vilken ger ett underlag till den slutliga prioriteringen.

Bedömning av behoven sker utifrån följande parametrar;

- A. Antal fastigheter
- B. Andel fritidshus och dess nyttjandegrad
- C. Bebyggelseutveckling
- D. Förutsättningar för dricksvattenförsörjning
- E. Känslighet recipient och naturmiljö
- F. Utsläppssituation och förutsättningar för enskilda avlopp

Bedömning av möjligheter sker utifrån följande parametrar;

- G. Kostnader för utbyggnad av kommunalt VA
- H. Skyddsvärden
- I. Samordningsvinster vid utbyggnad

I steg 3 bedöms om en eventuell utbyggnad stämmer med intentionerna i kommunens VA-policy, översiktsplan, bostadsförsörjningsprogram, etc.

I steg 4 sker sammanvägning av bedömningarna i steg 1 - 3 och en prioritering görs av VA-utredningsområdena.

4.3 VA-utbyggnadsplan

VA-utbyggnadsplanen beskriver i vilken takt vatten- och avloppsfrågor kan åtgärdas samt vilka delar av kommunen som i nuläget inte kan komma i fråga gällande kommunalt vatten och avlopp.

VA-utbyggnadsplanen är vägledande och fungerar som underlag för beslut vid utökning av det kommunala verksamhetsområdet. VA-utbyggnadsplanen kan successivt behöva omprioriteras vilket medför att revidering av VA-handlingsplanen blir aktuell.

Med utgångspunkt från målsättningar i VA-policyn har en samlad bedömning skett av vilka områden som föreslås erhålla kommunal VA-försörjning. Utbyggnadstakten är bedömd utifrån vad som anses skäligt utifrån nuvarande kunskap om behov, ekonomi samt befintliga och planerade resurser.

I Hedemora utförs under 2019 en vägvalsutredning för VA-systemen i kommunen. En del dricksvatten- och avloppsvattenanläggningarna kan komma att sammanlänkas med överföringsledningar vilket kan komma att påverka i vilken ordning VA-utredningsområdena byggs ut.

Samtliga områden som planeras byggas ut med kommunalt VA ligger inom befintligt verksamhetsområde. De områden som kan bli aktuella på längre sikt ligger utanför det kommunala verksamhetsområdet.

Med 2019 års byggpriser är uppskattad utbyggnadskostnad mellan 5 och 20 MSEK per VA-utredningsområde.

Utbyggnadsplan inom 15 år (2020–2035)		
Område	Projekt start år	Kommentar
Hamre-Bergbacken	2023	Inom verksamhetsområde,
Bältarbo	2027	Inom verksamhetsområde
Österby/Lumkullberget	2026	Inom verksamhetsområde
Pershyttan	2024	Inom verksamhetsområde Vägvalsutredning påverkar. Samordning med Nordansjö-Svensbodarna
Nordansjö-Svensbodarna	2024	Inom verksamhetsområde Vägvalsutredning påverkar. Samordning med Pershyttan
Vikbyn	2026	Inom verksamhetsområde Vägvalsutredning påverkar. Ev. inventering av Olshyttan/Borsbo/Tjälbo kan påverka tidplan.
Koberga	2032	Inom verksamhetsområde

Områden som kan bli aktuella för kommunalt VA om 15–30 år
Områden utan inbördes prioritering
Olshyttan/Borsbo/Tjälbo, Vikhyttan, Davidshyttan, Djusa, Nås, Hinshyttan, Storhagen i Myckelby, Övernora, Renbo, Rönäsudd

I resterande delar av kommunen har Hedemora kommun gjort bedömningen att enskild VA-försörjning är möjlig att ordna och även i fortsättningen kommer vara aktuellt. Någon kommunal VA-försörjning är i dagsläget ej aktuell i övriga områden.

4.4 Arbetsprocess och ansvarsfördelning och vid utbyggnad av kommunalt VA

Inför projektstart kommer först en fördjupad utredning göras för att utreda möjligheten till att lösa VA-situationen på annat sätt än genom kommunal VA-utbyggnad. Därefter görs en VA-utredning för att klargöra hur den kommunala VA-utbyggnaden lämpligast kan ske.

En utbyggnad av kommunalt VA kräver att flera delar av den kommunala organisationen samverkar. Tre olika arbetsprocesser har identifierat beroende om det utbyggnadsområdet föregås av detaljplaneläggning och om det ligger inom eller utanför verksamhetsområde.

1. Utbyggnad efter upprättande av detaljplan (nybebyggelse)
2. Utbyggnad inom befintlig bebyggelse inom verksamhetsområde (VA-utredningsområden, § 6)
3. Utbyggnad inom befintlig bebyggelse utanför verksamhetsområde (VA-utredningsområden, § 6)

5 Plan i väntan på anslutning till kommunalt VA

VA-försörjning i avvaktan på utbyggnad av kommunalt VA i enlighet med VA-planen ska göras så effektiv som möjligt för hälsa och miljö samt fastighetsägares- och kommunens ekonomi. Enskilda och gemensamma avloppsanläggningar ska i så stor utsträckning som möjligt uppfylla gällande miljökrav.

Mindre än 5 år till kommunalt VA:

Om det dröjer mindre än fem år innan kommunalt VA är på plats så behöver man i allmänhet inte göra några åtgärder på sitt enskilda avlopp.

5-15 år till kommunalt VA:

Inom områden där allmänt VA bedöms kunna bli aktuellt inom fem till femton år ställs krav på avloppen enligt Hedemora kommuns vanliga rutiner, dock med siktet inställt på anslutning till kommunalt VA. Tidsbegränsat tillstånd ges för avloppsanläggningarna med giltighet upp till två år efter planerad VA-utbyggnad. Fastighetsägaren upplyses om att kommunalt VA planerats i området.

Anläggningar med tydlig påverkan på miljö och/eller hälsa måste dock åtgärdas omgående även om utbyggnad av allmänt VA eller annan godtagbar lösning planeras i närtid.

Krav på avlopp i områden som väntar på kommunalt VA kan till exempel uppkomma vid klagomål, bygglovsförfrågningar, genom att slamtömningsentreprenören anmäler trasiga avlopp eller vid tillsyn. En enskild bedömning görs då för varje avlopp. Kraven som ställs utgår bland annat från nyttjandegrad, befintlig anläggning, tomtens förutsättningar och omgivningens känslighet.

6 Plan utanför kommunalt verksamhetsområde

För ett stort antal fastigheter i kommunen är enskild VA-försörjning den mest lämpliga lösningen. Många enskilda avloppsanläggningar uppfyller inte Miljöbalkens krav. Många enskilda dricksvattenbrunnar uppfyller inte Livsmedelsverkets gällande riktvärden för dricksvattenkvalitet. Inventering av enskilda avloppsanläggningar pågår.

Följande åtgärder är prioriterade:

Åtgärd	Motiv	Konsekvens
17. Uppdatera strategisk plan för tillsyn, inklusive uppföljning, för enskilda gemensamma avloppsanläggningar samt bedömning av behov av resurser	Uppfylla Miljöbalkens och Livsmedelsverkets krav Tillsynen ska i första hand prioriteras till områden med stor miljö- och hälsopåverkan. Minskad påverkan på grund- och ytvatten. Att ge kännedom om standarden på den enskilda avloppsanläggningen av både tillsynsmyndighet och fastighetsägare	Kommunens VA-bolag kan få ta över driften om GA inte sköts och underhålls korrekt. Resurskrävande arbete
18. Uppdatera strategisk plan för tillsyn för enskilda avloppsanläggningar samt bedömning av behov av resurser	Uppfylla Miljöbalkens krav Uppfylla målet att samtliga enskilda avlopp ska vara åtgärdade och godkända 2025 Förbättrad VA-försörjning i tätbebyggda byar där det finns risker ur miljö- och hälsoskyddssynpunkt Minskad påverkan på grund-, dricks- och badvatten Att ge kännedom om standarden på den enskilda avlopps-	Resurskrävande arbete

	anläggningen av både tillsynsmyndighet och fastighetsägare	
19. Bedömning av behov personella resurser för tillsynsarbete och VA-rådgivning	Uppfylla Miljöbalkens krav för enskild VA-försörjning	Tillsyn finansieras av avgifter.
20. Initiera arbete med VA-rådgivning	Antalet gemensamma anläggningar ökar och behovet av kommunalt VA minskar utanför befintliga verksamhetsområden. Service som förenklar för kommuninvånarna med enskild VA-försörjning.	VA-rådgivning kräver resurser.
21. Säkerställa ett långsiktigt skydd för större enskilda gemensamma vattentäkter	Skydda vattentäkter från föroreningspåverkan. Ökad trygghet för invånare som har sin vattenförsörjning från gemensamma anläggningar.	Begränsningar i mark- och vattenanvändning inom skyddsområde Resurskrävande arbete Kan t ex genomföras via lokala hälsoskydds-föreskrifter

7 Sammanställning av åtgärder med ansvar och tidplan

Följande tabell sammanställer åtgärderna i VA-handlingsplanen med ansvar och tid som anges i VA planen.

Åtgärd	Ansvar	Tid (klart)	Kommentar
1. Skydda grundvattentillgångar för framtida behov i översiktsplaneringen	Plan	Vid nästa ÖP revidering	
2. Etablera en kontinuerlig förvaltningsövergripande VA-grupp för planering av dricks- och spillhanteringen.	HEAB Plan Miljö	Omgående	HEAB sammankallade
3. Förbättring av information, rådgivning och kommunikation	HEAB Plan Miljö	Löpande	Arbete drivs av VA-gruppen
4. Kunskapshöjning hos politiker och allmänhet kring VA-sektorns lagstiftning och utmaningar samt VA-taxans utveckling	HEAB	Löpande	
5. Ta fram dagvattenstrategi och dagvattenpolicy	HEAB Plan Miljö	Pågår	
6. Dagvattentaxa och fastställa verksamhetsområde för dagvatten	HEAB	2023	Indexreglering
7. Långsiktig plan för taxeutveckling. En anpassning av VA-taxan och policy för kostnads-täckning vid VA-utbyggnad	HEAB	Redovisad och godkänd	
8. Ansökan om tillstånd för vattenuttag för samtliga kommunala vattentäkter	HEAB	Löpande	Plan inskickad till Länsstyrelse
9. Förnyelseplaner för ledningsnät	HEAB	2020	
10. Förnyelseplaner för vattenverk	HEAB	Samtliga renoverade	Underhållsplan under framtagning
11. Förnyelseplaner för reningsverk	HEAB	2024	

18(19)

RAPPORT
2021-01-28

12. Förbättra standard på små kommunala reningsanläggningar	HEAB	Start 2023	Arbetet kan påbörjas efter vägvalsutredningen är klar och efter att VA-planen är fastställd.
13. Se över möjligheten att inskränka verksamhetsområden där så är lämpligt	HEAB	Löpande	Dialog inom VA-gruppen krävs
14. Rutiner för hur exploateringsområden och utvidgning av verksamhetsområden ska hanteras	VA-gruppen	2022/2023	Jämför med andra kommuners rutiner.
15. Vägvalsutredning VA-system	HEAB	Utförd	
16. Reservvatten-försörjning för Hedemora och Vikmanshyttan	HEAB	2027	Arbetet har påbörjats.
17. Rutiner, regler och lösningar för fastigheter i väntan på VA-utbyggnad eller gemensam VA-anläggning	HEAB Miljö	Utförd	Genomförs av VA-gruppen
18. Uppdatera tillsynsplan för enskilda avlopp, inkl. gemensamhetsanläggningar	Miljö	2023	
19. Bedömning av behov personella resurser för tillsynsarbete och VA-rådgivning	Miljö HEAB	2023	
20. Initiera arbete med VA-rådgivning	Miljö	2023	
21. Säkerställa ett långsiktigt skydd för större enskilda gemensamma vattentäkter	Miljö	Löpande	

PM

2019-01-16

Inledning

Hedemora kommun har ett ansvar för att planera för en god försörjning av vatten och avlopp i kommunen, både på kort som lång sikt. Med anledning av detta har kommunen tagit fram en långsiktig kommunal VA-plan för hela kommunen i samarbete med Hedemora Energi AB. Planeringen syftar till att på bästa sätt förvalta och utveckla vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen så att den stödjer samhällsutvecklingen och medför att de hälso- och miljökrav som ställs på dricksvatten och avloppshantering kan uppfyllas.

Med VA-försörjning menas dricksvattenförsörjning samt omhändertagande av avloppsvatten. Avloppsvatten innefattar spillvatten samt dagvatten och ibland även dräneringsvatten.

Genom planering och prioriteringar så vill kommunen skapa största möjliga nytta för de ekonomiska insatser som kommer att behövas.

Den kommunala VA-planens olika delar

Hedemoras kommunala VA-plan består av 3 delar:

- VA-översikt
- VA-policy
- VA-handlingsplan

VA-översikten syftar till att ge en översiktlig analys av befintliga förutsättningar och problemställningar gällande vatten- och avloppsförsörjningen i kommunen. Översikten ska belysa vad som är känt, vilka behov som finns samt ge en bakgrund till var fördjupade utredningar krävs och vad man bör fokusera på i det fortsatta VA-planeringsarbetet. Syftet med VA-översikten är att den ska utgöra underlag för den fortsatta planeringen, inte att den ska vara ett färdigt och komplett dokument av arbetet, men den bör ta upp det som är strategiskt relevant i kommunen.

VA-policyn fastställer strategiska vägval gällande VA-frågor och prioriteringsgrunder för fortsatt arbete. Detta kan indelas i övergripande ställningstaganden samt ställningstagande inom och utanför kommunalt verksamhetsområde. En VA-policy antas av kommunfullmäktige och kommer att vara ett viktigt styrdokument i arbetet med kommunens VA-planering och översiktsplanering.

VA-handlingsplanen tas fram utifrån VA-översikt och VA-policy och revideras normalt varje mandatperiod. VA-handlingsplanen beslutas i kommunfullmäktige. VA-handlingsplanen delas in i fem delar; plan för övergripande frågor, plan inom kommunalt verksamhetsområde, plan för anslutning till kommunalt verksamhetsområde, plan i väntan på anslutning till kommunalt verksamhetsområde samt plan utanför kommunalt verksamhetsområde.

Vatten och Avlopps-policy för Hedemora kommun

Beslutad av kommunfullmäktige: **XXXX-XX-XX**

 HEDEMORA KOMMUN	POLICY		Sida 2
	Beslutad av: KF	Verksamheter som omfattas:	
	Giltighet fr o m: 2022-12-13	Revideringsmånad November	
	Ansvarig för revidering: Anna Laidlr	Senast reviderad: 2022-11-22	

VA-policy

INLEDNING

Detta dokument är en vatten- och avloppspolicy (VA-policy) för Hedemora kommun. I VA-policyn anges övergripande ställningstaganden för VA-försörjningen med riktlinjer för dess utveckling.

VA-policyns syfte är att skapa förutsättningar för att prioritera insatser för att uppnå en hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna. VA-policyn har tagits fram med utgångspunkt i den tidigare utformade VA-översikten och genom förvaltningsövergripande arbete och diskussioner i politiskt forum.

VA-policyn är styrande för VA-planeringen vilken är en viktig del i kommunens översiktsplanering.

Utgångspunkten i VA-policyn är de lagkrav som gäller inom VA-försörjningen, däribland miljöbalken, lagen om allmänna vattentjänster, plan- och bygglagen, vattendirektivet och livsmedelsverkets föreskrifter och råd om dricksvatten. Det finns också olika nationella och regionala miljömål som ska beaktas liksom lokala mål och visioner.

Aktualiseringsförklaring eller revidering av VA-policyn bör ske varje mandatperiod.

SAMHÄLLSUTVECKLING

Övergripande mål

Hedemora är en del av den pågående omvandlingen mellan stad och omland. För att vara en delaktig aktör av regionen bör Hedemora arbeta aktivt för samverkan mellan omkringliggande kommuner samt planera för ett byggande där fokus på människors behov av livskvalitet, god hälsa och hushållning med resurser är prioriterade.

Översiktsplan

Översiktsplanens syfte är att skapa förutsättningar för långsiktiga hållbara lösningar för Hedemora utifrån en helhetssyn på ekologiska, sociala och ekonomiska faktorer. Avsikten är att en genomtänkt och medveten planering kring den fysiska miljön där bebyggelse, infrastruktur, natur, kultur samt omsorg och service ska göra det lätt att välja Hedemora som bostadsort.

Hedemora kommuns målbild i översiktsplanen som sträcker sig till 2030.

Hedemora kommun har en stor geografisk area som innefattar Dalarnas äldsta stad och ytterligare fem tätorter. Framtida bostadsbebyggelse bör tillkomma inom ramen för stadens nuvarande gränser samt till befintliga bostadsbebyggelsegrupper i utvecklingsorterna genom förtätning, komplettering eller ersättning av befintlig otjänlig bebyggelse.

UTMANINGAR

Utanför kommunalt verksamhetsområde

För gemensamma anläggningar och enskilda VA anläggningar utanför kommunalt verksamhetsområde finns följande utmaningar:

- Många enskilda avloppsanläggningar uppfyller inte dagens krav och förorenar eller riskerar att förorena närbelägna vattentäkter och vattendrag. Många enskilda avlopp kommer att behöva åtgärdas.
- Vattenledningsföreningar och gemensamma anläggningar har behov av att förbättra vattenskydd genom egenkontroll, organisation och tekniskt underhåll.
- Skapa organisatoriska resurser för tillsyn av enskilda avlopp samt gemensamma dricksvattenanläggningar, för att möjliggöra hållbara VA-lösningar.

Inom kommunalt verksamhetsområde

Inom det kommunala verksamhetsområdet finns följande utmaningar:

- Prioritera utbyggnaden av allmän anläggning inom de områden där kommunen beslutat om verksamhetsområde.
- Skapa ekonomiska och organisatoriska resurser för att kunna genomföra en långsiktig förnyelse av befintligt ledningsnät och VA-anläggningar.
- Skapa ekonomiska och organisatoriska resurser för att kunna genomföra utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp.
- Skapa en långsiktig och hållbar dagvattenhantering.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Övergripande

Övergripande ställningstaganden gällande VA-försörjning är:

- VA-försörjningen ska bidra till samhällsutvecklingen och stödja kommunens fysiska planering.
- Vi ska ha en långsiktigt hållbar VA-försörjning utifrån de lokala förutsättningarna med beaktande av miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.
- Alla fastigheter med ett avlopp som kräver tillstånd ska ha en anläggning som är godkänd enligt Miljöbalken.
- All dricksvattenförsörjning som berörs av Livsmedelsverkets lagstiftning ska uppfylla dess krav. Kommunala dricksvattentäkter ska ha och större gemensamma anläggningar bör ha skyddsområden och skyddsföreskrifter samt en väl fungerande egenkontroll.
- Långsiktigt hållbar dagvattenhantering utifrån lokala förutsättningar ska eftersträvas. Där så är möjligt eftersträvas lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD).
- Kommunens och VA-huvudmannens arbete med en långsiktig VA-planering ska styras genom god framförhållning och kommunikation med medborgarna.
- Vi ska ha ett arbetssätt och en intern kommunikation som etablerar en kontinuerlig övergripande planering av dricks-, spill- och dagvatten.

Utanför kommunalt verksamhetsområde

Ställningstaganden utanför kommunalt verksamhetsområde:

- Standarden på enskilda avloppsanläggningar ska vara känd/godkänd av såväl tillsynsmyndighet som av berörda fastighetsägare.
- Tillsyn enligt miljöbalken ska prioriteras till de områden där det föreligger miljö- och hälsomässiga olägenheter.
- Det ska finnas organisation och resurser för att kunna uppfylla målet om att samtliga befintliga enskilda avlopp ska åtgärdas
- Kommunen ska medverka till kunskapsutveckling och informationsspridning gällande enskild VA-försörjning i syfte att skapa lagliga och funktionella vatten- och avloppsanläggningar.
- Kommunal VA-rådgivning ska finnas i syfte att skapa hållbara lösningar för fastighetsägare och föreningar.
- Regler och lösningar för fastigheter i väntan på VA-utbyggnad (kommunal eller gemensam) ska finnas. Om utbyggnad av kommunal VA-anläggning planeras kan bristfällig enskild anläggning föreläggas med krav i väntan på utbyggnad. Insatsen ska vara skälig och anpassas till riskbild och tidpunkt för anslutning. Tillstånd kan vara tidsbegränsade.

Inom kommunalt verksamhetsområde

Ställningstaganden inom kommunalt verksamhetsområde:

- Befintliga enskilda avloppsanläggningar inom kommunalt verksamhetsområde ska anslutas till kommunal VA-anläggning enligt prioriteringar i VA-utbyggnadsplanen
- Anslutna till kommunal VA-anläggning ska ha tillgång till dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd.
- En förnyelse- och underhållsplanering ska finnas som säkerställer VA-anläggningarnas långsiktiga funktion och driftsäkerhet.
- Som en del i den hållbara dagvattenhanteringen ska mängden tillskottsvatten minska samt dag- och dränvatten i möjligaste mån separeras från spillvatten.
- Det ska finnas organisation och resurser för att kunna förnya och bygga ut den kommunala VA-anläggningen.

Från: Ingela Sätterström /Myndighet o Service /Omsorgsförvaltningen
Skickat: den 28 december 2022 12:50
Till: Jennifer Berglund /Kansliavdelningen /Kommunstyrelseförvaltning
Ämne: Beslut från omsorgsnämnden
Bifogade filer: ON § 244 planering nytt äldreboende.pdf

Beslut från omsorgsnämnden från den 21 december 2022 till KS/KF

Med vänlig hälsning/Best regards

INGELA SÄTTERSTRÖM

Nämndsekreterare
Omsorgsförvaltningen
Telefon: 0225-34 104

www.hedemora.se | www.facebook.se/hedemora

Hökargatan 6, 776 30 Hedemora | Växel: 0225-340 00

Information om hur Hedemora kommun behandlar dina personuppgifter och hur du tar tillvara på dina rättigheter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR – General Data Protection Regulation) finns på Hedemora kommuns hemsida www.hedemora.se. Du kan också kontakta Hedemora kommuns kundtjänst tel. 0225-340 00

§ 244

Dnr ON345-19 700

Nytt äldreboende, planering av befintliga boendeplatser

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 15 februari, att anta lokalstrategens förslag till lokalförsörjningsplan 2022 – 2026.

Efter att renovering och installation av kyla och ventilation är klar finns 5 boendeplatser på Norden. LSS gruppbostad Rosen har flyttats vilket har gett tillgång till 6 nya platser äldreboendeplatser på Munkbohemmet.

Kommande eventuella behov av boendeplatser, hemtjänsten i Långshyttan har arbetslokaler på särskilt boende Granen, vid en omlokalisering av hemtjänsten finns möjlighet att tillskapa 5 äldreboendeplatser på Granen. När Rehab gruppen flyttar till nya lokaler finns möjlighet att bygga om nuvarande lokaler till 10 nya äldreboendeplatser på Vinstragården.

Beslutsunderlag

Lokalförsörjningsplan 2022–2026

Omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 13 december 2022

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden beslutar att det i dagsläget inte finns behov av ett nytt äldreboende. Utökning av äldreboendeplatser görs i befintligt lokalbestånd utifrån kommande behov.
2. Omsorgsnämnden beslutar att rapportera beslut till kommunfullmäktige.

Utdrag till

Omsorgsförvaltningen
Kommunfullmäktige

Datum
2022-12-13

Anna Frisk Gustafsson

Vård- och omsorgsboendeplatser

Sammanfattning

Kommunfullmäktige tog beslut den 17 januari 2019 om att ge omsorgsnämnden i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till vård- och omsorgsboende till en lägre kostnad

Ärendebeskrivning

Omsorgsnämnden beslutade 2021-03-24 att öka antalet boendeplatser i befintliga verksamheter och lokaler.

Detta är gjort på Munkbohemmet och det kommer också att finnas nya boendeplatser på Norden. Totalt 11 nya platser. Omsorgsnämnden har en framtagen planering på att kunna, bygga flyglar i två plan ut mot riksvägen på Norden och även flera platser på Granen.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar att det i dagsläget inte finns behov av nytt äldreboende. Utökning av äldreboendeplatser görs i befintligt lokalbestånd utifrån kommande behov.

Omsorgsnämnden beslutar att rapportera detta beslut till kommunfullmäktige.

Anna Frisk Gustafsson
Tf förvaltningschef

Lokalförsörjningsplan

HEDEMORA KOMMUN 2022 - 2026

Hedemora Kommunfastigheter AB

Reviderad och uppdaterad den 19
november 2021 av:

Lokalstrateg Sanna Herre

Antagen av kommunfullmäktige den XX

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Syfte.....	2
3	Mål	2
4	Lokalbestånd	3
	Kommunägda förvaltningsobjekt	3
	Kommunens inhyrda lokaler genom externa fastighetsägare.....	3
5	Verksamheternas lokalbehov.....	4
	Bildningsförvaltningen - utbildning:	4
	Bildningsförvaltningen - kultur och fritid:.....	4
	Omsorgsförvaltningen:	4
	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen:	4
6	Avtal om fastighetsförvaltning Hedemora kommun	5
7	Reviderad lokalpolicy	5
	Grundprinciper för lokalförsörjning enligt lokalpolicyn.....	5
8	Befolkningsprognos.....	6
	Kommunens befolkningsframskrivning 2022-2035 med åldersintervaller:	6
9	Vad påverkar sammanställning av facknämndernas behovsprognoser?	7
10	Miljö	7
11	Lokalförändringar	8
	Vid nyproduktion och större ombyggnationer	8
12	Investeringsbehov	8
12.1	Förskolor	11
12.2	Grundskolor F-9.....	12
12.3	Gymnasium och vuxenutbildningar	14
12.4	Särskilda boendeplatser för äldre	14
12.5	Bostad med särskild service enligt LSS/SoL.....	17
12.6	Daglig verksamhet/Dagverksamhet	17
13	Kommunens egna fastigheter	18
14	Övrig lokalinformation	20

1 Inledning

Hedemora kommun ska uppfattas som en välkomnande kommun, både att bo och verka i. Vi arbetar för en hållbar samhällsutveckling där kreativitet och nya idéer ger riktning mot framtiden. I Hedemora kommun genomsyrar hållbar utveckling all verksamhet och långsiktig planering.

Avsikten med denna lokalförsörjningsplan är ge ett samlat underlag för kommunens korta- och långsiktiga lokalbehov utifrån minst ett 5-10 årsperspektiv. Planen visar vilka utmaningar som finns för kommunen kommande år gällande lokalförsörjning och är ett viktigt underlag för kommunens strategiska köp och försäljningar av fastigheter. Lokalförsörjningsplanen uppdateras årligen och beslutas av kommunfullmäktige i Hedemora och ska vara en grund för koncernens arbete med att tillgodose verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler.

Lokalförsörjningsplanen bygger på en sammanställning av facknämndernas behov av verksamhetslokaler. Insamling av information och bearbetning har utförts av lokalstrategen på Hedemora kommunfastigheter tillsammans med den strategiska lokalstyrgruppen, där hela koncernledningen samt fastighetschef och lokalstrateg på kommunens helägda fastighetsbolag (Hedemorabostäder och Hedemora kommunfastigheter AB) ingår. Planen innehåller förslag och prioriteringar i första hand till år 2026. Vidare redovisar lokalförsörjningsplanen olika preliminära alternativ till långsiktiga lösningar och inriktningar fram till år 2031.

2 Syfte

Huvudsyftet med lokalförsörjningsplanen är att ge förutsättningar för och god framförhållning för att kunna strukturera, planera och tillgodose kommunens behov av verksamhetslokaler. Underlaget används för att bedöma framtida investeringsbehov.

3 Mål

Att bidra med en långsiktig och hållbar lokalstrategi som ger kostnadseffektiva, energieffektiva och ändamålsenliga lokaler.

Bildtext: Rådhuset i Hedemora kommun

4 Lokalbestånd

Hedemora kommun äger olika typer av administrationslokaler, kulturhistoriska byggnader samt idrottsanläggningar, se objektslista nedan:

Kommunägda förvaltningsobjekt

Vasahallen
Hedemora ishall
Gruvlagen intrånget
Förråd Brunnsjöberget - militärförråd
Wahlmanska huset
Sveaparkskiosken och Sveaparksscenen
Rådhuset med annexet
Västerby garage (fd brandstation)
Stationshuset
Trollbo bastu Långsbyn
Rostugnen Vikmanshyttan
Brunnsjöleden
Klosterliden
Hamre ridanläggning
Vasaliden Arena
Hopptornet och kallbadhuset Hönsan
F.d. brandstationen i Vikmanshyttan

Därutöver förhyr kommunen lokaler och anläggningar för de kommunala verksamheterna genom de kommunalägda fastighetsbolagen Hedemora Kommunfastigheter AB och AB Hedemorabostäder samt ett fåtal externa fastighetsägare, se lista nedan:

Kommunens inhyrda lokaler genom externa fastighetsägare

Objekt	Hysesvärd
Gymnastiksal i gamla skolan Garpenberg	Mandy Otto-Bismarck
Tingshuset	Valerum Älgen AB
Arkivet, Åsgatan 70	Nordhemsstigen AB
Starbiografen	Nordhemsstigen AB
Dagcenter Skrinet, Åsgatan 43	Nordhemsstigen AB
Nibble kök/gymnastik	Förvaltning i Skönvik AB
Damastvägen 13	Förvaltning i Skönvik AB
Sturegatan 10	Byggnadsfirma Yngve Bergman AB
Sturegatan 12	Byggnadsfirma Yngve Bergman AB
Vinstragården	Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB
Familjecentralen, Vinstra	Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB
Fritidsgård Hedemora, Kyrkogatan 20	Hedemora, Husby o Garpenbergs församling
Familjerådgivning, Kyrkogatan 15	Hedemora, Husby o Garpenbergs församling
Stjärnsunds förskola	Villa Solhem AB

5 Verksamheternas lokalbehov

Lokalförsörjningsplanen utgår ifrån de befolkningsprognoser och eventuella förändringsbehov som presenterats av respektive förvaltning samt dess facknämnd och omfattar följande verksamhetslokaler:

Bildningsförvaltningen - utbildning:

- Förskolelokaler
- Skolor/utbildningslokaler
- Kök/matsalstör
- Familjecentral
- Elevhälsa
- Kontor i Tjäderhuset

Bildningsförvaltningen - kultur och fritid:

- Bibliotekslokaler
- Kultur/musikskolelokaler
- Mötesplatser för kultur
- Fritidsgård/föreningslokaler
- Sim- och sporthallar
- Idrotts- och friluftsanläggningar

Omsorgsförvaltningen:

- Särskilda boenden för äldre
- Korttidsboenden
- Växelboenden
- Gruppboendestäder LSS
- Boenden med särskild service SoL/LSS
- Bostäder för andra målgrupper med särskilda behov
- Dagverksamheter
- Dagliga verksamheter
- Gruppboenden
- Kontor i Tjäderhuset
- Kontor på Vintergatan 2, bemanningsenheten, hemtjänsten

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen:

- Kontor i Tjäderhuset
- Kulturhistoriska byggnader
- Tågstationen i Hedemora
- Sim- och sporthallar
- Idrotts- och friluftsanläggningar

6 Avtal om fastighetsförvaltning Hedemora kommun

Mellan Hedemora kommun (beställaren) och Hedemora kommunfastigheter AB (förvaltaren) har ett nytt förvaltningsövergripande avtal träffats fr.o.m. den 1 juli 2021. Bakgrund och ändamål med det nya avtalet är att den kommunala fastighetsförvaltningen inkl. uthyrning måste effektiviseras och samordnas så att det enbart finns en förvaltningsorganisation (Hedemora kommunfastigheter AB) för fastigheter ägda av kommunen och av kommunens samtliga inhyrda objekt. Beställarens förväntningar och syfte är att detta ska innebära bättre kvalitet och service, en mer effektiv förvaltningsorganisation för lokaler och skötsel av gata/park- och andra markområden inom ramen för kommunens verksamhetsområden och lägre kostnader för skattekollektivet.

7 Reviderad lokalpolicy

Mot bakgrund av att det nya förvaltningsövergripande avtalet innebär att enbart det kommunägda bolaget, Hedemora kommunfastigheter ska vara lokalhållare och samordnare av verksamheternas lokalbehov, har en översyn gjorts av gällande lokalpolicy. Lokalpolicyen har därför reviderats med anpassningar till att Hedemora kommunfastigheter nu har lokalhållaransvaret. Vidare finns vissa förtydliganden om fastighetsstrategiska mål, om politiska facknämndernas och om förvaltningsledningarnas ansvar. Nuvarande lokalpolicy med revideringar fastställdes av kommunfullmäktige den 28 september 2021.

Grundprinciper för lokalförsörjning enligt lokalpolicyen

En grundprincip är att kommunala verksamheter i första hand ska bedrivas i kommunkoncernens fastighetsbestånd. Extern förhyrning ska endast förekomma i de fall lämpliga lokaler inom kommunkoncernen saknas eller i de fall ombyggnation inte är ekonomiskt försvarbart.

I kommunens övergripande lokalpolicy ingår även en gränsdragningslista mellan hyresvärd och verksamhet. Gränsdragningen syftar till att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst såväl tekniskt som ekonomiskt när det gäller drift och skötsel.

Enligt lokalpolicyen ska fastigheter, lokaler och byggnader som på lång sikt inte behövs eller bedöms inte vara av strategisk betydelse avvecklas, genom försäljning eller rivning. Enligt policyen ska även kommunkoncernens organisation ständigt söka lösningar som sänker lokalkostnaderna och optimerar nyttjandegraden.

8 Befolkningsprognos

En svagt positiv utveckling av invånarantalet i Hedemora kommun som skett sedan 2014. Den förändringen förklaras främst av en mycket hög invandring som under 2014 och 2015 påtagligt bidrog till ökningen. Denna utveckling fortsatte fram till 2019. År 2020 vände utvecklingen och invånarantalet har sedan dess minskat.

Prognosen visar att denna trend kommer att fortsätta kommande år. Fram till 2030 minskar invånarantalet med ca 30 personer varje år, för att därefter sakta öka igen. 2021 har Hedemora 15 407 invånare och enligt prognosen är invånarantalet 15 122 personer år 2030.

Tittar man ytterligare 10 år fram i prognosen till 2040, så har Hedemora 15 395 invånare. Det visar därmed att inga större svängningar egentligen kommer att ske om man ser till de närmsta 20 åren, utan befolkningsantalet totalt sett kommer att vara relativt stabilt under denna period.

Om vi tittar ännu längre fram i prognosen, så ser vi att Hedemora kommuns invånarantal ökar ytterligare till 16 005 invånare år 2050, 16 699 invånare år 2060 och 17 423 invånare år 2070. Det ska dock tilläggas att ju längre fram i tiden dessa antaganden görs desto osäkrare är dem, vilket medför att även prognosen blir osäkrare längre fram i tiden. Det är också i allmänhet olika svårt att göra bra prognoser för olika åldersgrupper. I åldrar där det i större utsträckning sker förändringar i livet än i andra åldrar är prognosfelen större. Faktorer som leder till sådana förändringar är fruktsamhet, flyttningsbenägenhet och dödlighet (källa: SCB Hedemora kommun).

Enligt den antagna planhandlingen "Bostadspolitiska riktlinjer för Hedemora kommun 2021-2024/2029" vill vi från kommunens sida ha mycket höga framtidsambitioner att tillsammans med övriga lokala aktörer på bostadsmarknaden kunna erbjuda Hedemorans invånare och våra nyinflyttande ett starkt utökat utbud av attraktiva bostäder och goda yttre boendemiljöer under de kommande åren. Attraktiva boendemiljöer och goda bostäder är helt grundläggande faktorer som har avgörande betydelse för möjligheterna att realisera en fortsatt framtida kommunal tillväxt och välfärd i Hedemora.

Kommunens befolkningsframskrivning 2022-2035 med åldersintervaller:

Ålder	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	151	148	146	147	147	148	150	151	153	153	154	154	155	156
1-5	795	768	752	747	729	724	724	727	733	740	745	751	755	760
	946	916	898	894	876	872	874	878	886	893	899	905	910	916
6	150	167	154	143	157	147	144	142	142	143	144	145	146	148
7-12	971	933	956	944	936	945	923	917	900	893	894	887	888	892
	1121	1100	1110	1087	1093	1092	1067	1059	1042	1036	1038	1032	1034	1040
13-15	546	549	507	495	464	470	477	478	491	478	474	471	468	470
16-18	499	511	533	538	540	505	496	471	476	484	485	497	486	484
19-64	8149	8095	7993	7941	7895	7858	7808	7780	7747	7707	7686	7685	7702	7708
65-79	3014	3015	3037	3000	3000	2984	2981	2960	2972	3001	3016	3018	3010	3003
80-w	1080	1121	1186	1266	1315	1377	1435	1498	1508	1528	1540	1549	1567	1585
Summa	15355	15307	15264	15221	15183	15158	15138	15124	15122	15127	15138	15157	15177	15206

(Källa: SCB befolkningsprognos Hedemora 2021-2070)

Antalet barn i åldersgruppen 0 år bedöms pendla inom 146-156. En viss minskning sker i barnantalet i åldersgruppen 1-5 år. Mindre förändringar finns i 6-års gruppen men man kan se en svag minskning av antalet under den statistiska perioden. Åldersgruppen 7-12 år sticker ut och minskar mest i de yngre åldersgrupperna, från 971 barn år 2022 till 936 barn år 2026 och endast 892 barn år 2035.

När det gäller åldersgruppen 13-15 år pekar även den prognosen på en minskning. Bland 16-18-åringarna sker mindre pendlingar men antalet håller sig stabilt under perioden.

Den största åldersgruppen 19-64 år minskar under perioden med 441 personer.

Tillväxttoppen för den unga seniora befolkningen (65-79 år) förväntas inträffa 2024 med 3037 individer vilket är 150 fler individer jämfört med ex. 2017 men därefter kommer antalet personer inom denna grupp att ligga stadigt runt ca 3000 invånare varje år.

Den mest utmärkande förändringen får noteras för den äldre seniora befolkningen som förväntas öka med i snitt 40 personer varje år under hela perioden och även kommer fortsätta öka i samma tillväxttakt ända fram till år 2070 enligt befolkningsprognosen SCB.

9 Vad påverkar sammanställning av facknämndernas behovsprognoser?

Behovet av antalet platser inom både skolor och vård utgår från befolkningsprognoser, planerade nybyggnationer, nyttjandegrader, arbetsmiljö, antalet inskrivna barn/elever (förskolor, skolor), kö till äldreomsorg, antalet beviljade insatser och stöd enligt LSS/SoL samt omvärldsbevakning/ev. kriser/flyktingströmmar.

10 Miljö

Hedemora kommun strävar efter att vara en hållbar kommun och är en del av Sveriges ekokommuner. För att uppnå detta finns en insikt om bland annat att en medveten lokalförsörjning/lokalplanering är en nyckelfaktor för långsiktiga och hållbara underhållsåtgärder/investeringar, val av hållbara byggnadsmaterial och en god samverkan med fastighetsägare.

En hållbar lokalstrategi skapar ändamålsenliga, energieffektiva och prisvärda lokaler för verksamheterna.

11 Lokalförändringar

Vissa lokalförändringar/ombyggnationer genomförs för att förbättra arbetsmiljön, för att uppfylla myndighetskrav eller för att ersätta icke ändamålsenliga lokaler. Andra lokalförändringar består av hyresgästpassningar genom upprustning och renovering av lokaler som uppnått sin tekniska livslängd.

Vid nyproduktion och större ombyggnationer

För att kunna erbjuda nya verksamhetslokaler behövs god framförhållning, resurser och politiska inriktningsbeslut. Exempel på moment som kräver god framförhållning är nybyggnadsalternativ där processen för en ny detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fyra-fem år att få fram. Ibland kan de olika momenten ta längre tid beroende på överprövningar av detaljplaner, hantering av upphandlingar, byggkonjunkturen eller långa byggtider. Nedan redovisas uppskattad tidsåtgång vid genomförande av en ny- eller större ombyggnation av lokaler.

Aktivitet	Uppskattad tidsåtgång
Förstudie/Lokaliseringsalternativ	6-12 månader
Detaljplan (standardförfarande)	8-24 månader
Rumsfunktionsprogram	2-4 månader
Projektering	3-8 månader
Upphandling	3-6 månader
Bygglov	2-3 månader
Byggtid	12-24 månader

12 Investeringsbehov

Nedanstående tabell innehåller en samlad beskrivning av investeringsbehovet för de olika kommunala verksamheternas lokalbehov under en tioårsperiod framöver. Investeringsbehoven ligger även till grund för utredningar och beslut som Hedemora kommun måste göra för att över tid få en så detaljerad lokalförsörjningsplan som möjligt.

Investeringsutgifterna är så kallade "markeringsbelopp" och är en grov bedömning utifrån erfarenhetsvärden. Precisionen i investeringsutgifterna ökar under projekteringsfasen och i utvärderingsfasen av inkomna anbud. Beloppen nedan är bedömda belopp i tkr.

Det får noteras att takten i nedanstående projekt påverkas av de begränsningar som pågående pandemi medfört, såsom längre anbuds- och byggtider.

Enligt beslutad lokalpolicy ska investeringar över 4 prisbasbelopp eller 200 000 kronor betalas av verksamheten som ett tillägg till hyran. Vidare beror tilläggshyran på kommunens internränta och redovisningsprinciper för komponenter. Alla investeringar i nedan tabell kräver tilläggshyresavtal.

Vill verksamheten ändra användningen i befintliga lokaler, alternativt att det uppstår nya anpassningar på grund av verksamhetsrelaterade myndighets- och lagkrav, ska verksamheten betala dessa.

INVESTERINGSBEHOV	2022	2023	2024	2025	2026	2027-2031
Bildningsförvaltningen						
Kristallen utbyggnad *	1 000	8 000	7 000			
Utredning förskoleplatser *	?					
Tunet ROT-projekt	500	4 000				
Stallgården ROT-projekt		?	?			
Översyn Jonsboskolans lokaler *	?					
Jonsboskolans kök	500	6 500				
Vasaskolans kök	900					
Vasaskolan ROT-projekt					5 000	
Martin Koch ROT-projekt		5 000				
Översyn lokalerna Bachmanska	?					
Utredning Västerby skola *	?					
Västerby skola, alt. 1 renovering			8 000	30 000		
Västerby skola, alt. 2 nyproduktion			10 000	48 000		
Västerby skola, alt. 3 nedläggning			7 000			
Stureskolan, utemiljö		1 000				
Smedby skola, fönster	1 000					
Stadsbiblioteket ROT-projekt, fasad, fönster, hiss m.m. utredas 2022, utföras 2023?		?				
Vikmanshyttans skola, ventilation i tegelbyggnaden			1 500			
Rådhuset/annexet utredning *	?					
Wahlmanska huset utredning *	?					
Omsorgsförvaltningen						
HSR-enheten Kraftgatan *	2 000	11 000				
Kraftgatans disponering						
lokalhyresgäster utredning *	?					
Kraftgatan ROT-projekt utredning *		?				
Nytt avtal Vinstra, omförhandling pågår *			ny hyra			
Norden "Hjalmar", utökning med 5 äldreboendeplatser *			?			
Norden ventilation/kyla, brandskydd	10 000					
Yrkesv 30 ny gruppboendestad	5 000					
Munkbohemmet, utökning med 6 äldreboendeplatser *	?					
Munkbohemmet ROT-projekt			10 000			
Granen ventilation/kyla, brandskydd						10 000
Gussarvsgården samlingssal, cykelförvaring, förråd, tvätt	3 500					
Norden, utbyggnad 20 + 20 äldreboendeplatser						45 000 + 45 000
Granen, utökning med 5 äldreboendeplatser *		?				
Tallgatan 10, ombyggnad servicebostad	1 200					
SUMMA investeringar	25 600	35 500	25 500-43 500	0-78 000	5 000	100 000

Bildning

*** Kristallen utbyggnad/* Utredning förskoleplatser**

Projektering av utbyggnaden på Kristallen beräknas starta i dec 2021 och utbyggnaden beräknas vara färdigställd senast till sommaren 2024. Behovet av förskoleplatser har minskat sedan beslut togs att bygga ut Kristallen och därför behöver en vidare översyn/utredning göras under 2022 för att se om det kan finnas utrymme för att ev. lägga ner en förskola efter det att Kristallen byggts ut. Skulle en nedläggning vara möjlig påverkar det förskolornas planerade renoveringar.

*** Översyn Jonsboskolans lokaler**

Stora ytor i skolan står idag tomma och kostar onödiga pengar för kommunen. En utredning pågår för att effektivisera skolans lokaler och ta fram en plan för vilka ytor som bör vara kvar inom skolan. Om man centrerar all skol- och förskoleverksamhet i huvudbyggnaden samt förflyttar skolans kök och matsal in i huvudbyggnaden, så kan en mer enhetlig och effektiv verksamhet uppnås och tomma byggnader kan avvecklas, alternativt användas för annan verksamhet inom kommunen. Ett sådant alternativ påverkar planen att renovera det befintliga köket. En utredning hur Jonsboskolan som helhet ska användas kring förskola, huvudbyggnad och kök kommer att göras klart under våren 2022.

*** Utredning Västerby skola**

Västerby skola har omfattande renoverings- och ombyggnadsbehov. En renovering är brådskande ur både ett byggnads-, arbetsmiljö- och pedagogiskt perspektiv. Då renoveringsbehoven är så pass omfattande har Heko förutom kalkyl för renovering/utbyggnad även tagit fram en kalkyl för vad det skulle kosta att bygga en ny skola i Västerby. En studie över antalet elever på skolorna i Hedemora kommun hösten 2021 i förhållande till antalet möjliga elevplatser, den så kallade nyttjandegraden visar en överkapacitet på 30,4 %.

Utredningen visar vidare att det finns plats för Västerby skolas elever på andra kommunala skolenheter i närområdet. Stureskolan, Fyrklöverskolan och Vikmanshyttans skola har tillsammans plats för samtliga Västerbys elever utifrån hur beläggningen ser ut hösten 2021. Samtidigt står Hedemora kommun likt de flesta svenska kommuner inför ekonomiska utmaningar de närmaste åren. En avveckling av Västerby skola bör därför tas i beaktan ur både ett ekonomiskt, -organisatoriskt och lokalmässigt perspektiv. Lokalstyrgruppen (Hedemora kommuns koncernledning samt lokalstrateg och fastighetschef på Heko) förordar att alternativ 3 utreds innan man tittar på alternativ 1 och 2.

Se separat utredning för mer information kring de olika alternativen.

*** Rådhuset/annexet utredning/* Wahlmanska huset utredning**

Hur ser man politiskt på vilken framtida verksamhet som ska finnas i rådhuset? Kommunstyrelsens strategiutskott bör ange den framtida inriktningen av rådhuset, annexet och Wahlmanska huset. Utredning kommer att ske under 2022 för hur dessa byggnader ska användas.

Omsorgen

*** HSR-enheten Kraftgatan/* Nytt avtal Vinstra/* Norden "Hjalmar", utökning med 5 äldreboendeplatser**

Hälsö- sjukvård- och rehabiliteringsenheten (HSR) som idag är uppdelad i lokaler på Vinstra (rehab) samt Hjalmar på Norden (sjuksköterskorna) vill flytta ihop till mer ändamålsenliga lokaler för bättre synergieffekter. Man tittar just nu på lokaler på Kraftgatan. Genom att man

flyttar hela HSR-enheten till Kraftgatan så frigörs 5 äldreboendeplatser på Norden. Det finns även en möjlighet att bygga om rehabs nuvarande lokaler på Vinstra till 10 nya äldreboendeplatser (önskemålet om en sådan ombyggnation finns med i pågående omförhandling av Vinstra-avtalet).

*** Kraftgatans disponering lokalhyresgäster utredning**

Utredning pågår hur omsorgens verksamheter ska disponera lokalerna på Kraftgatan på ett mer effektivt sätt. Vissa verksamheter sitter för trångt och skulle kunna byta lokaler med varandra för att uppnå mer ändamålsenliga lokaler samt ett bättre flöde mellan verksamheterna. De fackliga föreningarna har idag större lokaler än vad de behöver och skulle kunna flytta till mindre lokaler.

*** Kraftgatan ROT-projekt utredning**

Hela kraftgatan har ett stort renoveringsbehov, såsom nya fönster, nya tak, ny ventilation, nya asfaltskytor, ny fasad, nya undertak, ny belysning, ytskikt m.m. Exakt vilka åtgärder som behövs samt vilka kostnader det innebär får vidare utredas under 2022.

*** Munkbohemmet, utökning med 6 äldreboendeplatser**

Ytskirtsrenovering kommer att ske av 6 lägenheter på gamla Rosen under våren 2022.

*** Granen, utökning med 5 äldreboendeplatser**

Om hemtjänsten kan flytta till andra lokaler i Långshyttan, förslagsvis till tomma lokaler inom förskola/skola så kan hemtjänstens nuvarande lokaler (5 lägenheter) frisättas för att tillskapa 5 nya äldreboendeplatser på Granen.

12.1 Förskolor

När det gäller renovering av befintliga förskolor finns det en plan. Omfattningen av renoveringarna innebär en totalrenovering samt vissa förändringar av lokalerna utifrån verksamheternas behov, en s.k. rotrenovering. De förskolor som är i behov av att rotrenoveras är Tunet och Stallgården, där Tunet står först på tur.

Tillfälliga moduler vid Regnbågens förskola hyrs in av kommunen från Hedemora kommunfastigheter genom ett femårigt tilläggshyresavtal som går ut den 21 oktober 2024. Beslut har fattats i bildningsnämnden om att Kristallen ska byggas ut för att ge plats åt dessa barn innan det tillfälliga hyresavtalet/tillfälliga bygglovets går ut för modulerna vid Regnbågen. Projektering av utbyggnaden på Kristallen beräknas starta i dec 2021 och utbyggnaden beräknas vara färdigställd senast till sommaren 2024.

Dock har behovet av förskoleplatser i Hedemora minskat sedan beslut togs att bygga ut Kristallen och under 2022 är det betydligt många fler barn som förväntas börja förskoleklass än som förväntas börja i förskolan. En vidare översyn/utredning över det framtida lokalbehovet inom förskolan behöver därför göras under 2022. Finns det utrymme för att ev. lägga ner en förskola efter det att Kristallen byggts ut? Skulle en nedläggning vara möjlig påverkar det i så fall förskolornas planerade rot-renoveringar.

Beläggning kommunens förskolor oktober 2021

- Regnbågen – 86 barn
- Tunet – 48 barn
- Svedjan/Nattugglan – 48 barn, nattverksamheten har 10 barn
- Kristallen – 65 barn

- Björkbacken – 47 barn
- Västerby – 38 barn
- Båkupan – 17 barn
- Ekorren/Fjärilen – 57 barn
- Smedby – 46 barn
- Stjärnsund – 13 barn
- Stallgården – 52 barn

Beläggning fristående förskolor oktober 2021

- Olympica – 104 barn
- Noas Ark – 54 barn
- Nyckelpigan – 28 barn
- Snödroppen – 19 barn

12.2 Grundskolor F-9

Låg- och mellanstadiet

En studie över antalet elever på grundskolorna F-6 i Hedemora kommun hösten 2021 i förhållande till antalet möjliga elevplatser, den så kallade nyttjandegraden visar att det finns en överkapacitet på 30,4 % på kommunens F-6 skolor. SCB:s befolkningsprognoser visar även att samtliga åldersgrupper i de yngre åldrarna minskar kommande år, i gruppen 7-12 år förväntas barnantalet minska som mest.

Samtidigt har Västerby skola ett omfattande renoveringsbehov och en renovering är idag nödvändig både ur ett byggnads-, arbetsmiljö- och pedagogiskt perspektiv. Alternativet att tillåta eleverna att gå kvar i nuvarande skola utan åtgärder måste därför anses vara uttömt.

Analysen kring antalet platser visar vidare att det finns plats för Västerby skolas elever på andra kommunala skolenheter i närområdet. Stureskolan, Fyrklöverskolan och Vikmanshyttans skola har tillsammans plats för samtliga Västerbys elever utifrån hur beläggningen ser ut hösten 2021.

Lokalstrateg har med stöd av bildningsförvaltningen och Hedemora kommunfastigheter tittat närmare på Västerby skola utifrån ovan nämnda frågeställningar. Förutom att kalkyler tagits fram för att renovera Västerby skola, alternativt att bygga en ny skola i Västerby har man även tittat närmare på möjligheten att lägga ner Västerby skola.

Lokalstyrgruppen har kommit fram till att kommunen ur både ett ekonomiskt, -organisatoriskt och lokalmässigt perspektiv bör beakta en nedläggning och förordar att alternativet nedläggning av Västerby skola vidare utreds vidare innan man tittar på alternativen renovering eller nybyggnad.

Högstadiet

Behovet av särskoleplatser ökar i åldersgruppen och förslag har gått upp till bildningsnämnden om att bygga om ett klassrum på Vasaskolan för att bättre kunna tillgodose omvårdnadsbehoven hos eleverna i grundsärskolan/träningssärskolan. Vasaskolan har redan idag en särskoleverksamhet med 6 elever vilkas situation skulle gynnas av ombyggnationen. Anpassning av lokalerna ger också Vasaskolan förutsättningar

att ta emot elever med större omvårdnadsbehov där kommunen idag köper plats hos andra utbildningsanordnare.

I övrigt ser man att lokalerna täcker behovet som finns för det elevantal man har idag, även om elevgrupperna varierar. Åldersgruppen förväntas dock minska något framöver enligt befolkningsprognosen för Hedemora kommun.

Elevantal på kommunens skolor oktober 2021

- Stureskolan – 295 elever
- Fyrklöverskolan – 147 elever
- Fyrklöverskolan sär – 11 elever
- Vikmanshyttans skola – 90 elever
- Västerby skola – 132 elever
- Garpenbergs skola – 42 elever
- Jonsboskolan – 109 elever
- Smedby skola – 113 elever
- Vasaskolan – 421 elever
- Vasaskolan sär – 10 elever

Elevantal på friskolorna oktober 2021

- Olympica – 296 elever
- Annaskolan – 75 elever

Bildtext: Jonsboskolan, Långshyttan

12.3 Gymnasium och vuxenutbildningar

Vad gäller gymnasiet är det svårare att bedöma kommande platsbehov, då det handlar så mycket om svängningar i samhället och hur eleverna väljer. Även med VUX är det svårt att säga då det handlar mycket om politiska vindar i samhället men även hur kombinationen studier på plats och studier på distans ser ut. Utifrån befolkningsprognosen ser man att befintliga lokaler täcker behovet som det ser ut i dagsläget och även vuxenutbildningarnas lokaler täcker sitt platsbehov.

På Martin Koch gymnasiet ser man dock möjligheter att kunna nyttja lokalerna mer effektivt då det finns en del luckor i schemat. Man skulle exempelvis kunna få in mer VUX-verksamhet i gymnasiets lokaler för att minska behovet av lokaler på Bachmanska (A, B och C-huset). Byggnaderna A, B och C har även stora renoveringsbehov och därför behöver en plan tas fram för vilka lokaler som ska prioriteras på Bachmanska. Bildningsförvaltningen tycker därför det är viktigt att man påbörjar en utredning av den framtida användningen av dessa lokaler.

Bildningsförvaltningen tittar även på möjligheten att köra igång med gymnasiesärskola i egen regi men att man då kan samverka med Vasaskolan vad gäller elever med större omvårdnadsbehov.

En annan fråga som just nu utreds är behovet av ett nytt övningsområde för anläggningsprogrammet. Idag nyttjar skolan ett övningsområde på Hamrebanan men skulle vilja ha ett område närmare skolan, för att slippa skjutsa eleverna till och från övningsplatsen.

Elevantal på gymnasium & vuxenutbildningar hösten 2021

- Martin Koch gymnasiet – 357 elever
- SFI – 125 elever
- VUX – 115 elever
- Lär VUX – 15 elever
- Vård – 83 elever
- YH – 55 elever + 198 elever som läser på distans

12.4 Särskilda boendeplatser för äldre

Behovet av särskilda boendeplatser för äldre är beroende av flera faktorer såsom befolkningsprognoser, genomsnittlig boendetid och tillgången på förebyggande verksamheter som exempelvis hemtjänst, dagvård m.m. Omsorgsförvaltningen har även förvarnat att man ser en trend där den äldre befolkningen bor kvar längre i sina hem, vilket ger andra merkostnader i form av hjälpmedel m.m.

Hedemora kommun har behov av att tillskapa ytterligare SÄBO-platser för att möta den åldrande befolkningen, enligt kommunens bostadsförsörjningsplan. Nedan presenteras förslag till lokalförsörjningsplan för omsorgen och hur kommunen kan förtäta inom befintliga verksamheter, både på kort och på lång sikt för att utöka antalet särskilda boendeplatser för äldre.

Möjligheter och behov – Lokaler Omsorgen

Steg 1. Flytt av gruppboenden Rosen (beslut taget av ON)

Gruppboenden Rosen ska flytta från Munkbohemmet eftersom en gruppboende inte bör vara placerad i institutionella miljöer. Rosens gruppboende kommer att flytta till Yrkesvägens nya planerade gruppboende. Gruppboenden på Yrkesvägen 30 kommer preliminärt att vara färdigställd till den 1 juli 2022 då 6 brukare planeras flytta in, varav de flesta från Rosen. Rosens gruppboende kommer att avvecklas innan sommaren och de brukare som ska flytta från Rosen till annan gruppboende än Yrkesvägen 30 kan flytta ut tidigare under våren 2022.

Steg 2. Nya sängplatser på Rosen

Lokalen som gruppboenden Rosen lämnar är tänkt att i första hand nyttjas som ersättningslokal för demens/äldreboenden på Norden innan ombyggnation av ventilationen startar där i september 2022. De personer som förflyttas till de 6 lägenheterna på Rosen kommer att erbjudas en permanent plats där och man kommer samtidigt passa på att ytskiftsrenovera lägenheterna på Rosen innan inflyttning sker under tiden de är tomma.

Steg 3. Flytt av HSR-enheten

Hälsö- sjukvård -och rehabiliteringsenheten (HSR) som idag är uppdelad i lokaler på Vinstra (rehab) samt Hjalmar på Norden (sjuksköterskorna) vill flytta ihop till mer ändamålsenliga lokaler för bättre synergieffekter. Man tittar just nu på kommunens lokaler vid Kraftgatan 8-12. De lokaler man tittar på främst är de som idag nyttjas av bildningsförvaltningen och som blir lediga i början av 2022.

För att HSR-enheten ska kunna flytta in i lokalerna på Kraftgatan så krävs hyresgäst Anpassningar/ombyggnationer. Omsorgsförvaltningen har fyllt i en VBL (verksamhetsbeskrivning för lokalförändring) med HSR-enhetens samlade lokalbehov och gett Hedemora kommunfastigheter i uppdrag att ta fram en kalkyl samt skiss för ombyggnad av bildnings lokaler. Ombyggnationen skulle kunna starta tidigast under hösten 2022 och lokalerna skulle då kunna stå färdiga tidigast hösten 2023. Kostnaden för ombyggnationen betalas av verksamheten genom hyrestillägg fr.o.m. tillträdesdagen.

Steg 4. Nya sängplatser på Hjalmar

Lokalerna på Hjalmar som idag nyttjas av sjuksköterskorna inom HSR innehåller 5 lägenheter med gemensamhetsytor som även tidigare nyttjats för äldreboende. Genom att man flyttar hela HSR-enheten till Kraftgatan så frigörs dessa lägenheter för att kunna användas till 5 äldreboendeplatser, utan några ombyggnadskostnader eller extra hyreskostnader för omsorgsförvaltningen, eftersom de nya platserna som hyrs ut i andra hand till brukarna även genererar hyresintäkter för omsorgen. Omsorgsförvaltningen bör dock vidare utreda vilket extra personalbehov som behövs för denna lösning samt ta fram kostnader för det.

Steg 5. Nytt avtal Vinstra (äldreboende, korttidsboende, rehab), omförhandling pågår. Utökning med 10 sängplatser?

Det nuvarande hyresavtalet på Vinstra som avser Vinstragårdens äldreboende, korttidsboende/växelboende samt rehabs lokaler inom HSR löper ut den 2023-12-31. Just nu pågår omförhandling av hyresavtalet mellan Hedemora bostäder/Hedemora kommun (omsorgen) och fastighetsägaren SBB. Hedemora bostäder vill förhandla villkoren i ett nytt avtal i god tid innan avtalet löper ut för att veta förutsättningarna för en ev. fortsatt förhyrning. För Hedemora bostäder/kommunen igenom de hyresvillkor och önskemål man har avseende lokalerna kan en fortsatt förhyrning utesluta alternativet att annars bygga ett nytt äldreboende. Nuvarande Vinstra kan fungera väl förutsatt att överenskommelse kan ske

med fastighetsägaren om renovering av nuvarande lokaler samt om fastighetsägaren har vilja att öka antalet lägenheter i de lokaler som rehab säger upp.

Steg 6. Nya säbo-platser Hemtjänstens lokaler Granen

Hemtjänsten har sina kontor i samma byggnad som Granens äldreboende i Långshyttan. Dessa kontor har även tidigare varit lägenheter för äldre. Skulle hemtjänsten flytta till förslagsvis lokalerna på Ekorrens förskola i Långshyttan (om Ekorren flyttar in i Jonsboskolan) så skulle man kunna tillskapa ytterligare 5 lägenheter/äldreboendeplatser på Granen.

Steg 7. Utbyggnad av Norden 20 + 20 nya säbo-platser

För att tillskapa ytterligare säbo-platser finns möjligheten att bygga ut Norden med 1-2 flyglar i vardera 1-2 plan. Hedemora bostäder har tidigare tagit fram skisser på en sådan utbyggnad som skulle kunna skapa 20 nya platser per flygel (1 avdelning med 10 platser per plan) och därmed totalt 40 nya äldreboendeplatser.

Utbyggnaden av respektive flygel kan ske etappvis och en utbyggnad skapar synergieffekter med befintlig äldreboendeverksamhet på Norden. En stor enhet ger samordningsvinster för personalen. Norden saknar idag även en del förrådsutrymmen som skulle kunna utökas i samband med en utbyggnation.

Steg 8. Utbyggnad av Hjalmar med 4 nya säbo-platser

För att få en rationellare enhet på Hjalmar med högre personaltäthet så kan man även bygga ut Hjalmars avdelning till 9 platser istället för 5. Skiss finns på hur man skulle kunna bygga ut Hjalmar med 4 lägenheter. Då de befintliga lokalerna på Hjalmar har något trängre korridorer samt något mindre gemensamma ytor än övriga avdelningar på Norden så bör en utbyggnad av Norden som genererar fler rationella enheter enligt steg 7 prioriteras först.

Slutsats

I och med denna lokalförsörjningsplan tillskapas det totalt 11 nya särskilda boendeplatser för äldre inom kommunens befintliga verksamhetslokaler inom ca 2 år. D.v.s. 6 platser på Rosen under nästa år och 5 platser på Hjalmar tidigast andra delen av 2023. Under denna tidsperiod kan även planeringen av flytt av hemtjänsten i Långshyttan påbörjas som skapar ytterligare 5 äldreboendeplatser på Granen.

När rehab flyttar till Kraftgatan och lämnar sina lokaler på Vinstra kan fastighetsägaren påbörja ombyggnad av 10 nya lägenheter i dessa lokaler. När ombyggnaden är klar kan de nya lägenheterna i första hand användas som evakueringslägenheter för övriga boenden på Vinstragården, under tiden fastighetsägaren renoverar de befintliga lägenheterna på övriga avdelningar. När renoveringen är färdig står 10 nya lägenheter lediga till förfogande för äldreboendet.

Inom en femårsperiod ca skulle det kunna tänkas vara rimligt att påbörja utbyggnad av Norden med 20-40 platser och därefter när behov finns utbyggnad av Hjalmar med 4 platser.

Omsorgsförvaltningen har tillsammans med lokalstrategen även tittat på fler möjliga lösningar inom kommunens lokaler för att på sikt skapa ännu fler äldreboendeplatser.

Följande äldreboendeplatser finns i kommunen idag

- Granen – 25 boenden
- Norden – 48 boenden
- Munkbohemmet – 34 boenden
- Vinstragården – 29 boenden + 10 korttidsboenden/växelboenden

12.5 Bostad med särskild service enligt LSS/SoL

Bostad med särskild service ska erbjudas kommuninvånarna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt socialtjänstlagen (SoL). Av tradition är det gruppboendestäder som består av ett mindre antal lägenheter med delat gemensamhetsutrymme och fast bemanning dygnet runt eller en servicebostad, d.v.s. en separat lägenhet i närheten av gemensamt utrymme och personal som finns tillgänglig vid behov.

Verksamheten för brukare inom funktionshinderområdet kommer att förändras eftersom omsorgsförvaltningens bedömning är att fler människor kommer att vara berättigade till servicebostad jämfört med i dag. Medan behovet av boende i gruppboendestäder kommer att minska. I slutet av 2022 kommer det att finnas 6 gruppboendestäder och 3 servicebostäder inom kommunen, Rosen och Damastvägen gruppboendestäder avvecklas under året och flyttar till den nya gruppboendestaden på Yrkesvägen 30.

Gruppboendestäder enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

- Damastvägen – 5 platser (lokalen uppsagd till den 2022-09-30, flyttar till bl.a. Yrkesvägen 30 under 2022)
- Karl Trotzig – 6 platser
- Tjappanvägen – 6 platser
- Sturegatan – 6 platser
- Rosen – 6 platser (flyttar till bl.a. Yrkesvägen 30 under 2022)
- Norrbygatan – 6 platser
- Kommande 2022: Yrkesvägen 30 – 6 platser

Servicebostäder enligt LSS

- Backliden – 10 platser
- Hökargatan – 4 platser + 4 satellitlägenheter
- Tallgatan – 4 platser (varav 1 plats enligt SoL) + 8 satellitlägenheter

Gruppboendestäder enligt SoL (Socialtjänstlagen)

- Björkgården – 6 platser

12.6 Daglig verksamhet/Dagverksamhet

Behovet av dagverksamhet kommer att öka i liten skala.

Vad gäller daglig verksamhet finns det i dagsläget behov av en tvättstuga för att tvätta hemtjänstens arbetskläder, eftersom Tvättboa inte kan utöka sin dagliga verksamhet för att lokalerna är för små. Förslag finns att bygga en ny tvättstuga vid hemtjänstens lokaler på Vintergatan 2.

Mini-Maxi och Nygammalt anser att lokalerna inte är ändamålsenliga för sina verksamheter. Man bör se över om Nygammalt, Mini-Maxi, LH Metall och LH Trä kan utöka och flytta om i sina lokaler på Kraftgatan. I samband med det bör även de fackliga representanter som finns i andra delar på Kraftgatan genomlysas sina lokaler eftersom de har stora ytor för sin verksamhet som kan användas mer effektivt.

En omflyttning av omsorgsförvaltningens verksamheter på Kraftgatan är under pågående utredning för att optimera verksamheternas flöden sinsemellan och dess lokalanvändande.

Kommunens dagliga verksamheter:

- Skrinet (försäljning)
- LH Verkstaden (försäljning)
- Tvättboa
- Hamre ridskola
- Korpen/Ängen/Källan
- (Mini-Maxi och Nygammalt är inte en daglig verksamhet. Verksamheterna är en del inom kommunens arbetsmarknadsenhet.)

Dagverksamhet inom kommunen

- Dagverksamheten Hedbygläntan för demenssjuka

13 Kommunens egna fastigheter

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för, planerar, utför och projektleder investeringsprojekt i de kommunägda fastighetsobjekten.

- Vasahallen – Under året som varit har man vid återkommande tillfällen varit tvungen att lappa och laga flera läckor i bassängen. Under 2022 ska underhållsåtgärder utföras, såsom ny värme- och undercentral, nya partikelfilter, ventiler och avgasare. Taket behöver ny takduk (beslut tas 2022), en mögelutredning kommer samtidigt att göras i samband med tidigare takläckage. Behov finns av målning på fasad, takfot och fönster, bör ses över. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har i uppdrag att ta fram förslag på hur en ny simbassäng och barnbassäng kan utformas i Hedemora kommun. Simbassängen bör ligga i anslutning till Vasahallen för att möjliggöra samverkan med befintliga omklädningsrum och duschrum. Utredning pågår.
- Idrottsplatsen Klosterliden har flera delar som bör renoveras. Exempelvis läktaren, pumphuset och fasaden behöver målas. Behovet kommer att ses över närmare under 2022.
- Hedemora Ishall – Takåtgärder har utförts under det senaste året p.g.a. dålig takkonstruktion där man har bytt ut en träbalk och byggt ut/förlängt takfoten samt bytt ut taktrall och nitar. En ny dagvattenledning för takavvattningen har installerats. Markstabiliseringsåtgärder har utförts p.g.a. sättningsskador i byggnaden. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har åskat medel för yttertaksisolering, ny takduk och takplåt för att åtgärda de kondens- och fuktproblem som ännu kvarstår i takkonstruktionen. Duschar, förråd och omklädningsrum är gamla, slitna och fuktskadade och utredning kommer att göras för att se över behov för dessa ytor. Önskemål om fjärrvärme finns.

- Ridanläggning i Hamre har behov av tillgänglighetsåtgärder såsom ny RWC samt behov av ny belysning. Beslutat uppdrag finns om att kommunen ska köpa ridhuset från ridklubben så att kommunen ska äga hela anläggningen.
- Gruvlaven i Intrånget renoverades under 2021 med målning av fasad och tak.
- Sveaparkskiosken – Taket behöver ses över då takpannor skadats.
- Rostugnen i Vikmanshyttan har större behov av renovering än vad som bedömts tidigare och framförallt taket är i behov av att bytas ut (beslut tas 2022).
- F.d. bastun i Trollbo bör ses över hur den används idag.
- Wahlmanska huset – En utredning kommer att göras under 2022 för att ta fram en plan för hur byggnaden ska användas. Huset används just nu av kulturenheten för renovering av kommunens konstsamling. Bör denna verksamhet vara kvar där eller bör man satsa på annan typ av kulturell offentlig verksamhet som passar huset och dess historia? Wahlmanska huset är en kulturhistorisk byggnad med ett kulturhistoriskt värde. Renoveringsbehov finns och tillgänglighetsanpassningar kan komma att behövas beroende på framtida användning. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ska se över underhållsbehoven närmare under kommande utredning. Planuppdrag för utveckling av intilliggande markområde finns och diskussioner har även förts om försäljning skulle vara aktuellt när detaljplanen är antagen.
- Rådhuset och annexet – Hur ser man politiskt på vilken framtida verksamhet som ska finnas i rådhuset? Kommunstyrelsens strategiutskott bör ange den framtida inriktningen. Utredning kommer att ske under 2022 för hur rådhuset och annexet ska användas. Frågor som bör besvaras i utredningen är om man kan kombinera annan verksamhet i rådhuset om de förtroendevalda sitter kvar i lokalerna? Vilka tillgänglighetsanpassningar behövs? Hur ska annexet användas? Förslag finns från lokalstyrgruppen om att annexet ska bli museum för arkitekterna Aalto och Wahlman och vad skulle en sådan lösning innebära för möjligheter/utmaningar? Vad gäller underhåll så har man under året bytt ut rådhusornets urtavlor samt lagat takplåt runt tornets staket. Undercentralen behöver ses över och bytas ut.
- Hönsan kallbadhus och hopptorn behöver tätare underhåll vad gäller tvätt och målning, målat med linoljefärg. Tvätt och målning är utfört under året men även hopptornet behöver målas inom den närmsta tiden. Kallbadhuset har ett stort renoveringsbehov. Utredning av olika alternativ pågår och beslut behöver tas inom kort.
- Vasaliden – Belysning på båda planerna kommer att installeras under 2022.
- F.d. brandstationen i Vikmanshyttan (består av två byggnader). Puts på fasad behöver ses över. En av byggnaderna står tom och miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ska se över användningsbehovet för kommunen.

Bildtext: Rostugnen i Vikmanshyttan

14 Övrig lokalinformation

- Omförhandling pågår av hyresavtalet för Vinstra (äldreboende, korttidsboende och rehab).
- Hyresavtalet för gruppboenden Damastvägen (extern inhyrning) är uppsagt till den 2022-09-30.
- AB Hedemorabostäder har köpt Yrkesvägen 30 i Hedemora. Byggnaden ska användas som gruppboende för 6 brukare.
- Hedemora kommun har under 2021 sålt ishallen Klosterhallen i Långshyttan.
- Renoveringen av Tjädernhuset förväntas vara klar i december 2021 och kommunens förvaltningar kommer att flytta in i början av 2022.

Bildtext: Vy över Hönsan med hopptornet och kallbadhuset i bakgrunden

§ 134

Dnr 2021.440.820

Behandling av medborgarförslag om namnrättigheter i Vasahallen

Sammanfattning

Ett medborgarförslag inkom den 22 mars 2021. Förslaget gäller möjligheten för föreningar aktiva i Vasahallens sporthall att sälja namnrättigheterna för sporthallen och därmed stärka föreningarnas ekonomi.

Förslaget hänvisar till hockeyföreningens intäkter från namnrättigheterna vid Hedemora ishall.

Då sporthallen hyrs ut till flera föreningar föreslås en fördelning av intäkterna baserat på föreningarnas storlek.

Vasahallen är dock inte att jämföra ishallen då den huserar många olika verksamheter, varför utvändigt skyltning inte kan rekommenderas.

Förvaltningens motivering till beslut:

Invändig skyltning är redan idag tillåtet och regleras i föreningsavtalen.

Invändig skyltning på anvisad plats i sporthallen kan ses som acceptabel.

Utvändig skyltning bör ej accepteras då byggnaden även huserar andra verksamheter.

Försäljning av namnrättigheterna är en sponsorfråga mellan näringslivet och idrottsföreningarna. Detta ska regleras i föreningsavtal och ramarna för dessa bör utredas av bildningsförvaltningens fritidsenhet.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag den 22 mars 2021

Protokoll från kommunfullmäktige den 25 maj 2021 § 93

Tjänsteskrivelse från miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen den 28 oktober 2022

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut

Medborgarförslaget beviljas om att tillåta reklamskyltning enbart invändigt i Vasahallen på anvisad plats.

Utdrag till

Medborgarförslagsställaren
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges presidium

Plats	Rådhuset
Datum	2023-01-13, kl. 10.00-10.30
Deltagare	Jan Bergqvist (M), ordförande Ann-Marie S. Carlsson (S) Per Bengtsson (KL) Jennifer Berglund, kommunsekreterare

1. Stärk Fullmäktige med SKR

Den 1 februari 2023 kommer SKR och har en heldags utbildning med fullmäktige. Information om detta har tidigare skickats ut och en inbjudan kommer att mailas ut idag den 13 januari 2023.

2. Fråga om layout för fullmäktiges annons

Kommunikationsavdelningen har meddelat kommunsekreteraren om att de vill ta fram ny layout på annonser som kommunen har vid annonsering i tidningar.

Vidare undrar kommunikationsavdelningen om det istället för dagordningen, kan vara en QR-kod som går till kommunens anslagstavla där kungörelsen finns.

Kommunsekreteraren visar KF-presidiet förslag till ny layout för annons.

Beslut: KF-presidiet vill inte ha QR-kod i annonsen. Hela dagordningen ska finnas med i annonsen.

3. Punkten Anmälan av medborgarinitiativ

4 medborgarinitiativ har inkommit:

- Medborgarinitiativ om plats för spontanidrott i Hedemora
- Medborgarinitiativ om att ge familjehem en julklapp i form av ett presentkort
- Medborgarinitiativ om fler handikapparkeringar vid Vasahallen
- Medborgarinitiativ om fler handikapparkeringar vid Vasahallen

4. Inkomna motioner, interpellationer eller frågor

Ingen fråga har inkommit.

Ingen interpellation har inkommit.

Två motioner har inkommit:

- Motion om att införa språkkrav i svenska för anställning inom omsorgen, från Marit Andersson (SD)

- Motion om projekt inom hemtjänsten för att skapa en bättre arbetsmiljö, från Lillemor Gunnarsson (C)

5. Fyllnadsval

Följande fyllnadsval kvarstår:

- ledamöter och ersättare till arvodeskommitté
- revisor till Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Följande val som ska genomföras:

- lekmanarevisor och ersättare till Utveckling i Dalarna Holding AB (UDH), för tiden 1 januari 2023 – 31 december 2027

Följande önskar befrielse från uppdrag:

- Larz Andersson (KL) önskar befrielse från uppdraget som ersättare i valnämnden.
- Maria Nygårds (-) önskar befrielse från uppdraget som vice ordförande i kommunrevisionen, men att kvarstå som revisor.

6. Delgivningar

Presentation om vilka delgivningar som hittills inkommit till kommunfullmäktige.

7. Dagordning för 24 januari

Ett förslag till dagordning presenteras och godkänns.

Fullmäktige ska sammanträda i **Vasateatern** med start kl. 18.00.

8. Justering

Justering av kommunfullmäktiges protokoll den 24 januari 2023 ska ske torsdag den 26 januari 2023 kl. 16.00 i Rådhuset. På tur att justera är Miljöpartiet och Kristdemokraterna.

9. Kommande möte

Nästa beredningsmöte inför kommunfullmäktige i februari hålls torsdag den 9 februari 2023, kl. 10.00 i Rådhuset. Kommunsekreteraren kallar via en kalenderbokning.

Jan Bergqvist (M)
ordförande

Jennifer Berglund
kommunsekreterare